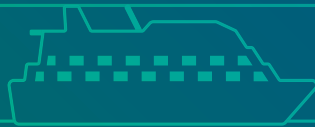

GIEK

Vi garanterer for
norsk eksport

Årsrapport 2019

Fra hele Norge til hele verden

Innhold

Fra hele Norge til hele verden – Administrerende direktørs forord	3
Hovedtall i 2019	4
1. Styrets beretning	8
2. Introduksjon til virksomheten og hovedtall	12
Virksomheten og samfunnsoppdraget	12
Garantier	14
GIEKs organisasjon	16
Utvalgte nøkkeltall siste tre år	18
3. Årets aktiviteter og resultater	20
Statistikk per garantiordning	20
GIEKs måloppnåelse	26
Mål 1: Bidra til eksportkontrakter ved å gi et konkurransedyktig eksportgarantitilbud og være et supplement til markedet	26
Mål 2: Medvirke til at byggelån oppnås på forretningsmessige vilkår	27
Mål 3: Medvirke til at langsiktige kraftavtaler inngås på forretningsmessige vilkår	28
Mål 4: Medvirke til markedsmessig finansiering av skip som bygges ved verft i Norge når disse skipene skal brukes i Norge	28
Mål 5: Oppfylle kravet om at den enkelte ordning skal gå i balanse på lang sikt inkludert eventuelle tapsfond	29
Kostnader til administrasjon av garantiordningene	34
Øvrig rapportering	36
4. Styring og kontroll i virksomheten	38
Internkontroll og risikohåndtering	38
Bærekraft (anti-korrupsjon, miljø- og menneskerettighetsvurderinger)	39
Sikkerhet og beredskap	42
Arbeidslivskriminalitet	42
Digitalisering og effektivisering	42
Personal og arbeidsmiljø	43
5. Vurdering av fremtidsutsikter	46
Markedsutsikter	46
Planer og prioriteringer	47
6. Årsregnskap	48
Styrets kommentar	48
Oppstilling av bevilgningsrapportering og artskontorrapportering med noter	52
Oppstilling av fondregnskap med noter (regnskap for garantiordningene)	60

Administrerende direktørs forord:

Fra hele Norge til hele verden

2019 var preget av handelspolitisk usikkerhet og 2020 har fått en vanskelig start. Når det næringspolitiske klimaet er krevende, blir GIEK som et påregnelig og stabilt virkemiddel enda viktigere for eksportørene.

I årets løp stilte vi nye garantier for 22 milliarder kroner; den høyeste aktiviteten i ett enkelt år siden 2013. Tallene viser en fornyet investeringslyst og omstillingsevne hos i næringslivet.

GIEKs garantier kommer særlig den maritime verdikjeden til gode. GIEK bistår norske verft og deres underleverandører gjennom bygge- og langtidsfinansiering av blant annet cruiseskip, fiskefartøy, ferger, kabelleggingsfartøy, men også direkte til skipsutstysleverandører når de omstiller seg og leverer til verft i andre land.

GIEK bidrar aktivt i det grønne skiftet. Aibels Tenne T- og Doggerbank-kontrakter innen havvind, Scatec Solars nye solparker i Ukraina, Color Lines første hybride «plug in»-passasjerferge og byggeprogrammet som Fjord1 gjennomfører for sine nye el-ferger er eksempler på hvordan norske eksportører gjennom salg av høyteknologi bidrar til en mer bærekraftig fremtid globalt. Kraftgarantier utstedt av GIEK har bidratt til inngåelse av langsiktige avtaler om levering av fornybar vindkraft på et forutsigbart kostnadsnivå for kraftkrevende industri, en for Norge viktig eksportnæring.

Internasjonaliseringsgarantien er blitt viktig for oppskaling av sjømatbedrifter. Villa Smolts nye anlegg på Moltustranda og Nordlaks sin havfarm er eksempler på hvordan et nytt garantiprodukt gir selskaper og bransjer, som tidligere ikke har benyttet GIEK, bedre tilgang til finansiering av anleggsinvesteringer i Norge. Slike finansieringer skjer i tett samarbeid mellom GIEK og bankene.

I fjor inngikk GIEK en stor rammeavtale med Brasils oljeselskap Petrobras. Avtalen ga en umiddelbar positiv effekt og sikrer finanseringen når selskapet velger å kjøpe kapitalvarer og tjenester fra norske eksportører. GIEK forventer på denne måten å støtte norske leverandørers posisjon i det brasilianske offshoremarkedet.

Norske leverandører til skipsindustrien ser økt eksportpotensial innenfor cruisemarkedet. Den alminnelige garantiordningen som benyttes for langtidsfinansiering av cruiseskip som bygges ved norske verft er velkjent hos verftene og godt utnyttet.

GIEK har i 2019 også arbeidet aktivt for å gjøre utstysleverandører i dette markedet bedre kjent med mulighetene for finansiering av norske leveranser til cruiseskip som bygges utenfor Norge.

Sammen med Eksportkreditt Norge, Innovasjon Norge og GIEK kredittforsikring deler GIEK ut Eksportprisen hvert år. Prisen for 2019 gikk til selskapet Cambi Group AS, som renser kloakkslam og omdanner det til nyttige produkter til bruk i landbruket, som biogass eller biogjødsel til bruk i landbruket. GIEK gratulerer med prisen til et høyteknologisk og nytenkende selskap!

Offshorerederiene har vært gjennom en kraftig restrukturering siden 2015. Dessverre er markedsutsiktene fortsatt svake og ytterligere restruktureringer og gjeldskutt er nødvendig. GIEK fortsetter arbeidet med å finne best mulige løsninger som begrenser verdiforringelse og tap. GIEK har meget dyktige medarbeidere som forestår disse komplekse og krevende forhandlingene i tett dialog med banker, finansinstitusjoner og advokatkontorer. Vi har fått bekreftet at våre risiko- og kredittvurderinger holder høy kvalitet.

Medarbeiderundersøkelsen for 2019 viste svært høy score på internt samarbeid, informasjonsdeling, kollegastøtte og ledelseskvalitet. Med bakgrunn i de krevende årene vi har vært igjennom, gjør organisasjonens prestasjoner og innsatsvilje meg stolt av mine kolleger. Fokus på fortsatt høy kompetanse er avgjørende for at vi skal lykkes også i fremtiden.

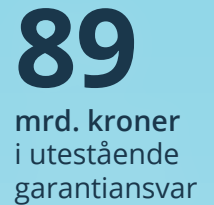
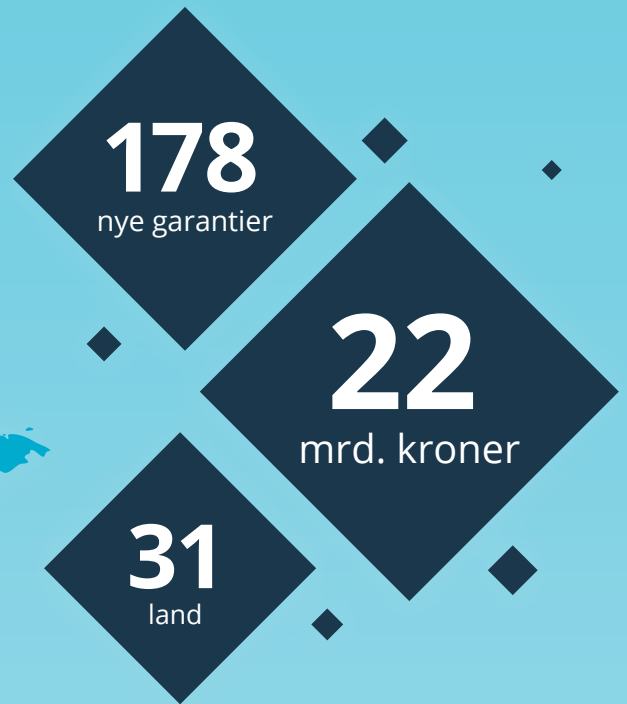
Jeg ser frem til et videre samarbeid med bedrifter i hele Norge, og jeg er sikker på at GIEK kan bidra til ytterligere vekst og omstilling for eksportnæringene!

Wenche Nistad
Administrerende direktør

Hovedtall

– i løpet av 2019

Dette er de samlede hovedtallene for året 2019. Garantier utstedes på fem separate garantiordninger, jf. omtale under kapittel 3 *Årets aktiviteter og resultater* og i kapittel 6 *Årsregnskap*.

mrd. kroner i garantipremie og gebyrinntekter alle ordninger

mrd. kroner utbetalt under garantiordningene

mrd. kroner i tapsavsetninger

mrd. kroner i overskudd

«At GIEK stiller opp gir betydelig støtte til norsk industrinæring i et tøft europeisk marked»

—————
Mads Andersen,
adm.dir. ved Aibel

«Vi er begeistret over å ha fått langtidsfinansiering fra GIEK for våre nyeste bøyelastere, som nær halverer CO₂ utslipp mot eksisterende skip»

—————
Ingvild Sæther,
President & CEO ved Teekay Offshore Group Ltd.

«GIEK har vært avgjørende for at vi har kommet i posisjon til å levere til Aker Biomarin»

—————
Per-Arne Rindarøy,
adm.dir. ved Aukre Maritime

«Det langsiktige partnerskapet med GIEK både styrker vår konkurransekraft og har vært viktig for at vi har lykkes i utlandet»

—————
Raymond Carlsen,
konsernsjef ved Scatec Solar

«GIEK gjør det mulig for oss å gå inn i eksportprosjekter som vi ellers ikke kunne ha gjort»

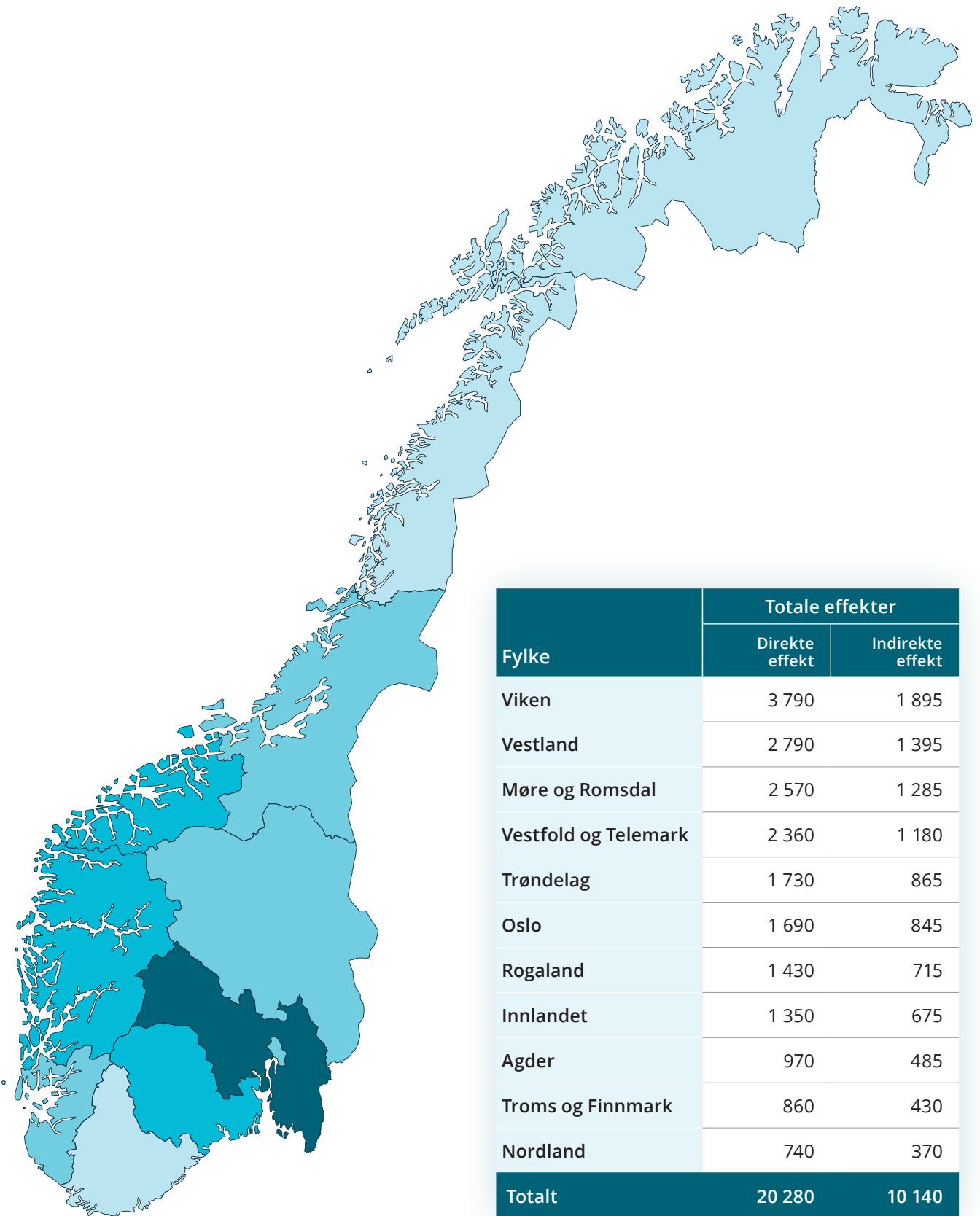
—————
Liv-Karin Lyslo,
bedriftsrådgiver ved DNB Molde

«Uten GIEKs løsning ville vi ikke ha kunne signert kontrakten med Equinor»

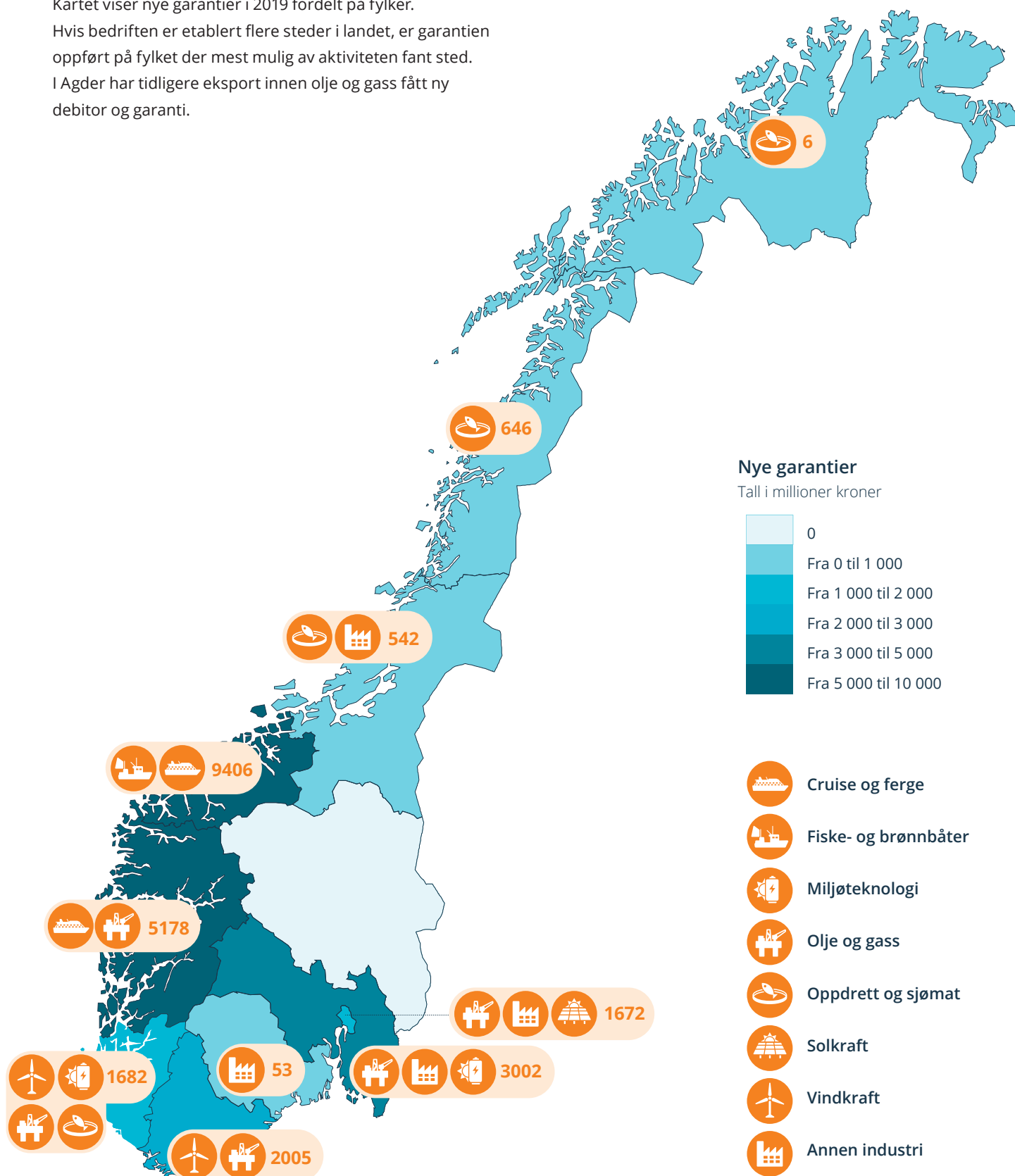
—————
Svein Helge Pettersen,
CEO ved Techouse

Kart 1. Sysselsettingseffekten av nye garantier i 2019 (kilde: Menon)

Kart 2. Nye garantier i 2019

Kartet viser nye garantier i 2019 fordelt på fylker. Hvis bedriften er etablert flere steder i landet, er garantien oppført på fylket der mest mulig av aktiviteten fant sted. I Agder har tidligere eksport innen olje og gass fått ny debitor og garanti.

Styrets beretning: GIEK styrker norsk konkurransekraft

Norsk eksport (utenom olje og gass) økte med fire prosent i 2019. Norsk næringsliv har tatt en aktiv rolle i omstillingen som er nødvendig for å nå bærekraftmålene. Det er utviklet produkter og tjenester som nå etterfølger historisk store leveranser til olje- og gasssektoren. GIEKs nye garantier viser at eksportørene lykkes med vekst og omstilling.

GIEKs formål er å bidra til økt norsk eksport, verdiskaping og sysselsetting. Garantier fra GIEK er et virkemiddel for å nå regjeringens mål om størst mulig samlet verdiskaping i norsk økonomi, innenfor bærekraftige rammer. Konkurransekraften til norske eksportører styrkes gjennom å tilby langsiktig og forutsigbar garanti for kreditt til eksportørens kunder i utlandet. De siste årene har vi også bidratt til eksportørens vekst gjennom å garantere for lån til eksportrelaterte investeringer på norsk jord. Styrets vurdering er at GIEK i 2019 oppfylte sitt formål og har nådd målene og prioriteringene i tildelingsbrevet fra Nærings og fiskeridepartementet.

GIEK hadde ved årsslutt en samlet portefølje av utestående garantier på 89 milliarder kroner, på nivå med 2018. GIEKs fordringer er på 12,6 milliarder kroner og har økt med 4,4 milliarder kroner i 2019 sammenliknet med 2018, hovedsakelig knyttet til erstatningsutbetalinger, men en mindre del skyldes overgang til IFRS 9 og prinsipp for bokføring av renter. GIEKs driftsinntekter kommer fra garantipremier, gebyrinntekter og renteinntekter. Disse inntektene dekker både drift av ordningen og tap. Sum driftsinntekter var i 2019 på 1,7 milliarder kroner, som er på linje med året før. Det er også i 2019 tatt betydelige tapsavsetninger knyttet til utestående garantiansvar innenfor oljeserviceskip og -utstyr. I 2019 ble tapsavsetningene og nedskrivningene økt med 1,2 milliarder kroner. GIEK fikk i 2019 et overskudd på 177 millioner kroner. Alle aktive garantiordningene gikk med overskudd.

Konkurranse- og bærekraft

GIEKs ordninger bidrar til at eksportrettet industri finner det lønnsomt å investere i Norge. Styret mener at GIEK gir et konkurransedyktig eksportgarantitilbud sammenliknet med andre lands garantiinstitutter. De kommersielle bankene deler risiko med GIEK og får derfor utvidet sin finansielle

kapasitet knyttet både til enkeltbedrifter og til land. I sum bidrar dette til bedret kapitaltilgang for bedriftene. Et godt samarbeid med norske banker, særlig lokale og regionale, har også ført til at vårt garantitilbud er blitt benyttet av stadig flere små og mellomstore bedrifter.

Sammen med vurdering av miljø og sosiale forhold er antikorrupsjon en del av GIEKs kredittvurderinger, som òg styret har fokus på. Våre prinsipper og rutiner om bærekraft går på flere områder lengre enn det vi er internasjonalt forpliktet til. GIEK har det siste året som del av sine bærekraftsvurderinger også innarbeidet vurderinger fra FNs Bærekraftsmål (UN Sustainable Development Goals). På grunn av Norges sterke maritime sektor deltar GIEK i tillegg i den FN-oppnevnte gruppen for et bærekraftig næringsliv i havområdene, hvor bærekraftsmål 14 om liv under vann er særlig relevant på grunn av Norges sterke maritime sektor. GIEK skal være en pådriver og samtidig opprettholde et likeverdig tilbud med andre lands garantiinstitutter.

Styret trekker frem at fornybar energi utgjør ti prosent av nytt garantiansvar i 2019, fordelt om lag likt på solkraft og vindkraft. Det har også vært utstedt flere garantier for elektriske eller hybridferger i 2019. I tillegg har GIEK garantert for byggingen av nye bøyelastere med drivstoffteknologi som reduser CO₂-utslipp med om lag 50 prosent sammenliknet med eksisterende flåte.

Verftene har de siste årene vært gjennom en betydelig omstilling. Fra tidligere å ha hatt sitt hovedmarked i olje og offshore har verftene nå satset på cruiseskip, fiskerirelaterte fartøy og ferger. GIEK bidrar med garantier til kjøp av skip og utstyr produsert ved verft i Norge og byggelånsгарантиer for skip som bygges ved norske verft.

Omstillingsprosessen har utfordret lønnsomheten hos flere av verftene. Vi følger utviklingen i sektoren tett, og GIEK har i 2019 bokført tap innenfor sektoren på byggelåns-garantiordningen.

Kunderettet og samfunnsnyttig

GIEK har gjennom 2019 hatt utstrakt samarbeid med øvrige virkemiddelaktører, klynger og næringsforeninger. I tillegg har GIEK organisert og deltatt på mange messer, konferanser og bedriftsmøter. Parallelt har GIEK informert om tilbudet og nye garantier på digitale kanaler, i pressen og i reklame.

Derfor er det gledelig å se økt etterspørsel etter garantier fra et bredere spekter av bedrifter og fra flere næringer og banker enn tidligere. Særlig internasjonaliseringsgarantien har vist seg nyttig for å kunne hjelpe en større del av verdikjeden til eksport. Sammen med Eksportkreditt Norge og det øvrige statlige virkemiddelapparatet fortsetter markedsføringen av GIEKs garantier. GIEK har òg et utstrakt samarbeid med de kommersielle bankene, både i Norge og i verden ellers.

Styret arbeider for at GIEK skal være kundesvennlig og tilgjengelig for brukerne. Styret er opptatt av utviklingen av nye digitale løsninger som forenkler søknadsprosessen og samarbeidet med andre aktører. Kundeundersøkelser gjennom året viser at norske bedrifter, banker og kjøpere av norske varer og tjenester er fornøyd med GIEKs arbeid og garantitilbud i 2019, og de anser at GIEK har vært direkte utløsende for økonomisk aktivitet og bidratt til sysselsetting og verdiskaping i Norge. Undersøkelsen fastslår at garantier fra GIEK utvider utlånskapasiteten til bankene. Styret mener det er behov for fortsatt innsats for å bedre kjennskapen til GIEK og garantitilbudet.

Samlede resultater for 2019

Hovedtallene for garantiporteføljen ved årsslutt viser (sammenliknet med 2018-tall i parentes):

- ♦ et utestående garantiansvar på 89 milliarder kroner (88 milliarder kroner)
- ♦ 160 nye søknader om garanti for 26 milliarder kroner (177 for 47 milliarder kroner)
- ♦ 171 nye tilbud om garanti for 23 milliarder kroner (181 for 36 milliarder)
- ♦ 178 utstedte garantier for 22 milliarder kroner (155 for 14 milliarder kroner)
- ♦ Nytt garantiansvar til 31 land fordelt på Europa 55 prosent, Sør-Amerika 22 prosent, Asia åtte prosent, sju prosent til både Oseania og Nord-Amerika og under ½ prosent til Afrika.

Nye garantier innenfor sol- og offshore vindkraft, skipsbygging og sjømat har gitt en bredere sammensatt portefølje og bidrar til lavere risiko samlet sett.

Det har også i 2019 vært enkelte nye garantier til oljeselskap og tjenesteleverandører innenfor offshore olje og gass. Ved utgangen av 2019 var GIEKs eksponering knyttet til oljeserviceskip og -utstyr 60 prosent av samlet utestående ansvar, en reduksjon fra 66 prosent i 2018 og 79 prosent i 2017. Reduksjonen er dels en følge av ordinære nedbetalinger, men også en økning innenfor andre sektorer.

GIEK deler risiko knyttet til eksportfinansiering med eksportkreditorganisasjoner i andre land, samt norske og internasjonale banker. Tilgangen på medgarantister har ikke endret seg vesentlig det siste året, men kan variere per bransje. Vi opplever at det samlede eksportfinansieringstilbudet er attraktivt og bidrar positivt til norsk konkurransekraft.

1. Styrets beretning

Som følge av lavere etterspørsel og lave rater i olje- og gasssektoren, står denne bransjen for hoveddelen av misligholdte lån og utbetalinger under garantiene, og den utgjør dermed også hoveddelen av utestående fordringer.

Tapsavsetninger, restruktureringer og gjenvinninger

GIEKs årsresultat påvirkes i stor grad av endringer i tapsavsetninger på garantiansvar og fordringer. Tapsavsetningene er gjenstand for styrets halvårslige vurderinger. Vurdering av tapsavsetninger er basert på et omfattende faktagrunnlag både om bransjer, verdiutvikling av sikkerheter og enkelt-selskapers gjeldsbetjeningsevne. Vurderingene bygges opp basert på ulike scenarier for fremtidig kontantstrøm til betjening av underliggende lån. GIEKs tapsvurderinger er styrets beste estimat av tapsrisikoen i garanti- og fordringsporteføljen på balansetidspunktet. På tross av vurderinger både av enkeltbedrifter og grupper av bedrifter, er det alltid en risiko for at hendelser og markedsutviklingen påvirker tapsavsetningene over tid. Styret understreker derfor at det er knyttet usikkerhet til beregningene.

Fra og med regnskapsåret 2019 legges prinsippene i IFRS 9 til grunn ved beregningen av tapsavsetninger for enkelt-selskaper og grupper av selskaper. De samlede tapsavsetningene ved utgangen av 2019 utgjorde 10,0 milliarder kroner, mot 8,0 milliarder kroner per 1.1.2019.

Offshorerederiene står for mesteparten av GIEKs utestående fordringer ved utløpet av 2019. Markedssituasjonen gjør at rederiene fortsatt har for høy gjeld og for lav inntjening, og det må etableres et mer bærekraftig gjelds nivå for at nye investorer vil bidra med ny kapital. Det grønne skiftet skaper også usikkerhet med hensyn til fremtidig etterspørsel og vil kunne påvirke markedsbalansen.

GIEK forventer fremover relativt store utbetalinger under garantier innenfor oljeserviceskip og -utstyr. Dette vil føre til at likviditetsbeholdningen kan bli begrenset de neste årene. GIEK har derfor dialog med Nærings- og fiskeridepartementet om behovet for trekkfullmakt også for alminnelig garantiordning.

GIEK er aktiv i forhandlinger knyttet til restrukturering av gjeld knyttet til våre tapsutsatte engasjementer. Vi er en pådriver for løsninger som bidrar til utfasingen av eldre og ukurant tonnasje og vil for øvrig være en profesjonell og løsningsorientert part i pågående og kommende restruktureringer i næringen. GIEK ønsker både å hjelpe en viktig eksportindustri, og å minimere statens tap gjennom bærekraftige restruktureringer, eller salg av eiendeler og fordringer.

Når det er nødvendig for å sikre statens verdier, har GIEK fullmakt til å bli midlertidig eier av aksjer eller eiendeler. Dette omtales også i kapittel 3 og i styrets kommentar til regnskapet for garantiordningene med noter i kapittel 6.

GIEKs fem aktive garantiordninger skal alle gå i regnskapsmessig balanse over tid. For alminnelig garantiordning vil balanse på lang sikt avhenge av gode løsninger i restruktureringer og gjenvinning. Styret mener at GIEK gjør et grundig arbeid i vanskelige saker og forventer løsninger som oppfyller balansekravet. Det er foretatt fremskrivninger som underbygger dette.

GIEKs risikovurderinger, tapsavsetninger, gjenvinning etter trekk på garanti, samt likviditetsprognoser tilsier at de øvrige garantiordningene vil gå i balanse på lang sikt, inkludert skipsgarantiordningen hvis denne videreføres etter 2020.

Kompetanse og ressurser

Styret er svært fornøyd med arbeidet som GIEKs 94 medarbeidere gjør for å fremme eksport, verdiskaping og sysselsetting. Organisasjonen har klart den vanskelige balansen i på den ene side å møte kravene til vellykket eksportfinansiering til nye markeder og på den annen side å være en konstruktiv og profesjonell part i krevende restruktureringsforhandlinger.

GIEK skal behandle garantisaker, forvalte porteføljen og gjøre garantitilbudet kjent på en effektiv måte, og styret vurderer at administrasjonens ressursbruk er godt tilpasset oppgaver og utfordringer. Årets administrasjonskostnader var på 193,9 millioner kroner mot et budsjett på 193,5 millioner kroner. Driftskostnader følges jevnlig opp av styret.

GIEK har god virksomhetsstyring og internkontroll. Gjennomgangene fra internrevisor bekreftet at lovverk og retningslinjer, rutiner og internkontrollrapporter er blitt etterlevd uten vesentlige avvik.

Styret er opptatt av å møte eksisterende og nye kunder, for å høre og lære av deres syn på utfordringer og muligheter, samt hva GIEK kan bidra med. Styret har i 2019 besøkt viktige samarbeidspartnere i Trondheim og i Italia. I tillegg får styret relevant innsikt ved å invitere eksterne innledere til enkelte styremøter. Tilbakemelding fra brukere og kundedialog bidrar til at vi også fremover kan møte eksportørens behov.

Fremtidsutsikter

De internasjonale markedene endrer seg og preges av politisk usikkerhet, og ved starten av 2020 forverret de økonomiske utsiktene seg betydelig. Effektene av koronaviruset har tiltatt og fallet i oljeprisen har svekket norske kroner mot amerikanske dollar og euro. Det er vanskelig å forutse varigheten og dermed konsekvensene. Det er klart at både vekstutsiktene for norsk industri og GIEKs engasjementer innen oljeservice og -utstyr blir påvirket. Økende volatilitet i aksjemarkedene kan gjøre det vanskelig å hente ny kapital, som kan gjøre det vanskeligere å finne løsninger på restruktureringene for offshorerederiene. Nettopp derfor er GIEKs forutsigbare og internasjonalt konkurransedyktig eksportfinansieringstilbud viktig for norske bedrifter.

Styret mener garantiordningene er gode virkemidler for å legge til rette for omstilling, satsing og vekst i norsk næringsliv, og at garantirammene er tilstrekkelige for å møte etterspørselen i 2020.

For å redusere konsentrasjonsrisikoen knyttet til særlig store engasjementer fremover, arbeider GIEK med en rammeavtale for reforsikring som vil utvide tilgangen på privat risikodekning utover de bankene vi tradisjonelt samarbeider med.

Regjeringen har tatt initiativ til en gjennomgang av hele det næringsrettede virkemiddelapparatet, der også GIEK inngår. Styret har i sin høringsuttalelse støttet konsulentrapportens funn at en forenkling vil øke tilgjengeligheten for brukerne. Et effektivt og slagkraftig virkemiddelapparat er en fordel for bredden av norsk næringsliv. Styret støtter derfor anbefalingen om en sammenslåing av GIEK og Eksportkredit Norge. Vi er overbevist om at kompetansen og erfaringen i de to organisasjonene supplerer hverandre og at det samlede tilbudet kan videreføres og effektiviseres. En felles eksportkreditorganisasjon vil ha et potensiale for å forenkle søknadsprosessene, gjøre tilbudet bedre kjent og tiltrekke seg og beholde spisskompetanse innen eksportfinansiering. Vi mener en ny samlet enhet vil bidra til å styrke norsk konkurransekraft.

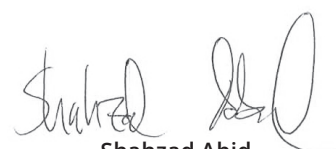
Oslo, 20. mars 2020

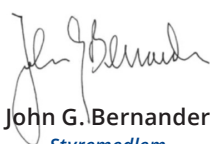
Karin Bing Orgland
Styreleder

Torfinn Kildal
Nestleder

Shahzad Abid
Styremedlem

John G. Bernander
Styremedlem

Margrethe Hauge
Styremedlem

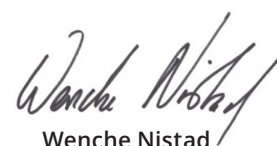
Marit E. Kirkhusmo
Styremedlem

Nina Udnes Tronstad
Styremedlem

Hans Melandsø
Ansattrepresentant

Wenche Nistad
Administerende direktør

Introduksjon til virksomheten og hovedtall

Garantiinstituttet for Eksportkreditt (GIEK) er en forvaltningsbedrift underlagt Nærings- og fiskeridepartementet (NFD). GIEKs formål er å fremme norsk eksport og investeringer ved å stille garantier på vegne av den norske stat. Samtidig er det et krav om at GIEK skal gå i balanse på lang sikt.

Virksomheten og samfunnsoppdraget

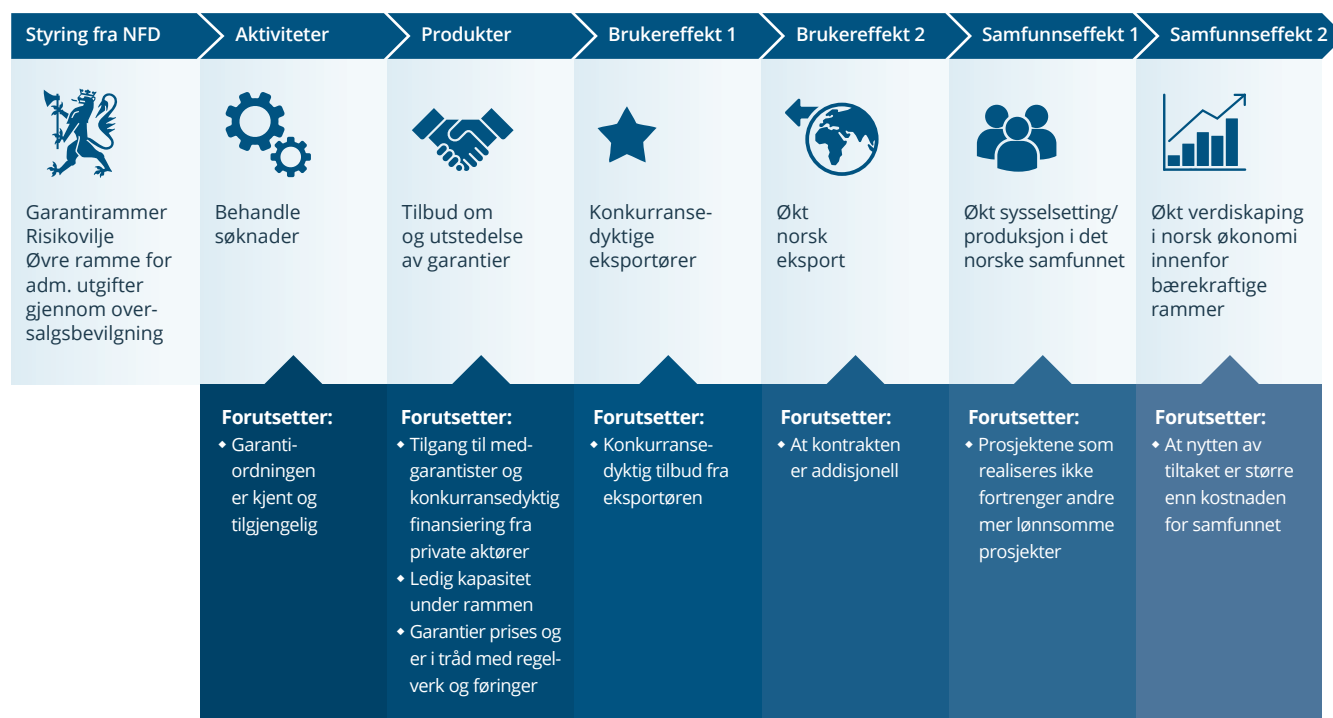
GIEK inngår i regjeringens arbeid for å sikre konkurranse-dyktige arbeidsplasser og størst mulig samlet verdiskaping i norsk økonomi innenfor bærekraftige rammer. Det er særlig viktig at norske bedrifter lykkes internasjonalt. Konkurransedyktige finansieringsvilkår har erfaringsmessig stor betydning for om norske bedrifter vinner kontrakter eller ikke.

GIEKs rammer for 2019 ble vedtatt av Stortinget ved behandlingen av statsbudsjettet for 2019, vedtatt av Stortinget 11. og 19. desember 2018, jf. Prop. 1 S (2018–2019) (NFD) og Innst. 5 og 8 S (2018–2019).

Tildelingsbrevet fastsetter mål, prioriteringer og resultatkrav for GIEK i 2019, samt gir enkelte faglige føringer og konkrete oppdrag. GIEKs myndighet og ansvar reguleres av Hovedinstruks for styringen av GIEK og regelverk for GIEKs garantiordninger.

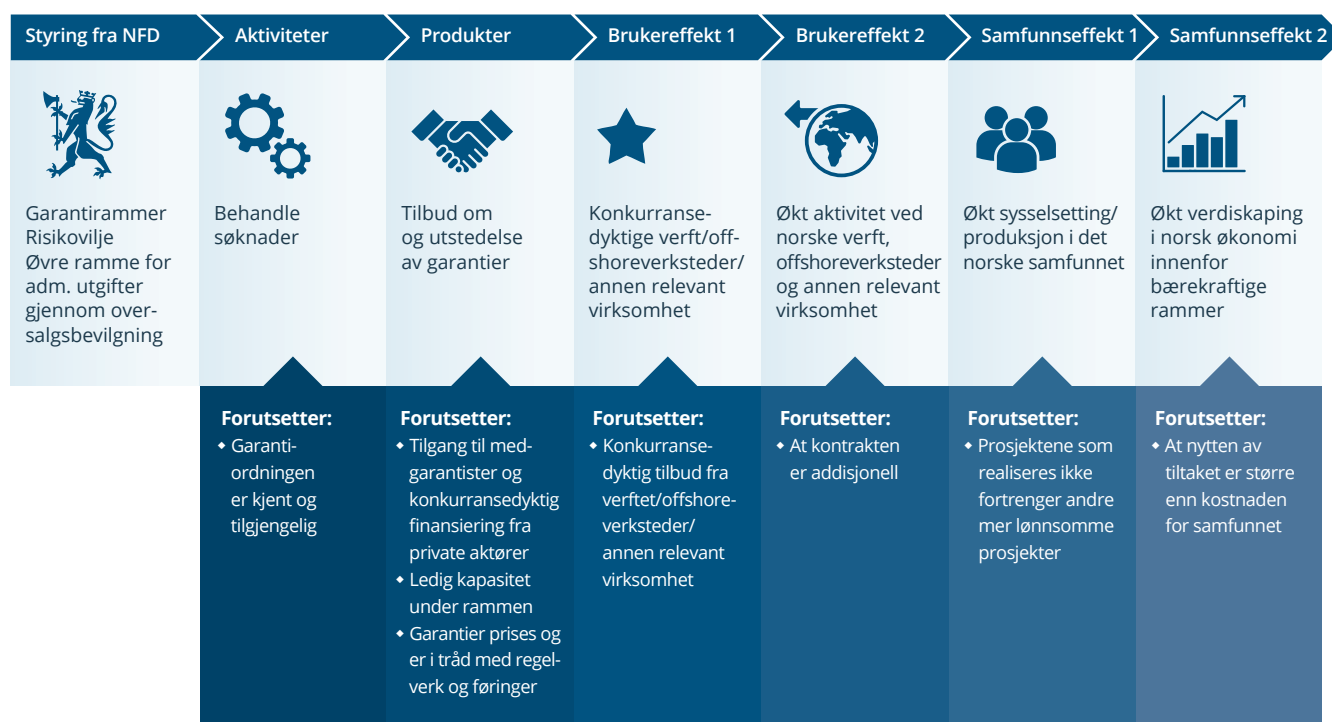
Figur 1. Resultatkjede for GIEKs garantier for eksportfremme

Figuren viser sammenhengen mellom innsatsfaktorer, aktiviteter, produkter/tjenester og effekter for brukere og samfunnet. Resultatkjeden er knyttet til GIEKs mål 1 og garantier som gis under alminnelig garantiordning og u-landsordningen.

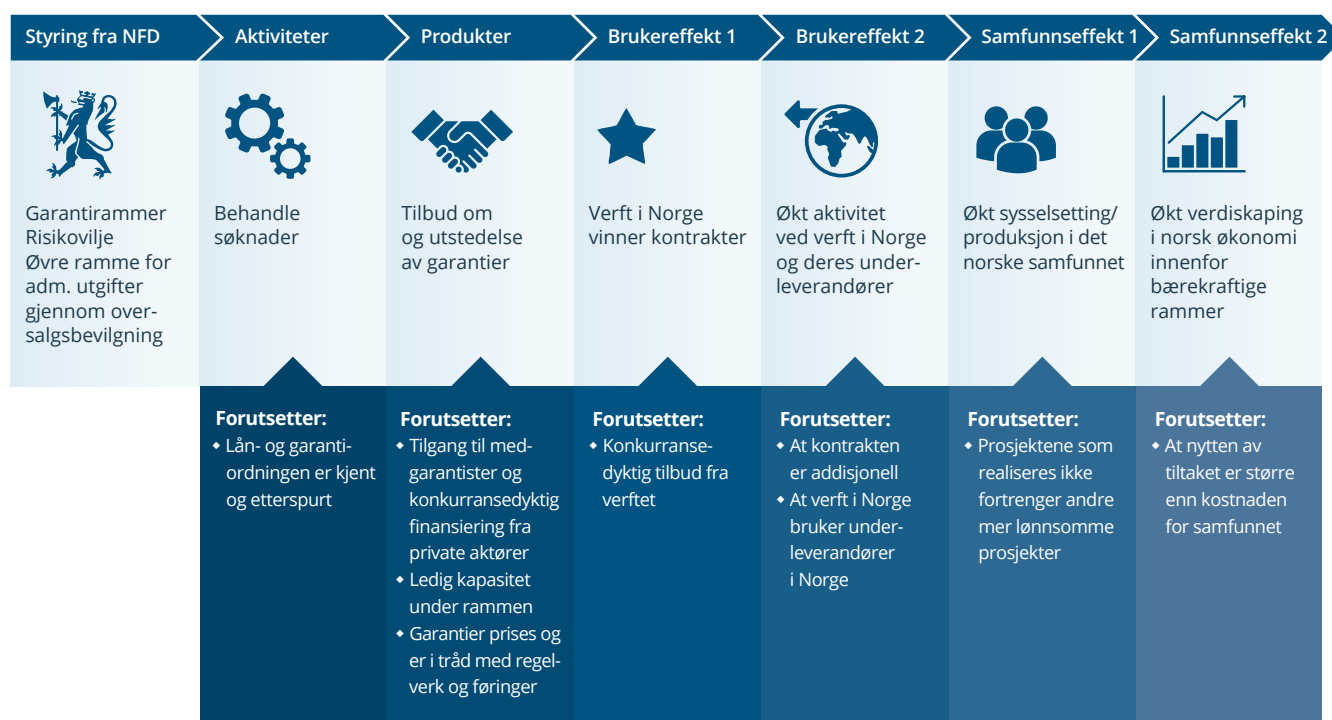
Figur 2. Resultatkjede GIEKs garantier for byggelån

Under byggelånsgarantiordningen gis det garantier for lån for bygging av skip ved norske verft. Figuren viser sammenhengen mellom innsatsfaktorer, aktiviteter, produkter/tjenester og effekter for brukere og samfunnet.

Figur 3. Resultatkjede for skipsgarantiordningen

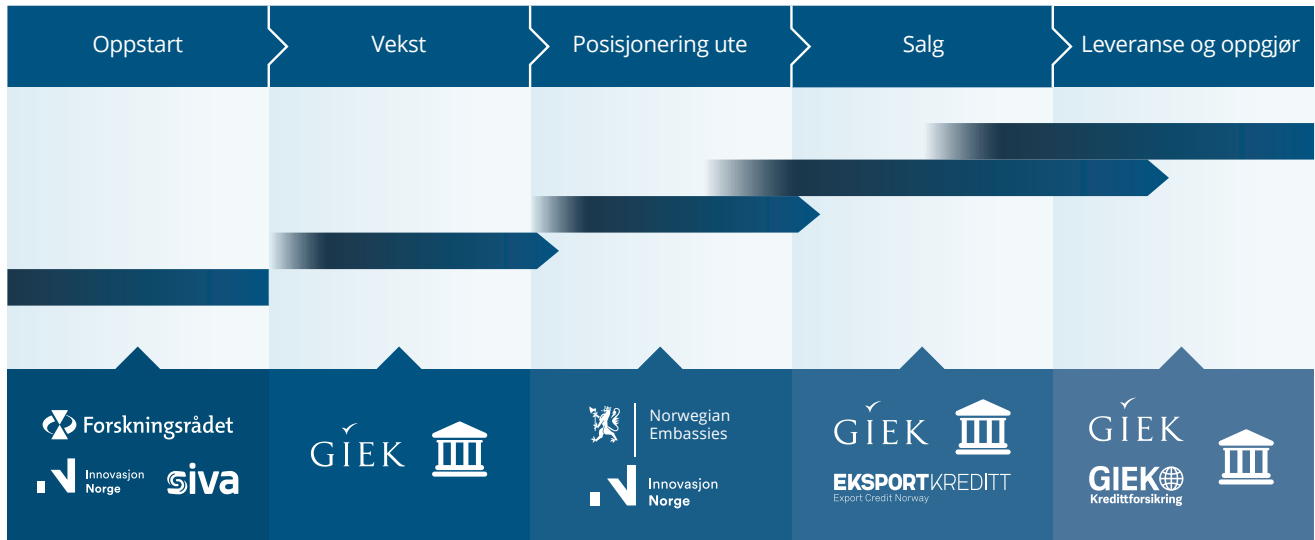
Under skipsgarantiordningen gis det garantier til lån for kjøp av skip fra verft i Norge som skal brukes i Norge. Figuren viser sammenhengen mellom innsatsfaktorer, aktiviteter, produkter/tjenester og effekter for brukere og samfunnet.

2. Introduksjon til virksomheten og hovedtall

Figur 4. Det statelige virkemiddelapparatet

Figur 4 viser hvordan GIEK, andre statlige virkemidler og banker hjelper bedrifter i ulike faser.

GIEK – vi garanterer for norsk eksport

Reduserer risiko og fremmer eksport

Gjennom å garantere for lån, investeringer eller leveranser reduserer GIEK risikoen for eksportør, kjøper eller banker i forbindelse med en eksporttransaksjon. Dette styrker eksportørens konkurransekraft, og gir sterkere incitamenter til å inngå kontrakter.

Tjenester tilpasset norske eksportører

Garantiene er tilpasset norske eksportbedrifters og utenlandske kjøperes behov, og er et supplement til det private finansmarkedet. GIEK kan avlaste både kommersiell og politisk risiko. Med kommersiell risiko menes risiko forbundet med at en privat kjøper enten kan gå konkurs eller av andre grunner ikke betaler. Med politisk risiko menes risiko forbundet med at en offentlig kjøper enten ikke vil betale, eller at krig, ekspropriasjon eller andre handlinger fra offentlige myndigheter hindrer betaling. Investeringsgarantier dekker bare politisk risiko. GIEK har taushetsplikt om søknader, tilbud om garanti og utviklingen i utstedte garantisaker. Nøkkelinformasjon om utstedte garantier publiseres på giek.no.

Konkurransedyktig tilbud

GIEK skal gi et konkurransedyktig tilbud sammenliknet med utenlandske garantiinstitutter. De fleste land som har kapitalvareeksport av noe omfang, tilbyr offentlige garantier som avlaste eksportørers og finansinstitusjoners risiko ved langsiktige eksportkreditter.

2. Introduksjon til virksomheten og hovedtall

GARANTIENS NAVN	FORMÅL
Anbudsgaranti	Garantere for delvis dekning av utlegg i forbindelse med anbud på bistandsfinansiert prosjekt dersom bedriften ikke får oppdraget.
Byggelånsgaranti	Garantere for byggelån fra banker til norsk verft for en konkret byggekontrakt.
Førleveringsgaranti	Garantere at eksportøren ikke lider et tap i produksjonsperioden som følge av at utenlandsk kjøper ikke oppfyller kontrakten
Garanti for uberettiget trekk	Garantere eksportør mot uberettiget trekk på bankgarantier stilt for eksportørens kontraktsoppfyllelse.
Internasjonaliseringsgaranti	Garantere lån fra bank til finansiering av eksportfremmende investeringer i Norge.
Investeringsgaranti	Garantere investor mot tap på utenlandsinvesteringer i land med høy politisk risiko. Investors långiver kan få dekning mot tap på lån til investeringsobjektet som følge av politisk risiko.
Kontragaranti (tidligere bondgaranti)	Kontragarantere overfor banken når denne garanterer norsk eksportørs kontraktsoppfyllelse.
Kraftgaranti	Garantere betaling til kraftleverandør i tilfelle kraftkrevende industribedrift misligholder sin kraftkjøpsavtale.
Leverandørkredittgaranti	Garantere at eksportøren får betaling ved kredittsalg til en utenlandsk kjøper. Kan også gis til eksportørs bank som diskonterer fordringen.
Långivergaranti	Garantere for lån gitt av banker/långivere til utenlandske kjøpere av norske kapitalvarer og tjenester.
Produksjonslånsgaranti	Garantere for lån fra bank til finansiering av produksjonskostnader knyttet til spesifikke eksportkontrakter.
Rembursgaranti	Garantere at pengeoverføringen mellom kjøpers og eksportørs bank gjennomføres iht. avtale.
Skipsgaranti	Garantere lån fra bank til kjøp av skip eller større ombygginger av skip, fra norske verft til bruk i Norge.

For fullstendig forklaring på hver garanti, se giek.no/garantiene

2. Introduksjon til virksomheten og hovedtall

GIEKs rolle som kreditor og midlertidig eier

2019 var fortsatt preget av betydelig utfordringer knyttet til overkapasitet av fartøy og svak gjeldsbetjeningsevne for rederiene innenfor oljeserviceskip og -utstyr og GIEK deltok i flere finansielle restruktureringer.

GIEK er gitt et ansvar å sikre statens verdier innenfor det mandat og de fullmakter som er gitt av Stortinget gjennom tildelingsbrevet fra NFD. GIEKs deltagelse i finansieringene er på samme vilkår som bankene. Eventuelle tap må fordeles på de ulike partene i henhold til partenes posisjoner og eksponering.

Det har helt fra starten av nedgangen i 2014 vært en sterk bekymring for at restruktureringene i oljeservicerederiene skal svekke den maritime klyngen. GIEK skal være en løsningsorientert part, som, sammen med hensynet til å sikre statens verdier, søker å finne langsiktige og bærekraftige løsninger.

GIEK har fullmakt til å erverve, forvalte og avhende aksjer og opsjoner som følge av misligholdsaker i GIEKs portefølje, med formål å minimere statens tap i misligholds- og gjenvinnings-sakene, jf. romertallsvedtak XIII Prop. 1 S (2018–2019) for Nærings- og fiskeri-departementet. Eierskapet skal være midlertidig. Formålet med fullmakten er å gi GIEK handlingsrom til å sikre statens verdier i situasjoner med mislighold. Siden GIEK er en forvaltningsbedrift og en del av statens juridiske enhet, er det staten som eier aksjer og opsjoner som GIEK erverver i forbindelse med misligholdssaker.

Videre har GIEK fullmakt til å opprette og drifte et holdingselskap, jf. romertallsfullmakt XVI i Prop. 1 S (2018–2019). Holdingselskapets formål er å forvalte eierandeler som følge av misligholds- og gjenvinningssaker under GIEKs garantiordninger. Holdingselskapet skal være midlertidig og avvikles når markeds-situasjonen bedres.

Organisasjonen

Organisasjonen søker fortløpende å være tilpasset norske bedrifters behov, og ha en bred kontaktflate ut mot banker, nye næringer og markeder.

GIEKs administrasjon besto ved utgangen av 2019 av 94 ansatte i 89,4 årsverk, med lik kjønnsfordeling. Ved utgangen av 2019 hadde GIEK 15 ansatte med innvandrerbakgrunn. Det står mer om personal og arbeidsmiljø i kapittel 4.

Organisasjonskartet viser GIEKs tre garantiavdelinger med ansvar for henholdsvis:

- ♦ Energi og industri rettet mot fastlandsnæringer, energi og havbruk
- ♦ Offshore
- ♦ Shipping, verft og offshoreprosjekter

Avdelingene har ansvar for kundekontakt og er saksbehandlere for garantisaker i team med representanter fra analyse og juridisk.

Fra 1. september 2019 ble én stilling som departementskontakt flyttet fra Kommunikasjon og departementskontakt i avdeling Strategi og forretningsstøtte til seksjon for Internasjonale relasjoner i Juridisk og regulatorisk avdeling. Kommunikasjon og departementskontakt endret navn til Kommunikasjon og markedsføring.

Compliance-funksjonen rapporterer til styret. Kredittsjefen har en selvstendig stilling og rapporterer til administrerende direktør. Kredittsjefen leder GIEKs kredittkomité som behandler garantisaker.

GIEKs styre

Karin Bing Orgland (f. 1959)
Styreleder siden 2013

Torfinn Kildal (f. 1954)
Nestleder, styremedlem siden 2011

Arve Bakke (f. 1952)
*Styremedlem siden 2009**

John G. Bernander (f. 1957)
Styremedlem siden 2013

Marit E. Kirkhusmo (f. 1970)
Styremedlem siden 2014

Nina Udnes Tronstad (f. 1959)
Styremedlem siden 2015

Margrethe Hauge (f. 1971)
Styremedlem siden 2017

Shahzad Abid (f. 1969)
*Styremedlem siden 2019**

Martin Sommerseth Jaer (f. 1982)
*Ansattevalgt styrerepresentant siden 2018***

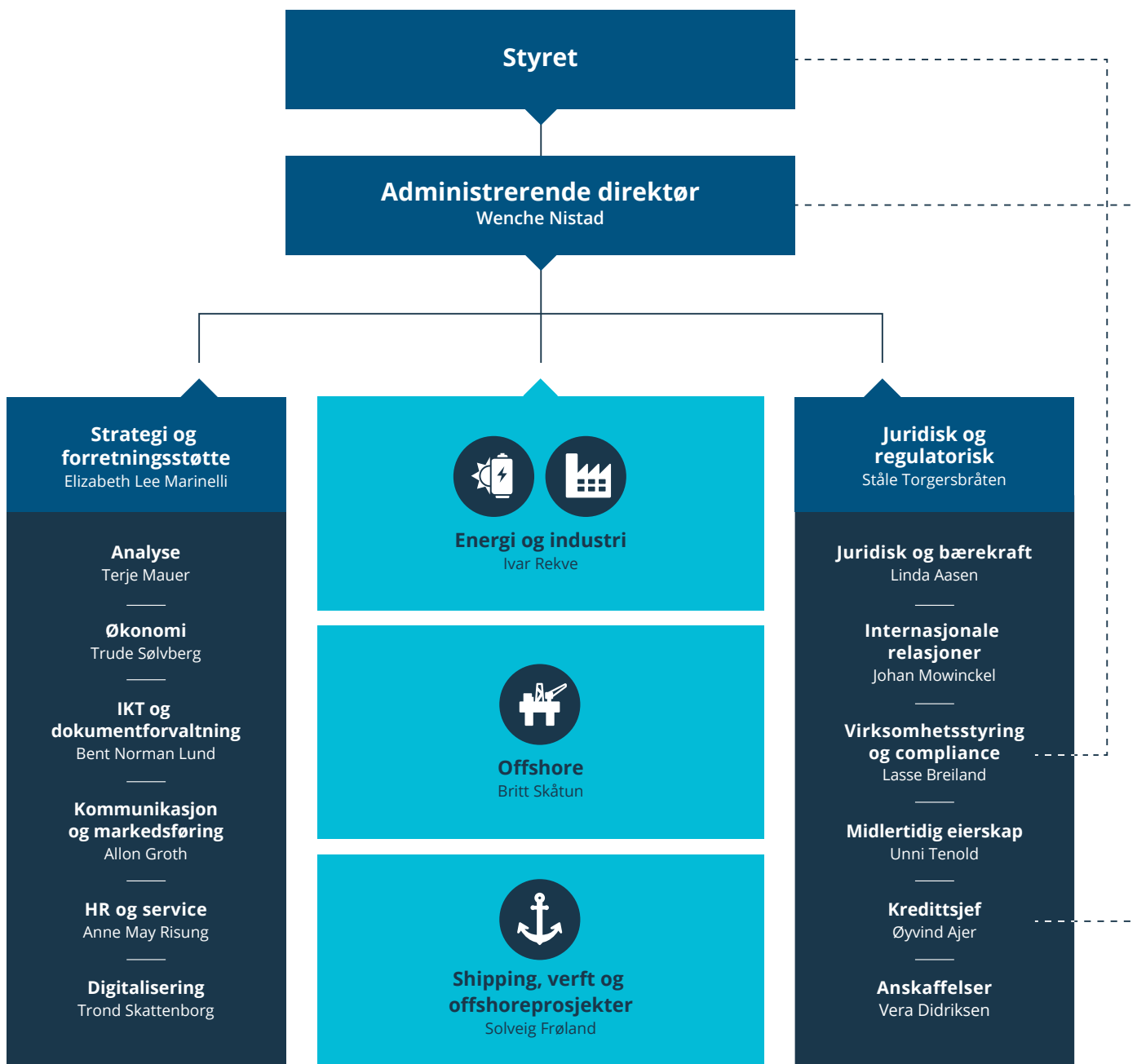
Morten Calfeldt (f. 1961)
*Observatør i styret siden 2016***

* I 2019 gikk Arve Bakke ut av styret og fra august er Shahzad Abid nytt styremedlem.

** Med virkning fra januar 2020 er Hans Melandsø ny ansattrepresentant og Kamil Zabielski observatør.

Se mer informasjon om styret på giek.no.

Figur 5. Organisasjonskart per 31.12.2019

2. Introduksjon til virksomheten og hovedtall

Utvalgte nøkkeltall siste tre år

Tabell 1. Utnyttelse av GIEKS garantirammer (i mill. kroner)

	Garantiramme	Bundet under rammen*	Utnyttelsesgrad
Alminnelig garantiordning			
2017	145 000	101 448	70 %
2018	145 000	111 814	77 %
2019	145 000	102 511	71 %
U-landsordningen			
2017	3 150	1 078	34 %
2018	3 150	775	25 %
2019	3 150	1 682	53 %
Byggelånsgarantiordningen			
2017	5 000	3 251	65 %
2018	7 000	3 695	53 %
2019	7 000	1 418	20 %
Kraftgarantiordningen			
2017	20 000	549	3 %
2018	20 000	3 977	20 %
2019	20 000	4 500	23 %
Skipsgarantiordningen			
2017	-	-	-
2018	10 000	1 154	12 %
2019	10 000	1 303	13 %

* Bundet under rammen er summen av utestående ansvar og tilbud, inkludert reforsikring av GIEK Kredittforsikring AS.

Tabell 2. Tapsavsetninger på garantiansvar og nedskrivninger på fordringer* i mill. kroner og prosent av hhv. garantiansvar og fordringer, og totalt

	Avsetninger (%)		Nedskrivninger (%)		Total i % av utestående ansvar og fordringer
2017	5 516	6,1 %	2 143	36,0 %	7,9 %
2018**	5 286	6,7 %	2 746	30,3 %	8,3 %
2019	4 926	5,6 %	5 115	39,7 %	9,9 %

* Inkludert moratoriefordringer.

** 2018-tallene er endret pga. effekt av implementering av IFRS 9.

Tabell 3. Administrasjonsutgifter (i 1 000 kroner) og prosent av inntekter fra fondsregnskapet

	Adm.utg.	Gebyrinntekter og garantipremier	Adm.utg. i prosent av gebyrinntekter og garantipremier
2017	165 521	1 478 818	11,2 %
2018	184 427	1 471 864	12,5 %
2019	193 948	1 297 542	14,9 %

Tabell 4. Hovedtall fra administrasjonsregnskapet*

År	Antall årsverk**	Overlagsbevilgning i tusen	Adm.utg. i tusen	Utnyttelsesgrad	Lønn i tusen	Lønn i % av adm.	Lønnsutg. per årsverk i tusen	Adm. utg. per årsverk i tusen	Konsulent i tusen	Konsulent i % av adm.utg.
2017	90,5	180 000	165 521	92,0 %	90 531	54,7 %	1 000	1 829	11 989	7,2 %
2018	90,4	188 000	184 427	98,1 %	95 073	51,6 %	1 052	2 040	17 825	9,7 %
2019	89,4	193 500	193 948	100,2 %	98 611	50,8 %	1 103	2 169	19 738	10,2 %

* Lønn er inklusive pensjonskostnader, men eksklusive arbeidsgiveravgift og finansskatt.

** Antall årsverk er definert på en ny måte av Kommunal- og moderniseringsdepartementet.

Dette innebærer at vi ser på hele året og trekker fra permisjoner og sykefravær.

Årets aktiviteter og resultater

Samlet vurdering av aktiviteter, resultater og ressursbruk

Styret vurderer at GIEK har oppfylt alle vesentlige mål og resultatkrav fra tildelingsbrevet.

- ♦ GIEK har et konkurransedyktig garantitilbud og merker økt etterspørsel fra nye næringer og etter flere av GIEKs garantiløsninger.
- ♦ GIEK foretar solide vurderinger av kredittrisiko og av miljø, sosiale forhold og antikorrupsjon.
- ♦ Det er styrets vurdering at garantiordningene vil gå i balanse på lang sikt.
- ♦ GIEKs administrasjon er kompetent og forvalter garantiordningene effektivt.

Statistikk per garantiordning

GIEKs garantier utstedes under fem aktive ordninger (se tabell under) fra Nærings- og fiskeridepartementet: Hver ordning har et klart definert formål med egne regelverk og en øvre ramme for totalbeløpet av alle garantiene og tilbudene som utstedes under de respektive ordningene. De er underlagt norske regler og internasjonale avtaler.

I tillegg forvalter GIEK Anbudsgarantiordning på vegne av det statlige Norfund. Denne ordningen gir norske leverandører refusjon for utlegg i forbindelse med anbud på bistandsprosjekter i utviklingsland. GIEK forvalter også to eldre garantiordninger som er under avvikling, og er sekretariat for Beredskapsordningen for Statlig Varekrigsforsikring (BSV). Det utarbeides egne rapporter om anbudsgarantiordningen og BSV til henholdsvis Norfund og NFD.

Tabell 5. Oversikt over de ulike garantiordningene

Navn på garantiordning	Kort beskrivelse
Alminnelig garantiordning	GIEKs største og mest brukte garantiordning. Långivergaranti er den viktigste typen garanti som utstedes under ordningen, men de fleste andre typer garantier kan gis under denne ordningen. Formålet med ordningen er å fremme norsk eksport og investeringer innen alle næringer.
U-landsordningen	Kan benyttes dersom eksporten er utviklingsfremmende for landet, og transaksjonen inneholder for høy risiko for den Alminnelige garantiordningen. Det søkes ikke på garanti under ordningen, men GIEK avgjør om en garanti utstedes under Alminnelig garantiordning eller U-landsordningen. De fleste typer garantier kan utstedes under denne ordningen. Rammen skal til enhver tid tilsvare syv ganger grunnfondet.
Byggelånsgarantiordningen	Skal bidra til å garantere for banklån til bygging av skip og innretninger til havs ved norske verft. Det er ikke et krav om at skipet skal eksporteres. Kun byggelånsgaranti kan utstedes under denne ordningen.
Kraftgarantiordningen	Skal bidra til å gi norsk industri langsiktige kraftkjøpsavtaler. Kun kraftgaranti kan utstedes under ordningen. Kraftgarantiordningen kan bidra til at industrien oppnår gunstige kraftavtaler i markedet.
Skipsgarantiordningen	GIEK kan gi garanti for lån til anskaffelse/større ombygginger av skip, når fartøyene helt eller delvis bygges ved verft i Norge og skal brukes i Norge. Dette er en treårig midlertidig ordning.

Tabell 6. Hovedtall for alle ordninger i 2019 (i mill. kroner)

Garantiordning	Nye søknader	Gjeldende søknader	Nye tilbud om garanti	Gjeldende tilbud	Nytt garanti-ansvar	Utestående garanti-ansvar	Ubenyttet bond ramme	Bundet under rammen	Garantiramme
Alminnelig garantiordning	22 830	33 497	19 806	20 720	20 161	80 244	963	101 927	145 000
Refsikring av GK under AGO						584		584	
Totalt bundet under rammen for AGO	22 830	33 497	19 806	20 720	20 161	80 828	963	102 511	145 000
Gammel alminnelig ordning (under avvikling)						2		2	
Skipsgarantiordningen	821	360	594		1 016	1 303		1 303	10 000
Byggelånsgarantiordning	547		572	117	455	1 300		1 418	7 000
Kraftgarantiordning	549		549		549	4 500		4 500	20 000
U-landsordningen	774	247	1 252	1 111	141	572		1 682	3 150
Total	25 520	34 104	22 773	21 948	22 322	88 506	963	111 418	185 150

Tabell 7. Antall søknader, tilbud om garanti og garantiansvar i 2019

Antall	Nye søknader	Gjeldende søknader	Nye tilbud om garanti	Gjeldende tilbud	Nye garantier	Gjeldende garantier
Alminnelig garantiordning	134	23	145	37	158	433
Refsikring av GK under AGO						
Totalt bundet under rammen for AGO	134	23	145	37	158	433
Gammel alminnelig ordning (under avvikling)						1
Skipsgarantiordningen	5	2	4		8	12
Byggelånsgarantiordningen	9		10	1	9	11
Kraftgarantiordningen	2		2		2	6
U-landsordningen	10	1	10	9	1	5
Total	160	26	171	47	178	468

Tabell 8. Tilslagsprosent garantier i 2019*

Tilslagsprosent**	2017	2018	2019
Tilbud tilslagsprosent, antall	58 %	70 %	64 %
Garanti, tilslagsprosent, antall	45 %	53 %	38 %

* Remburser er utelatt fra beregningen, da remburs har en systematisk høy tilslagsprosent kombinert med høyt antall og relativt lave beløp.

** Arbeidet med søknader resulterer i en andel tilbud om garanti. En andel av tilbudene aksepteres, og garanti utstedes. Saksgangen fra søknad til garanti kan i spesielle tilfeller ta to-tre år, og det er naturlig å sammenligne opprinnelig søknadsmasse med hvor stor andel av disse som blir garanti. Tilslagsprosenten blir derfor fallende ettersom søknadsmassen ikke er ferdigbehandlet.

3. Årets aktiviteter og resultater

Garantitilbudets konkurransedyktighet

GIEK skal kunne yte like gode finansieringsbetingelser som garantiinstitusjoner i andre OECD-land. Gjennom internasjonalt samarbeid og avtaler er en rekke standarder satt for alle garantiinstitusjoner, både med hensyn til vilkår, renter og premier, samt prosedyrer for miljøvurderinger og bekjempelse av korrupsjon.

Kunde- og interessentundersøkelser fra Menon

Menon har gjennomført kundeeffektundersøkelser for GIEK og Eksportkreditt og undersøkelsen viser at en klar majoritet av brukerne mener vilkårene til Eksportkreditt og GIEK er konkurransedyktige sammenlignet med banker og andre lands låne- og garantiinstitutter.

Totale lånekostnader fremstår som den viktigste faktoren for hvorfor kjøpere velger finansiering fra Eksportkreditt og GIEK, etterfulgt av muligheten til å frigjøre kredittlinjer hos bankforbindelsen.

Til tross for at fullfinansiering ser ut til å være lettere oppnåelig enn tidligere, så mener fremdeles to av tre eksportører at eksportfinansiering (lån og garanti) er viktig for å realisere eksportkontrakter.

Funnene fra interessentundersøkelsen tilsier at GIEKs rolle som kapasitetsutvidende risikoavlaster er viktig. Banker har interne retningslinjer for hvor mye eksponering banken kan ha mot en enkelt kunde eller næring. Avlastning fra GIEK frigjør kapasitet, slik at banken har mulighet til å kunne bidra i flere saker for disse kundene.

Internasjonal sammenlikning

På oppdrag fra GIEK utarbeidet International Financial Consulting Ltd. en Benchmark Report i 2018. Rapporten trekker frem høy sektorkompetanse, kompetent ledelse og fleksible og attraktive låne- og garantiprodukter. Rapporten nevner tilbudet til små og mellomstore bedrifter og høy sektorkonsentrasjon som utfordringer samt lav «produktivitet» når man ser på GIEK og Eksportkreditt under ett.

I TXF Export Finance Industry Report 2019 skårer GIEK jevnt over midt på treet for hva respondentene oppfatter som viktige faktorer: risikoappetitt, fleksibilitet og gjennomføringsevne. Industrikompetansen skårer høyt, mens prisingen oppfattes som dyr.

En oversikt fra 2018 utarbeidet av det spanske garantiinstituttet, viser at GIEK har et produktspekter og dekningsomfang som er standard for de aller fleste lands garantiinstitutter. Siden da har GIEK utvidet sitt produktspekter og nådd ut til flere næringer og markeder. Det er åpnet for å dekke flere typer lån til eksportbedrifter og deres underleverandører samt tillate en forsiktig økning i dekningsomfang og risikoappetitt innen fornybarsektoren.

Nasjonale næringsforskjeller, internasjonalt samarbeid og konkurranse

Forhandlingene med mål om å inkludere nye kapitalvareeksporterende land, i første rekke Kina, i internasjonale avtaler har ikke ført frem. OECD-avtalen for offentlig støttede eksportkreditter sees av stadig flere på som en hindring snarere enn en beskyttelse mot subsidieanklager.

Det synes derfor å være en klar tendens til at garantiinstitusjoner blir mer aggressive i sine tilbud. US Eximbank har rapportert til Kongressen at de ser en trend mot «weaponization of export credits» som innebærer at konkurrerende garantiinstitusjoner tilbyr nye produkter, større dekningsomfang og finansiering med innblandet bistand. Konkurransen er skjerpet og det internasjonale regelverket er under press.

Ulik næringsstruktur vil medføre ulike behov i ulike land, slik at samme tiltak kan ha ulik effekt og relevans for brukerne. Selv innenfor samme næring gjør forskjeller seg gjeldende. Verftsindustrien i Norge og Finland opererer i ulike markeder og finansieringsbetingelsene er vesentlig forskjellige til tross for felles regler og krav.

Nedgangen i etterspørsel etter oljeserviceskip og -utstyr etter 2014 var et sjokk for norsk leverandørindustri og rederier innen denne næringen og har krevd betydelig omstilling i maritim næring. Som følge av dette har også virkemiddelapparatet generelt hatt behov for å omstille seg for å opprettholde norsk konkurransedyktighet i utlandet.

En statisk sammenlikning av garantiinstitusjonenes produkter og betingelser på tvers av landene gir derfor ikke et fullstendig bilde av GIEKs konkurransedyktighet sammenlignet med andre land. Brukermålinger er ofte en god indikator, særlig når brukerne er internasjonale selskaper som benytter flere garantiinstitutter og på den måten har sammenligningsgrunnlag. Det er få slike brukere for GIEKs vedkommende og det svekker utsagnskraften for slike undersøkelser.

GIEKs bidrag til næringsliv og samfunn

GIEK bidrar til samfunnet på tre grunnleggende måter: bedrifter får økt sannsynlighet for å få kontrakter og finansiering, samfunnet oppnår økt sysselsetting og verdiskaping og bankene får økt kapasitet til investeringer i næringslivet. Menon Economics^[1] gjennomfører effektundersøkelser parallelt for GIEK og Eksportkreditt Norge.

Garantiene stilles på markedsmessige vilkår, og ved at GIEK som hovedregel skal være medgarantist med en bank eller finansiell aktør. Dette bidrar til å sikre at garantiene er kontraktsutløsende (addisjonell). I prinsippet bør all statlig finansiering være utløsende for prosjektet som finansieres, for dersom statlige midler ikke er utløsende, så vil midlene kunne kaste mer av seg på andre områder. Derfor står en vurdering av addisjonalitet helt sentralt i evalueringer av ethvert statlig virkemiddel. Menons erfaring er at summen av addisjonalitet i enkelttransaksjoner ikke reflekterer den samlede addisjonelle effekten til Eksportkreditt og GIEKs virkemidler. Det underbygges av funnene fra interessentundersøkelsen hvor respondentenes svar peker tydelig i retning av at Eksportkreditt og GIEK er viktige selv i transaksjoner der de ikke er kontraktsutløsende.

Bedrifter

Omkring 80 prosent av eksportørene i undersøkelsen mener at anvendelse av GIEK og Eksportkreditt har i noen eller stor grad ført til økte markedsmuligheter for dem. Nesten halvparten av respondentene påpeker at det er kapasitetsutvidelsen som er viktigst for dem og ikke redusert risiko.

GIEK bidrar til omstilling av eksisterende eksportbedrifter til nye næringer. Det trekkes frem at GIEK er et motsyklisk virkemiddel. Og at risikoavlastning er relativt viktigere i nedgangskonjunktorene. Samtidig viser undersøkelsen at det stilles krav til at GIEK og Eksportkreditt Norge skal være med å støtte nye eksportnæringer, hvor havvind og oppdrett nevnes spesielt.

En viktig del av omstillingen handler om å tiltrekke seg nye kunder, både for norske eksportører og for Eksportkreditt og GIEK. 44 prosent av kjøperne til norske eksportører er førstegangsbrukere av GIEK. For mange av de nye kjøperne var kommersielle banker, meglere eller andre tredjeparter kilder til kontakt med GIEK.

Samfunnseffekt

Menon estimerer at nærmere 60 prosent av eksportkontraktenes verdi tilfaller norske underleverandører. Dette tilsvarer i overkant av 25 milliarder kroner. Det er her tatt høyde for andelen av kontraktsverdien som genereres fra norske underleverandører i hver sak. To tredjedeler av de norske underleveransene tilfaller små og mellomstore bedrifter. Dette tilsvarer nær 16,5 milliarder kroner.

GIEK stiller garantier som bidrar til å avlaste risiko hos bankene, slik at bankene får utvidet sin finansieringskapasitet. Menon viser at dagens praksis hos bankene peker i retning av at den økte kapasiteten i hovedsak brukes til å betjene bedriftsmarkedet. Basert på intervjuene fremgår det at kapasitetsutvidelsen i hovedsak brukes til ny finansiering til samme kunde/bedrift, samme eier eller gruppering, eller til samme næring eller kundeportefølje.

Det er derfor grunn til å anta at statlige lån og garantier fra Eksportkreditt og GIEK utvider bankenes kapasitet til å betjene de samme markeder som tradisjonelt har dominert deres porteføljer, nemlig sjømat, maritim næring og leverandørindustrien til oljeserviceskip og -utstyr.

[1] Analysene bygger på kundenes egne vurderinger samt statistiske modeller. Addisjonalitet innebærer at statens tjenester utløser mer forretning hos kundene enn de ellers ville ha hatt. Addisjonaliteten til Eksportkreditt Norge og GIEK kan ikke summeres, fordi flere transaksjoner inngår i beregningene av både Eksportkreditt Norges og GIEKs addisjonalitet. Denne rapporten inneholder GIEKs addisjonalitet uansett om långiveren var statlig eller privat bank.

3. Årets aktiviteter og resultater

Ringvirkninger

Menon måler verdiskapings- og sysselsettingseffekter for eksportør og deres underleverandører. For de sakene der GIEK i 2019 har bidratt med garanti anslår Menon at de samlede sysselsettingseffektene som følger av eksportkontraktene var på om lag 20 000 ansatte hos norske bedrifter. Av dette var det 6 000 sysselsatte i de norske eksportbedriftene med leveranser til GIEK-garanterte prosjekter (direkte effekter) og 14 000 av sysselsettingseffektene kommer fra norske underleverandører til prosjektene (indirekte effekter).

De samlede verdiskapningseffektene, som følger av de samme eksportkontraktene, var på om lag 25 milliarder kroner. Dette tilsvarer en norsk verdiskapingsandel på 60 prosent. Det er 11 milliarder kroner i verdiskapning i de norske eksportbedriftene (direkte effekter) og 14 milliarder kroner kommer fra norske underleverandører til prosjektene (indirekte effekter).

Menon beregner samlet verdiskapning som summen av driftsresultat (EBITDA) og lønnskostnader. De direkte verdiskapningseffektene utgjør en større andel av de samlede ringvirkningene for verdiskapning enn for sysselsetting. Årsaken til dette er at eksportbedriftene har høye lønninger. Dette betyr videre at de samlede produktivitetseffekter (verdiskapning delt på sysselsetting) er på 1,3 millioner kroner, noe som er om lag 30 prosent høyere enn norsk næringsliv generelt.

Markedsføring

Maritim næring og leverandørindustri til olje og gass har tradisjonelt vært de hyppigste brukerne av offentlig støttede eksportkreditter i Norge og kjennskapen til GIEKs tilbud blant verft, forretningsbanker og store leverandører var og er god.

I 2017 fikk GIEK nye fullmakter fra Nærings- og fiskeridepartementet til å kunne avlaste bankenes kredittgivning også mellom kjøper og selger i Norge – forutsatt at kreditten bidrar til eksport.

Med det ble GIEKs målgruppe utvidet til flere tusen små leverandører som aldri før har benyttet GIEK. Kjennskapen til GIEK, og forståelsen av våre produkter og virkemåte, er naturlig nok lavere i denne målgruppen. Å gjøre tilbudet kjent for denne nye og sammensatte målgruppen krevde at nye tiltak, mediekkanaler og innhold måtte tas i bruk.

I 2018 og 2019 målte GIEK den uhjelpne kjennskapen til vår rolle til 16 prosent blant bedrifter i eksporterende næringer. Blant SMB var kjennskapen til GIEK ned mot 10 prosent. Med mål om å bli bedre kjent for denne utvidede og viktige brukergruppen økte GIEK markedsføringen av garantitilbudet i 2019. For å bygge synlighet, kjennskap og kunnskap til tilbudet brukes interne kanaler som sosiale mediekkanaler, nyhetsbrev, og internettsider. I tillegg til eksterne kanaler, som omfatter initiering av presseomtale i nasjonale og regionale medier inklusive fagpresse, eksterne konferanser og messer, oppsøkende møtevirksomhet med banker og organisasjoner, søkeordsannonsering og for første gang i 2019 også en digital og fysisk reklamekampanje. Eksportkonferansen utgjør en vesentlig del av virksomhetens markedsføringsinnsats.

Næringsfordeling

GIEKs garantier løper i flere år etter at eksport eller investeringer er skjedd. Blant våre løpende garantier er leverandørindustri til olje og gass fortsatt dominerende, det følger av den høye aktiviteten i næringen frem til 2014. Næringen står for 60 prosent av utestående ansvar ved utgangen av 2019, mot 66 prosent i 2018. GIEKs konsentrasjonsrisiko knyttet til oljeservice og -utstyr er redusert.

Nytt garantivolum for 2019 er det høyeste på årsbasis siden nedgangen innenfor oljeserviceskip og -utstyr startet. Bransjefordelingen viser at andre næringer enn de olje-relaterte har større innslag enn tidligere.

GIEKs garantier er knyttet opp mot 308 fartøy innen offshore, shipping, fiskeri og cruise. Hoveddelen er innen offshore service med 258 fartøy.

Tabell 9. Næringsfordeling av GIEKs garantiportefølje i 2019

NFD Næringsgruppe	NFD Produktgruppe	Gjeldende søknader MNOK 31.12.2019	Gjeldende tilbud MNOK 31.12.2019	Utestående ansvar MNOK 31.12.2019
Annen industri og øvrige næringer	Annet	25 384	14 324	13 983
	Skip og skipsutstyr	2 228	1 539	18 939
Fornybar energi	Annet	276	327	2 350
	Skip og skipsutstyr	0	0	289
Olje og gass	Annet	6 172	0	10 262
	Skip og skipsutstyr	43	5 757	42 684
Total		34 104	21 948	88 506

GIEKs måloppnåelse

Styret vurderer den samlede måloppnåelsen for GIEK i 2019 som god. Bredden i garantiordninger og garantiløsninger etterspørres i større grad og gir samlet et bredt tilbud til norsk næringsliv. Under målene gis det en oversikt over aktiviteten innen de fem aktive garantiordningene, mens det regnskapsførte resultatet for hver ordning omtales i kapittel 6. Mål 5 er at GIEKs garantiordninger skal gå i balanse over tid og det er styrets vurdering at alle ordninger vil oppfylle dette kravet.

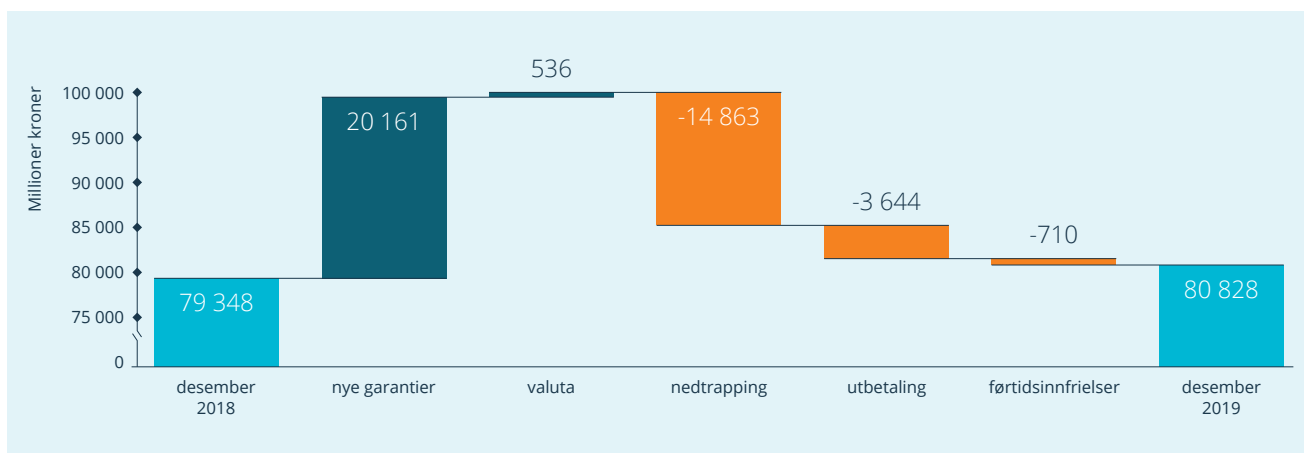
For å nå målene har GIEK i strategiplanen for 2017–2020 en visjon om at vi skal bidra til eksport fra hele Norge til hele verden. Strategiplanen bygger på resultatkjedene som er utarbeidet sammen med NFD.

Mål 1: Bidra til eksportkontrakter ved å gi et konkurransedyktig eksportgarantitilbud og være et supplement til markedet.

Styrets vurdering er at GIEKs garantier utvider markedets kapasitet til å finansiere eksportkontrakter, og at de slik er et supplement til det private finansieringstilbudet. Med den nye internasjonaliseringsgarantien og fjerningen av nedre beløpsgrense for produksjonslån, mener styret at GIEKs garantiløsninger er konkurransedyktige i forhold til garantiløsninger i andre land det er naturlig å sammenligne seg med.

Figur 6. Utestående ansvar på alminnelig garantiordning

Figur 6 viser at GIEKs utestående ansvar på alminnelig garantiordning er økt med 1,4 milliarder kroner i løpet av 2019. Det skyldes at nytt garantibeløp samt en positiv valutaeffekt er høyere enn nedtrapping, utbetalinger og førtidsinnfrielser i løpet av året.

Det ble mottatt 134 nye søknader og gitt 145 tilbud om garantier i 2019.

I løpet av året ble det utstedt 158 nye garantier for 20 milliarder kroner. Det er per 31.12.2019 et samlet utestående garantiansvar og tilbud om garantier (bundet under rammen) på 103 milliarder kroner, som tilsammen utgjør en rammeutnyttelse på 71 prosent.

Aktivitet og resultat for U-landsordningen

U-landsordningen kan benyttes dersom investeringen eller eksporten er utviklingsfremmende for et land som er definert av OECD som mellominntektsland eller lavere, og transaksjonen utgjør for høy risiko for den alminnelige garantiordningen.

Det ble mottatt 10 nye søknader om garanti og gitt 10 tilbud om garantier i 2019.

Det ble utstedt én ny garanti på 141 millioner kroner. Per 31.12.2019 er det et utestående garantiansvar på 572 millioner kroner. Til sammen er det bundet 1,7 milliarder kroner under rammen, og rammeutnyttelsen er på 53 prosent.

Mål 2: Medvirke til at byggelån oppnås på forretningsmessige vilkår.

Det har over tid vært god, men varierende etterspørsel etter byggelånsgarantier. Det er styrets vurdering at målsetningen for garantiordningen er nådd.

Gjennom byggelånsgarantier for skip, fartøy og innretninger til havs skal GIEK bidra til å sikre økt aktivitet ved norske verft, offshoreverksteder og lignende. Det er ikke et krav at byggene skal eksporteres for å kvalifisere for garanti. GIEK kan stille garantier for bankers byggelån til verft i Norge på like vilkår med banker og finansinstitusjoner. På denne måten kan GIEK bidra til at norske verft får de nødvendige byggelånene og derved kontrakter for bygging av skip.

Byggelånsgarantiordningen er godt kjent i markedet, både for verftene og de bankene som yter byggelån. Ordningen har likevel i noen år vært i mindre bruk. Verftenes svekkede økonomi og bankenes ønske om å begrense sitt tilbud av byggelån, samt lavere nybyggingspris for fartøyene som for tiden er under bygging, innebærer at ordningen nå er mindre etterspurt. Ordningen innebærer en lik deling av risiko med banker.

Aktivitet og resultat for garantiordning for byggelån til skip, fartøy og innretninger til havs (Byggelånsgarantiordningen)

Det er mottatt ni nye søknader og gitt ti tilbud om garantier i 2019.

Det ble utstedt ni nye garantier for 455 millioner kroner og det er per 31.12.2019 et samlet utestående garantiansvar og tilbud om garantier (bundet under rammen) på 1,4 milliarder kroner, og rammeutnyttelsen er på 20 prosent.

3. Årets aktiviteter og resultater

Mål 3: Medvirke til at langsiktige kraftavtaler inngås på forretningsmessige vilkår.

Det er styrets vurdering at det er behov for garantier i kraftmarkedet, og at kraftgarantiordningen styrker den kraftkrevende industriens muligheter til å inngå langsiktige kraftavtaler på forretningsmessige vilkår.

GIEK skal medvirke til at aktørene i kraftmarkedet kan inngå langsiktige kraftavtaler på forretningsmessige vilkår gjennom å gi et tilbud av garantier for kraftavtaler.

Garantier kan stilles overfor kraftselger eller ovenfor finansinstitusjoner som finansierer kraftkjøp. Ordningen omfatter kun kraftavtaler med kraftintensiv industri innen visse næringer. En kraftavtale må ha en varighet på minst syv og maksimum 25 år for å kunne bli omfattet av ordningen.

Aktivitet og resultat for garantiordningen for kraftintensiv industris kraftkjøp (Kraftgarantiordningen)

Det er mottatt to nye søknader og gitt to tilbud om garantier i 2019.

I løpet av 2019 er det utstedt to nye garantier for 549 millioner kroner og det er per 31.12.2019 et utestående garantiansvar for 4,5 milliarder kroner. Rammeutnyttelsen er på 23 prosent.

Mål 4: Medvirke til markedsmessig finansiering av skip som bygges ved verft i Norge når disse skipene skal brukes i Norge.

Garantiordningen ble innført som en treåring prøveordning fra og med 1. januar 2018 og det er styrets vurdering at målsetningen for garantiordningen er nådd.

GIEK kan gi garanti for lån til anskaffelse og/eller større ombygginger av skip, når fartøyene helt eller delvis bygges ved verft i Norge og skal brukes i Norge. GIEK kan stille garantier for lån på like vilkår med finansinstitusjon eller bank, og bankene bidrar derfor til markedsføring av ordningen.

Gjennom skipsgarantier kan GIEK bidra til å sikre økt aktivitet ved norske verft og bidra til en fornying av skip og fartøy i trafikk i Norge og at byggingen eller ombyggingen skjer ved norske verft. Dette er en ordning med en garantiramme på ti milliarder kroner.

Aktivitet og resultat for garantiordningen for markedsmessig finansiering av skip som bygges ved verft i Norge når disse skipene skal brukes i Norge

Det er mottatt fem nye søknader og gitt fire tilbud om garantier i 2019.

I løpet av 2019 er det utstedt åtte nye garantier for én milliard kroner og det er per 31.12.2019 et utestående garanti-ansvar for 1,3 milliarder kroner, og rammeutnyttelsen er på 13 prosent.

Tabell 10. Skipsgarantiordningen

Tabell 10 viser fordelingen av søknader, tilbud om garanti og garantiansvar fordelt på beløpsintervall.

Antall	Nye søknader	Gjeldende søknader	Nye tilbud om garanti	Gjeldende tilbud	Nytt Garantiansvar	Utestående garantiansvar
<30 MNOK	-	-	-	-	-	-
30-100 MNOK	1	-	1	-	2	5
100-1000 MNOK	4	2	3	-	6	7
>1000 MNOK	-	-	-	-	-	-

Mål 5: Oppfylle kravet om at den enkelte ordning skal gå i balanse på lang sikt, inkludert eventuelle tapsfond.

Det er styrets vurdering at garantiordningene forventes å gå i balanse på lang sikt. I store enkeltengasjement som er under restrukturering forventer GIEK relativt store utbetalinger fremover. Dette vil føre til at likviditetsbeholdningen kan bli begrenset de neste årene.

Balansekravet er omtalt i Hovedinstruks for Garantiinstituttet for eksportkreditt (GIEK) og i Regelverk for Garantiinstituttet for eksportkredits (GIEKs) garantiordninger, avsnitt 2.1:

«Med *balanse* for de ulike garantiordningene menes det at det skal oppnås balanse mellom premier, gjenvinninger, finansinntekter og statlig tilskudd til tapsdekning på den ene siden, og administrasjonskostnader, finanskostnader og utbetaling under garantier på den andre siden. Regnskap for den enkelte garantiordning benyttes til å måle oppfyllelsen av balansekravet. Overføringer av kapital fra GIEK til statskassen skal synliggjøres i regnskapet for de ulike garantiordningene.»

I tildelingsbrevet for 2019 er dette nærmere presisert med at «GIEK skal ha tilstrekkelig kompetanse og kapasitet for risikovurdering i den enkelte sak. GIEK må i tillegg gjøre tiltak for å sikre verdier ved mislighold og for å begrense endelige tap ved utbetalinger under garantier.»

For å minimere statens tap er GIEK aktiv i restrukturingsforhandlinger av gjeld knyttet til våre tapsutsatte engasjementer. Når det er nødvendig for å sikre statens verdier, kan GIEK bli midlertidig eier av aksjer eller eiendeler.

GIEK utfører vurderinger og beregninger for overholdelse av balansekravet i henhold til kravene i regelverket og tildelingsbrevet. Dette er utført for alminnelig garantiordning, kraftgarantiordningen, byggelånsordningen, skipsgarantiordningen og u-landsordningen.

Garantiporteføljens sammensetning

GIEKs garantiordninger regnskapsføres separat, men summen av de samlede utestående garantiansvar og gitte tilbud om garantier (bundet under rammen) for ordningene er på 111 milliarder kroner. Av dette er 92 prosent under alminnelig garantiordning og 1,5 prosent under U-landsordningen. Det er fire prosent under kraftgarantiordningen. Byggelånsgarantiordningen og skipsgarantiordningen utgjør hver seg drøyt ett prosent.

Tapsavsetninger

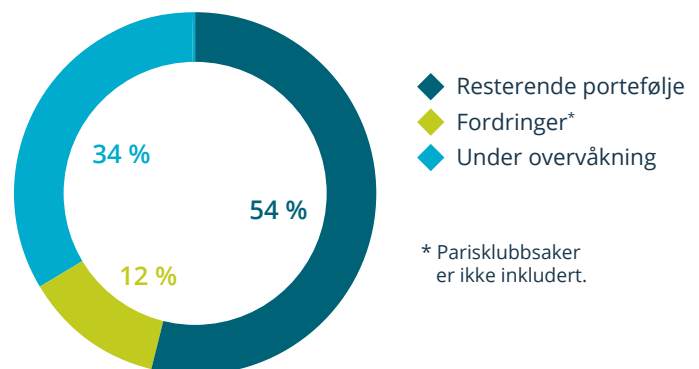
Tabell 11 viser GIEKs avsetninger for tap og nedskrivninger på fordringer per garantiordning ved utgangen av året, se også omtale i prinsippnotene (note 1), note 10 og note 12 i fondsregnskapet.

Ved beregning av avsetninger på utlån og garanti-virksomhet har garantiordningene tidligere lagt prinsippene i utlånsforskriften (forskrift av 21.12.2004 nr 1740) til grunn. Utlånsforskriften oppheves fra og med 1. januar 2020, og GIEK har valgt å implementere IFRS 9 allerede i 2019. Endring av regnskapsprinsipp innebærer en mer forventningsbasert tapsføring.

Implementeringseffekten på 362 millioner kroner er ført mot fondskapitalen per 1. januar 2019.

Ved utbetaling under garanti overføres eksponeringen fra garanti til fordring, se også note 12 i fondsregnskapet.

Figur 7. Overvåking, mislighold og fordringer som andel av garantiporteføljen per 31.12.2019

3. Årets aktiviteter og resultater

Tabell 11. Samlet oppstilling av garantiansvar, fordringer, tapsavsetninger og fondskapital 2019

Beløp i 1 000	AGO	ULA	BYG	KRA	SKI	GAM	SÆR
Garantisansvar (utestående ansvar) 31.12	80 828 070	571 665	1 300 405	4 500 299	1 303 469	2 467	0
Avsetning for tap på garantiansvar 31.12	4 860 540	37 102	18 645	7 359	1 928	27	0
Sum fondskapital 31.12	5 447 553	570 137	130 182	27 728	20 698	-681 600	5 672
Sum fondskapital og avsetning for tap på garantiansvar 31.12	10 308 093	607 239	148 828	35 087	22 627	-681 573	5 672
Fordringer i fm utbetaling under garantien 31.12	12 204 460	13 567	95 000	0	0	86 273	198 314
Nedskrivninger på fordringer 31.12	-4 654 930	-11 753	-94 527	0	0	-43 136	-195 544
Fordringer i moratorieavtaler 31.12	94 261	29 414	0	0	0	80 296	79 732
Nedskrivning på moratorieavtaler 31.12	-16 496	-6 280	0	0	0	-15 962	-76 518
Avsetning for tap i % av garantiansvar	6,0 %	6,5 %	1,4 %	0,2 %	0,1 %	1,1 %	
Nedskrivning i % av fordringer garanti	38,1 %	86,6 %	99,5 %			50,0 %	98,6 %
Nedskrivning i % av fordringer moratorieavtaler	17,5 %	21,4 %				19,9 %	96,0 %
Sum fondskapital i % av garantiansvar	6,7 %	99,7 %	10,0 %	0,6 %	1,6 %		
Sum fondskapital og avsetning for tap på garantiansvar i % av utestående ansvar	12,8 %	106,2 %	11,4 %	0,8 %	1,7 %		

AGO = Alminnelig garantiordning

ULA = U-landsordningen

BYG = Byggelånsgarantiordningen

KRA = Kraftgarantiordningen

SKI = Skipsgarantiordningen

GAM = Gammel alminnelig garantiordning

SÆR = Gamle særordninger

Tabell 12. Nøkkeltall fra kontantregnskapet 2019

Beløp i 1 000	AGO	ULA	BYG	KRA	SKI	GAM	SÆR
Innbetalinger av garantipremie	1 286 821	13 491	42 211	32 169	11 004	133	0
Innbetaling av gebyrinntekter	108 542	1 453	6 804	0	4 493	0	0
Innbetalinger av renter og utbytte	230 153	1 250	3 369	474	209	290	36
Tilbakeføring/gjenvinninger*	19 871	1 080	0	0	0	2 107	9
Erstatninger**	-3 643 879	0	-37 250	0	0	-337	0
Sum	-1 998 492	17 274	15 135	32 644	15 706	2 194	45

* Inkluderer gjenvinninger på moratorier.

** Omkostninger er holdt utenom.

Tapsreducerende tiltak

Kreditrisiko

GIEK gjør grundige kreditt- og risikoanalyser av alle transaksjoner før garantier utstedes. I garantienes løpetid har GIEK tett dialog med kundene og samarbeidende banker. GIEK gjør gjennom året egne vurderinger av risikoen i porteføljens mest utsatte eksponeringer og for porteføljen totalt. Det gjøres egne analyser av utviklingen i relevante segmenter og markeder.

Tapsrisikoen i de enkelte eksponeringer beregnes på grunnlag av selskapenes kontantstrømmer sett i forhold til deres forpliktelser, sikkerhetsverdiene og kundenes evne til å betjene sin gjeld. GIEK vurderer den samlede risikoen i porteføljen på et bredt grunnlag analyser og datakilder.

Mislighold og fordringer

GIEK arbeider med problemsaker med mål om å minimere statens tap så langt det er mulig. Erfaringsmessig er det viktig å iverksette tiltak allerede før mislighold oppstår. Saker med økt risiko for mislighold følges derfor opp i en tidlig fase. En viktig del av GIEKs arbeid er å avklare risiko og alternative løsninger. I den forbindelse deltar GIEK (enten direkte eller via rådgivere) i forhandlingene mellom ulike interessenter, herunder debitor, aksjonærer, potensielle investorer, banker, obligasjonseiere og andre kreditorer. GIEK legger vekt på et tett samarbeid med bankene.

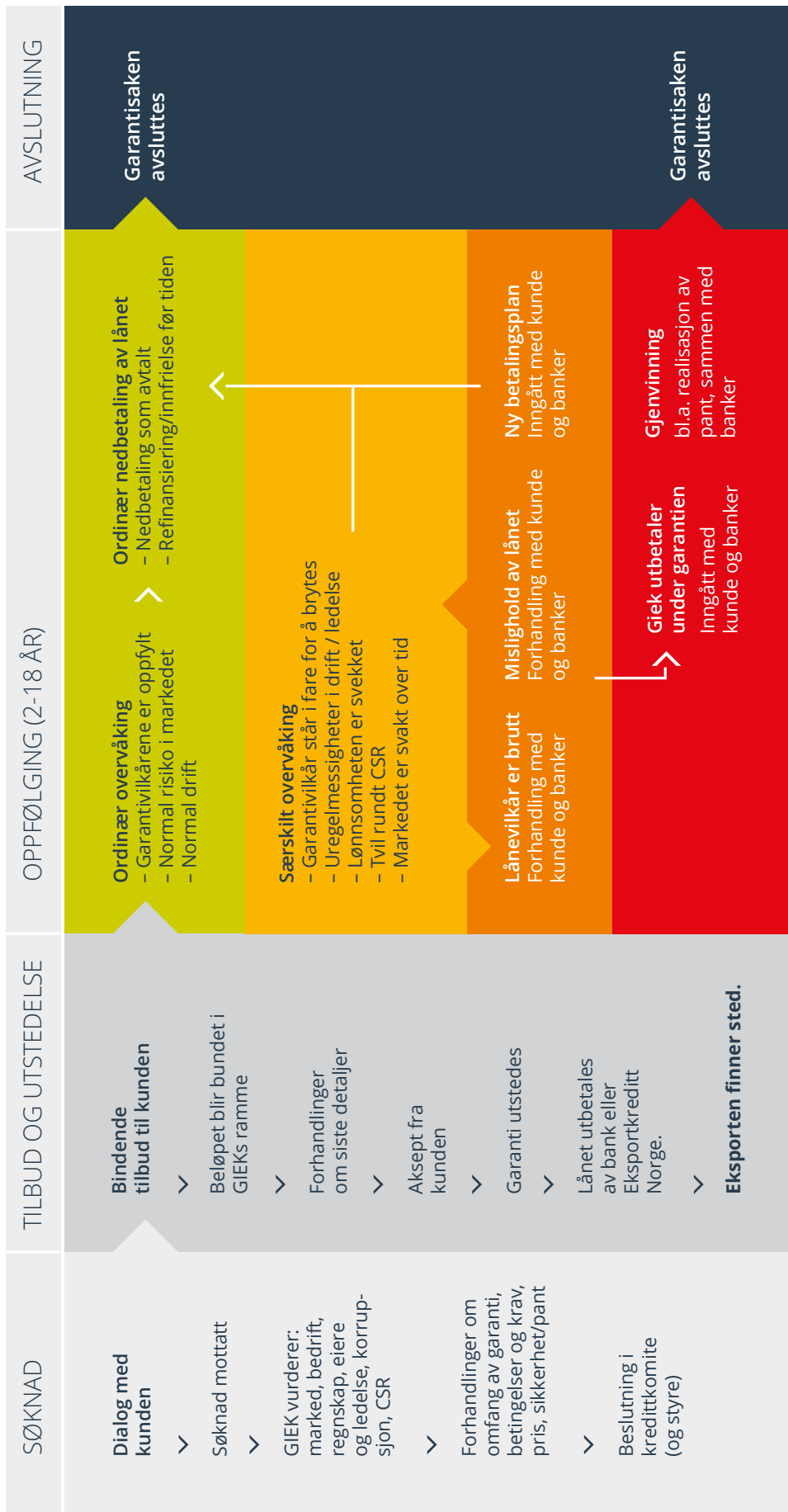
I enkelte saker er det imidlertid ikke mulig å finne løsninger som fører til at debitor kan betjene de GIEK-garanterte lånene som opprinnelig avtalt. I disse tilfellene må GIEK normalt foreta en hel eller delvis utbetaling under garantien. Som fordringshaver arbeider GIEK aktivt med å avklare alternative løsninger for gjenvinning. Aktuelle virkemidler er sikring av pantsatte eiendeler, realisasjon av sikkerheter, konvertering av lån og fordringer til eierandeler. GIEK deltar imidlertid i lånesyndikater og må forholde seg til de beslutningsregler som der gjelder. Se figur over arbeidet med garantier på neste side.

Valuta

I porteføljen er det stor eksponering mot utenlandsk valuta. Endringer i kronekursen har derfor effekt på inntekter, utestående ansvar og tapsavsetninger. Garantiordningenes direkte valutaeksponering i USD og EUR er en funksjon av verddivurderte fordringer, bankinnskudd og avsetningene som gjøres for garantiansvar, jf. note 5 til fondsregnskapet.

Valutabeholdningene for garantier under alminnelig garantiordning balanseres ved større endringer i porteføljen, normalt i forbindelse med halvårslutt. Dagens praksis er med på å redusere risikoen. Det er ikke etablert tilsvarende mekanismer for øvrige garantiordninger.

Garantiene: Grundig forberedelse, tett oppfølging

Oppfølgingen av midlertidig eierskap

Oppfølgingen av midlertidig eierskap gjøres i henhold til «retningslinjer for forvaltningen av selskap som staten eier som følge av misligholds- og gjenvinningssaker i GIEK». GIEK organiserer midlertidig eierskap av aksjer og opsjoner i Støperigata Holding AS som GIEK forvalter på vegne av staten.

Støperigata Holding AS hadde per 31.12.2019 eierskap i følgende selskaper (eierandel per 31.12.2019 i parentes):

- ♦ Støperigata Offshore AS (100 prosent)
- ♦ Skandi Aukra AS (25 prosent)
- ♦ FPSO Invest Designated Activity Company (40 prosent)

Den 28.2.2019 endret Box Topco AS navn til Støperigata Holding AS og Box Holdco AS endret navn til Støperigata Offshore AS.

Politiske fordringer og gjeldsplan

GIEK hadde 284 millioner kroner utestående i Parisklubb-saker^[2] per 31.12.2019 (319 millioner kroner i 2018), hvorav 78 millioner kroner er misligholdt. I tillegg kommer påløpte forsinkelsesrenter. Størrelsen på utestående ansvar i norske kroner vil variere med kurs mot USD. Se også note 13.

Pakistan er det største debitorlandet, med 150 millioner kroner i utestående lån, etterfulgt av Sudan med 78 millioner kroner utestående (i mislighold), Serbia med 32 millioner kroner utestående, Indonesia med 20 millioner kroner utestående og Egypt med 3,8 millioner kroner. Misligholdet som gjelder Sudan tilsvarer misligholdte hovedstoler, uten forfalte renter, og uten forsinkelsesrenter.

Parisklubben fokuserer for tiden på arbeidet med metodologiske spørsmål, særlig knyttet til nytt gjelds-opptak hos post-HIPC^[3] land (land som allerede har fått behandling som Heavily Indebted Poor Countries). Land som fikk ettergitt store summer de siste ti årene er igjen i gjeldsnød, ofte med høyere andeler gjeld til BNP enn når disse kvalifiserte til HIPC.

Det jobbes også aktivt med å tiltrekke seg nye medlemmer. Kina har deltatt som observatør i snart fem år, og India deltok på sitt første møte som observatør i februar 2019. Formålet er å sikre at Parisklubben forblir en relevant arena for behandlingen av spørsmål om statsgjeld, samtidig som store, nye kreditorer blir kjent med klubbens arbeid for bærekraftig finansiering. Det jobbes parallelt i G20 mot større grad av ansvarlighet/bærekraft ved finansiering av prosjekter i lavinntektsland med offentlige kjøpere. Internasjonale Finansinstitusjoner anmodes om å gjøre det samme.

Ved utgangen av 2019 gjenstår 834 millioner kroner i gjeldsplanen. Den ubrukte delen av gjeldsplanen fordeler seg på fire millioner kroner for særordningen og 830 millioner kroner for gammel alminnelig ordning, jf. note 17.

[2] Parisklubben er en sammenslutning av enkelte industrialiserte kreditorland, under vertskap av Frankrike, for restrukturering/refinansiering av stat-til-stat-gjeld. GIEK forvalter moratorieavtaler fordi enkelte utviklingsland har misligholdt lån som ble tatt opp for å betale norske eksportører.

[3] HIPC - Heavily indebted poor countries - er en gruppe utviklingsland med høy grad av fattigdom og høy gjeld som berettiger særlig assistanse fra det internasjonale pengefondet (IMF) og Verdensbanken.

3. Årets aktiviteter og resultater

Kostnader til administrasjon av garantiordningene

Garantiordningene har ingen ansatte. Alle tjenester leveres fra GIEKs administrasjon og belastes den enkelte garantiordning etter en forhåndsdefinert fordelingsnøkkel, som vist i tabell 13. Administrasjonsregnskapet rapporteres i henhold til rundskriv R-115 fra Finansdepartementet.

GIEK drives effektivt gitt den risiko forvaltningsbedriften er eksponert for.

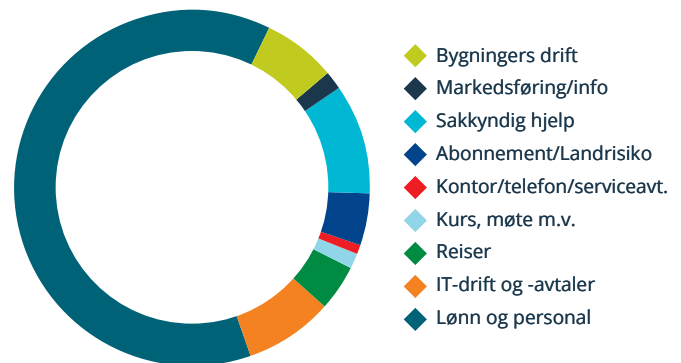
Driftsbudsjettet for GIEK er en overslagsbevilgning og var for 2019 på 193,5 millioner kroner. Regnskapet viser administrasjonskostnader på 193,9 millioner kroner, som er 0,4 millioner kroner over budsjettet. Resultatet inkluderer ikke 0,5 millioner kroner tildelt fra DIFI som er bokført som inntekt. Dersom denne tildelingen inkluderes blir totalt avvik mot budsjett 2019 et underforbruk på 27 000 kroner.

Tabell 13. Administrasjonsregnskapet fordelt på garantiordninger

Ordning	Andel
Alminnelig Garantiordning	90,82 %
Byggelånsordning	2,82 %
Kraftordningen	4,26 %
U-landsordning	0,88 %
Skipsgarantiordning	1,14 %
Gml. alminnelig ordning	0,05 %
Gamle særordninger	0,02 %

Figur 8. Administrasjonsregnskap 2019

Figur 8 viser fordelingen mellom de ulike utgiftene, hvor lønnsutgifter utgjør hoveddelen av kostnadene.

Tabell 14. Administrasjonsregnskap på kontogruppe (i 1 000 kr)

Kontogruppe	Regnskap 2017	Regnskap 2018	Regnskap 2019
Lønn og personal	111 078	116 656	121 136
IT -drift og -avtaler	13 308	14 606	15 363
Reiser	5 232	7 648	7 941
Kurs, møte m.v.	2 922	2 775	3 054
Kontortjenester	2 294	1 999	1 446
Abonnement/Landrisiko	5 899	7 808	8 881
Sakkyndig hjelp	11 989	17 825	19 738
Markedsføring/info	1 730	2 890	3 307
Diverse utgifter	68	87	73
Bygningers drift	11 001	12 134	13 010
Sum driftsutgifter	165 521	184 427	193 948

Tabell 15. Kostnads- og inntektsutvikling siste tre år

År	Adm.kost. i tusen	Økning i adm.kost.	Økning i inntekter fondsregnskap
2017	165 521	-4,8 %	1,0 %
2018	184 427	11,4 %	11,5 %
2019	193 948	5,2 %	-3,2 %

Tabell 16. Utvalgte tilleggstill siste tre år

År	Effektivitet adm./innt.	Ansvar/årsverk	Avsetn/ansvar
2017	10,3 %	1 008 359	6,0 %
2018	10,3 %	989 158	6,7 %
2019	11,2 %	990 004	5,5 %

Ansvar – Utestående garantiansvar alle ordninger.

Avsetn. – Tapsavsetning på garantiansvar i milliarder kroner.

Effektiviteten målt ved driftsutgifter mot inntekter fra garantiordningene har gått svakt ned.

Utestående garantiansvar per årsverk er for 2019 omtrent på nivå med 2018, jf. tabell 16.

Kundetilfredshet

GIEK scorer jevnt over svært høyt på servicenivået hos alle brukerne. På en skala fra 1 til 5, der 1 er dårlig og 5 er utmerket, ligger gjennomsnittsscoren mellom 4,2 og 4,6 blant de fem spesifikke servicespørsmålene, blant eksportbedrifter og kjøpere. Dette er noe høyere sammenlignet med 2018, da høyeste gjennomsnittsscore var 4,5.

Fra bankene er gjennomsnittsscoren for GIEK mellom 4,3 og 4,7. Dette er en noe høyere score enn i 2018, hvor gjennomsnittsscoren var mer varierende for de fem servicespørsmålene. Totalinntrykket av GIEK er tilnærmet det samme for begge grupper.

Nytt reklamekonsept for GIEK

For å gjøre GIEKs tilbud kjent for flere bedrifter lanserte vi i mai 2019 et nytt reklamekonsept. Annonsene ble vist i en fem ukers periode i trykkede og digitale næringslivsrettede medier. Kampanjen førte til rekordstort antall nye besøkende på GIEKs nettsider i kampanjeperioden. Reklamekonseptet ble utviklet i samarbeid med Geelmuyden Kiese, og illustratører i ByHands.

**Skal bedriften din vokse internasjonalt?
Det kan lønne seg å gå via oss.**

Norge trenger flere sterke eksportbedrifter. Skal du investere her hjemme, eller sikre nye kontrakter ute, kan vi gjøre en forskjell. Gjennom å garantere for lån, investeringer eller leveranser reduserer GIEK risiko for norske bedrifter ute i verden.

Siden 1920 har vi bidratt til økt eksport ved å hjelpe bedrifter og deres banker med garantier fra den norske stat. Kan vi hjelpe din bedrift til å vokse?
Les mer på giek.no

GIEK — Vi garanterer for norsk eksport

**Skal bedriften din vokse internasjonalt?
Det kan lønne seg å gå via oss.**

Norge trenger flere sterke eksportbedrifter. Skal du investere her hjemme, eller sikre nye kontrakter ute, kan vi gjøre en forskjell. Gjennom å garantere for lån, investeringer eller leveranser reduserer GIEK risiko for norske bedrifter ute i verden.

Siden 1920 har vi bidratt til økt eksport ved å hjelpe bedrifter og deres banker med garantier fra den norske stat. Kan vi hjelpe din bedrift til å vokse?
Les mer på giek.no

GIEK — Vi garanterer for norsk eksport

Øvrig rapportering

GIEKs betydning for små og mellomstore bedrifter

GIEKs garantier benyttes både til store bedrifter og små og mellomstore bedrifter, såkalte SMB. SMB er definert som «Bedrifter med mindre enn 250 ansatte, omsetning på under 50 millioner Euro og balanse på under 43 millioner Euro» tilsvarende EUs definisjon.

GIEK har tradisjonelt en overvekt av utstedte garantier til store bedrifter, der SMB er underleverandører, jf. Menons undersøkelse av samfunnseffekt. I 2019 har 15 prosent av nytt garantiansvar i kroner og 34 prosent av antall garantier opphav i saker der eksportør er en SMB, som tilsvarer 34 prosent av antall, jf. tabell 17.

Prosjektstørrelse er det samlede beløp et (eksport-) prosjekt koster. Av dette er en andel knyttet til norske kontrakter, og av dette igjen garanterer GIEK for en andel av lånefinansieringen for kontrakten.

Det som ikke klart fremkommer her er hvordan små og mellomstore bedrifter bidrar under store prosjekter med avgjørende komponenter og arbeidsinnsats. Menon har undersøkt underleverandører til byggingen av et skip og beregner at SMB leverer mer enn en fjerdedel av kontraktsverdien.

Statistikken er basert på observasjoner av bedriftenes størrelse.

Eksportkreditt Norge og GIEK leverte i 2019 en oversikt over andre lands eksportfinansieringstilbud rettet mot SMB. Utvikling av SMB er politisk prioritert i Norge og hensikten var å undersøke hvordan andre lands garantiinstitutter følger opp tilsvarende prioriteringer. Det er et fellestrekk at langsiktig finansiering av kjøper er mindre hensiktsmessig for SMB med små transaksjoner. Garantiinstitutter som har fleksible mandater og kortsiktige produkter rettet mot eget lands eksportører, er mest relevant for SMB.

Norsk interesse

GIEK skal fremme norsk eksport og norske investeringer i utlandet. Vanligvis betyr dette at GIEK garanterer for kontrakter der det som eksporteres er norskprodusert. Liksom de færreste båter bygget i Norge har norsk-

Tabell 17. Nye garantier utstedt i 2019

Eksportør:	MNOK	Andel	Antall	Andel
SMB	3 345	15 %	60	34 %
Stor	18 977	85 %	118	66 %
Sum	22 322	100 %	178	100 %

Tabell 18. Prosjektstørrelse for nytt garantiansvar i 2019

Tabell 18 viser små og mellomstore bedrifters (SMB) andel av utstedt garantivolum for prosjekter fordelt på ulike beløpsstørrelser.

Prosjektstørrelse	<30 MNOK	30-100 MNOK	100-1000 MNOK	>1000 MNOK
Antall	61	32	47	38
Beløp	386	1 343	7 061	13 532

Av dette: SMB				
Antall	28	10	20	2
Andel av antall	46 %	31 %	43 %	5 %
Beløp MNOK	125	196	1 931	1 092
Andel av beløp	32 %	15 %	27 %	8 %

produsert skrog, har mange norske eksportkontrakter betydelig innslag av utenlandskproduserte produkter. Med norsk interesse gis det i henhold til GIEKs vedtekter muligheter til å definere eksport i en videre sammenheng der eksportkontrakten anses å fremme norsk økonomisk interesse i betydelig grad.

To saker er behandlet i 2019, hvorav den ene ble omsøkt i 2018. Begge ble avvist, den ene fordi den norske kontrakten ikke ga grunnlag for langsiktig finansiering og den andre fordi den i all hovedsak var et investeringslån. Det påpekes at norsk interesse er vanskelig å operasjonalisere og derfor vanskelig å markedsføre. En rekke forespørsler om utvidet dekning har de senere årene dreiet seg om knytning til norsk eksport på andre måter og medført lansering av nye garantiprodukter, så som internasjonaliseringsgaranti og produksjonslånsgaranti.

Beredskapsordningen for varekrigsforsikring (BSV)

Beredskapsordningen for statlig varekrigsforsikring (BSV) trådte i kraft 1.1.2004 i henhold til Lov om statlig varekrigsforsikring av 2003-12-12 nr.115. Denne rapporten avgis av GIEK som sekretariat i henhold til avtale av 16.12.2003 med Nærings- og fiskeridepartementet.

Nærings- og fiskeridepartementet har ansvar for statens beredskapsordning for varekrigsforsikring. Ordningen skal opprettholde og stimulere transport av varer i en krise- eller krigssituasjon der det private tilbud om transportforsikring bortfaller. For å ivareta oppgaven er det inngått avtale med GIEK om sekretariatsfunksjon, og det er oppnevnt et Forsikringsforum.

Når forsikringstilbudet ikke er aktivert, samarbeider disse tre aktørene med å vurdere å etablere tiltak for en god beredskap. GIEK som sekretariat ivaretar det meste av praktisk arbeid, departementet har strategisk ansvar og Forsikringsforum gir faglige innspill.

Dersom ordningen aktiveres, vil det uformelle samarbeidet erstattes med en formell struktur der departementet gir instruks og fullmakter til et styre som har ansvar for sekretariatets daglige drift og ledelse. Styret oppnevnes av departementet. Sekretariatet (GIEK) skal gi direkte forsikring, og utvides med den kompetanse og antall personer den konkrete situasjonen tilsier.

Sekretariatet

GIEKs administrerende direktør er formelt ansvarlig overfor NFD for GIEKs arbeid med BSV. Det administrative arbeidet utføres av én seniorrådgiver som er kontaktpersonen i sekretariatet og har ansvaret for den daglige driften og oppfølgingen av ordningen. Dette bistås av én advokat på det juridiske området.

Regnskap 2019

Regnskapet viser at det ble brukt 250 000 kroner på personalkostnader, som i hovedsak dekker tiden kontaktperson og juridisk rådgiver har brukt på arbeidet med ordningen.

GIEK regner også med i personalkostnadene tidsbruken til IT-personell på kontroll av BSV-programmet på GIEKs servere, samt administrasjonspersonal for regnskapsføring av BSV-relaterte poster. Disse kostnadene er sjablongmessig fastsatt av GIEKs personalavdeling.

Forsikringsforum

Tabell 19. Regnskap for sekretariatsfunksjonen for statlig varekrigsforsikring

Type kostnad (NOK)	2019	2018
Personalkostnader	250 000	250 000
Husleie m.m.	85 000	85 000
IKT og inventar	50 000	50 000
Kontortjenester	15 000	15 000
Sum	400 000	400 000

Forsikringsforumet skal holde departementet løpende orientert om hovedtrender i transportforsikringsmarkedet generelt – både nasjonalt og internasjonalt. Her er også reassuransemarkedet tatt med. Medlemmene i Forsikringsforum skal påføre og foreslå tiltak for departementet dersom situasjonen for en aktivisering av ordningen skulle nærme seg. I 2019 har ikke GIEK og/eller Forsikringsforum gitt departementet råd om å aktivere ordningen. Det har heller ikke oppstått situasjoner der det har vært tvil om det burde gis slikt råd.

Styring og kontroll i virksomheten

Det er styrets vurdering at GIEKs system for styring og kontroll, herunder det etablerte internkontrollsystemet, er tilfredsstillende og bidrar til at GIEK vil nå mål og prioriteringer gitt i tildelingsbrevet. Styret støtter opp om administrasjonens ambisjonsnivå for internkontrollarbeidet, og gjør oppmerksom på at ambisjonen jevnlig må evalueres basert på de til enhver tid gjeldende rammebetingelser og markedssituasjon.

Internkontroll og risikohåndtering

GIEK utsteder garantier på vegne av staten i finansielle transaksjoner. God styring og kontroll er viktig for å sikre at virksomheten har en forsvarlig drift og styres mot fastsatte mål og prioriteringer fra Nærings- og fiskeridepartementet. Risikostyring og internkontroll er viktig for å sikre måloppnåelse samt avdekke og håndtere risiko som GIEK eksponeres mot.

Risikostyringen i GIEK omfatter rutiner og prosedyrer som utøves av GIEKs medarbeidere på alle nivåer i deres daglige virke. I tillegg gjennomfører internrevisor en uavhengig kontroll av om risikostyringen er målrettet, effektiv og fungerer som forutsatt. Hovedinstruksen gir styret det overordnede ansvar for at GIEK har hensiktsmessige systemer for risikostyring og internkontroll. Risikostyringen i GIEK skal følge Økonomiregelverkets føringer og DFØs veiledere, gi rimelig trygghet for at GIEK når de fastsatte mål og prioriteringer, samt har en effektiv og pålitelig drift og følger lover og regler.

En helhetlig tilnærming til risikostyring omfatter i tillegg til den operative og forretningsmessige risikostyringen, alt risikorelatert arbeid på alle nivåer og områder av GIEK. Risikostyringen skal støtte opp om mål og resultatkrav som pålitelig regnskapsrapportering og økonomiforvaltning og overholdelse av lover og regler.

I utviklingen av en hensiktsmessig og effektiv styring og kontroll i GIEK er det lagt vekt på at denne skal være tilpasset GIEKs risiko, ansvar og størrelse.

Risikostyring og internkontroll

GIEK følger økonomireglementet i staten hvor det stilles krav til virksomhetens internkontroll. Virksomheten skal etablere systemer og rutiner med innebygd intern kontroll. GIEK er også pålagt å følge øvrige lover og regler, noe som stiller ytterligere krav til internkontroll, hvor internkontroll er en prosess gjennomført av GIEKs styre, ledelse og medarbeidere. Internkontrollen må jevnlig justeres og oppdateres i takt med endring i forutsetninger, risiko og rammer.

Måling av risiko

GIEK har de siste årene arbeidet aktivt med å videreutvikle og implementere helhetlig operasjonell risikostyring som en integrert del av de øvrige prosessene, samt i mål og resultatstyringen.

Høsten 2018 gjennomførte GIEK en egevaluering av modenhet når det gjelder styring og kontroll. Evalueringen undersøkte både nåværende modenhet og ambisjonsnivået på styring og internkontroll. Evalueringen bygger på verktøy utviklet av DFØ som igjen er basert på COSO^[4]-rammeverket og kravene i Økonomireglementet. GIEK har tilpasset verktøyet med elementer fra Finanstilsynets modul for styring og kontroll. Evalueringen gjennomføres hvert tredje år.

Resultatene viser at GIEK siden forrige evaluering i 2015 har beveget seg mot målet som den gang ble definert. Fremtidig ambisjon er kun marginalt høyere, men vil løpende være gjenstand for evaluering i tilfelle rammebetingelsene endrer seg. De seneste årene er det igangsatt en rekke aktiviteter for å forsterke styring og kontroll.

[4] Committee of Sponsoring Organizations of the Treadway Commission (COSO) har utgitt Internal Control Integrated Framework (COSO-rapporten) med rammeverket for internkontroll.

Mange av disse er fullført og implementert, og noen er planlagt implementert i løpet av 2020. Implementeringen av de planlagte tiltakene vil ytterligere løfte nivået på styring og kontroll. For å sikre langsiktig god styring og kontroll er det nødvendig å kontinuerlig jobbe med evaluering og forbedringer.

Internrevisjonen i GIEK har i 2019 fulgt den styregodkjente risikobaserte årsplanen for internrevisjonen. Prosjektene har omfattet GIEKs hovedprosesser slik som garantiprosessen, nye garantier, IT drifts- og kontinuitetsplaner, samt etterlevelse av det etiske regelverk. I tillegg har internrevisjonen støttet GIEK i arbeid med kredittrisiko, risikostyring, samt at de har gitt uavhengige uttalelser om etterlevelse av den fastsatte rammen for garantiordningen til ESA. Internrevisjonen gjør vurderinger av kvalitet i risikostyringsprosessen, kvalitet og effektivitet i utforming av rutiner/prosesser, samt at de tester etterlevelse av rutiner/prosesser. Internrevisjonen har ikke funnet vesentlige svakheter i internkontrollsystemet i de gjennomførte revisjonene i 2019, men har kommet med noen forbedringsforslag som administrasjonen følger opp.

Riksrevisjonen gjennomfører revisjon av fondsregnskapet og administrasjonsregnskapet. I revisjonen gjør også Riksrevisjonen en vurdering av internkontrollsystemet i GIEK. Det er ikke identifisert alvorlige svakheter i henholdsvis interim- eller årsoppgjørrevisjonen for 2019, og administrasjonen tar identifiserte forbedringsforslag til etterretning.

Basert på det etablerte systemet for risikostyring og internkontroll, GIEKs egen evaluering av nåværende og fremtidig ambisjonsnivå samt internrevisors og Riksrevisjonens vurdering av ovennevnte, vurderer styret at internkontrollen og administrasjonens arbeid med å videreutvikle og styrke den interne kontrollen i GIEK er tilfredsstillende.

GIEKs arbeid med risiko knyttet til restrukturerings- og misligholds saker er beskrevet under tapsreducerende tiltak i omtalen av mål 5 (balansekravet) i kapittel 3.

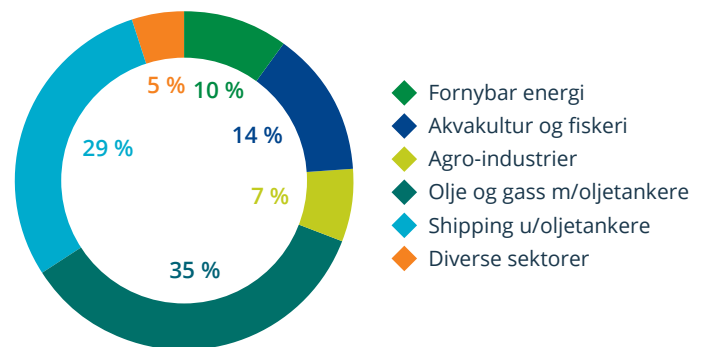
Bærekraft (anti-korrupsjon, miljø- og menneskerettighetsvurderinger)

GIEK søker å være en pådriver for å fremme bærekraftige løsninger, og ønsker å fremme finansiering som også tjener samfunnet og miljøet. Som del av dette vurderes også GIEKs transaksjoner opp mot FNs bærekraftsmål for å kunne bestemme om de enkelte prosjektene har en positiv påvirkning i et bærekraftsperspektiv. I 2019 har GIEK påbegynt arbeidet med å utvikle et verktøy for å evaluere saker opp mot FNs bærekraftsmål. Dette vil det bli arbeidet videre med i 2020.

GIEKs utestående ansvar speiler norsk industri, der shipping og olje og gass fremdeles veier tungt. Det er økt aktivitet i akvakultur og fiskeri, samt innenfor fornybar energi, særlig havvind og solkraft. I 2019 representerte fornybar energi om lag 10 prosent av det totale garantiansvaret for 2019. Fornybar energi-porteføljen bestod av hovedsakelig solkraft og vindkraft, hvor solkraft utgjør 5,5 prosent av det totale garantiansvaret, mens vindkraft utgjorde 4,5 prosent. I tillegg var det noe vannkraft.

Figur 9. Sammensetning av nye garantier

Figur 9 viser aggregert sammensetning av nye garantier for 2019.

I 2019 har GIEK behandlet én sak (representerer fem nye garantier) hvor et selskap skal installere 25 nye scrubbere på tankskip. Scrubbere vasker eksosen for svovelinnhold og partikler, og reduserer således belastningen på lokal luftkvalitet.

Flere garantier har blitt utstedt for elektriske- eller hybridferger i 2019. GIEK har avlastet bank i Tyrkia for bygging av to elektriske ferger, samt at vi har utgitt garanti for bygging av 16 hybrid eller elektriske ferger. Dette representerer om lag 4,5 prosent av det totale garantibeløpet for 2019.

4. Styring og kontroll i virksomheten

GIEK har også i 2019 utstedt garantier til et prosjekt for å utvikle offshore akvakultur. Dette er ny teknologi som blant annet har til hensikt å gjøre offshore akvakultur mer bærekraftig.

GIEKs bærekraftspolicy og prosedyrer gjenspeiler Norges nasjonale og internasjonale forpliktelser, samt forventinger fra Nærings- og fiskeridepartementet (NFD). GIEK utøver virksomheten i tråd med flere ramme- og regelverk, og sørger for at våre kunder også forstår og møter sine forpliktelser. GIEKs styringsdokumenter innenfor bærekraft er GIEKs bærekraftspolicy, og prosedyre for aktsomhetsvurderinger. Disse er publisert på vår hjemmeside.

Rammeverk listet nedenfor er styrende for GIEK i forbindelse med bærekraftsvurderinger av transaksjoner:

- ♦ OECD retningslinjer (Common Approaches on Environmental and Social Due Diligence)
- ♦ IFC standardene for bærekraft, miljø og sosiale forhold (IFC Performance Standards), samt Verdensbankens veiledning for helse, miljø og sikkerhet (EHS guidelines)
- ♦ FNs veiledende prinsipper for næringsliv og menneskerettigheter (UNGP)
- ♦ FNs Global Compact, og 10 prinsipper for miljø, menneskerettigheter og anti-korrupsjon

- ♦ OECDs veiledning for flernasjonale selskap (MNE Guidelines)
- ♦ OECDs anbefalinger for bærekraftig utlånsvirksomhet og eksportkreditter
- ♦ G20 anbefalingene for bærekraftig finansiering, UNCTADs prinsipper for ansvarlig utlånsvirksomhet, samt Verdensbankens og IMF's felles bærekraftsrammeverk for lavinntektsland.

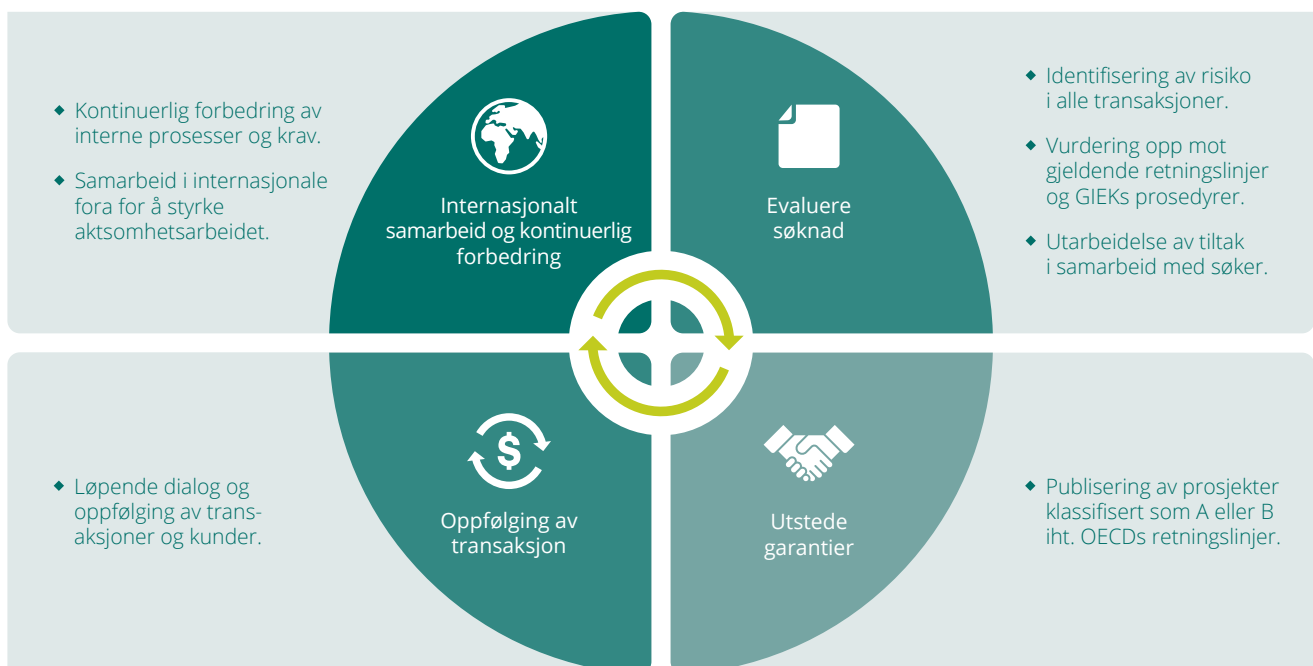
I 2019 ble GIEK medlem av UN Global Compact, og UN Global Compact Sustainable Ocean Business Action Platform, samt signerte prinsippene for bærekraftig hav. Som følge av dette vil GIEK særskilt vurdere både risiko og muligheter i havet og havrelaterte transaksjoner.

Aktsomhetsvurderinger

GIEK vurderer risiko knyttet til miljø- og sosiale forhold i kundenes prosjekter for å påse at anerkjente minimumsstandarder og krav ivaretas. GIEKs arbeid med aktsomhetsvurderinger følger OECD retningslinjer samt FNs veiledende prinsipper for næringsliv og menneskerettigheter og OECDs veiledning for flernasjonale selskap.

GIEK har en risikobasert tilnærming i sine aktsomhetsvurderinger av mulige transaksjoner. Figur 10 viser GIEKs arbeidsprosess for aktsomhetsvurderinger.

Figur 10. Aktsomhetsvurdering av mulige transaksjoner

Hver mulig transaksjon blir risikovurdert med hensyn til miljø- og menneskerettigheter. Alle prosjekter som faller innunder OECDs retningslinjer blir risikokategorisert som enten kategori A (høy risiko), kategori B (middels risiko) eller kategori C (lav risiko). Transaksjoner som må publiseres i henhold til OECDs retningslinjer er de som faller under kategori A, har prosjektbeløp over 100 millioner kroner og en identifisert prosjektlokasjon, og er aktuelle for en långivergaranti fra GIEK. GIEK publiserer både kategori A og B prosjekter som faller inn under OECD retningslinjene på vår hjemmeside.

Tabell 20. Risikovurdering av garantier utstedt i 2019

Risikovurdering av transaksjoner	Antall
A	0
B	55
C	123

Tabell 20 viser totalt antall garantier utstedt i 2019 med tilhørende risikovurdering.

Av garantisaker vurdert til risikonivå B er det kun ett prosjekt som faller innunder OECDs retningslinjer. Informasjon om dette prosjektet er publisert på vår hjemmeside.

GIEKs arbeid med bærekraft er nært knyttet til de bærekraftsutfordringer som våre eksportører kan være involvert i. På grunn av flere transaksjoner knyttet til bygging av skips-krog ved utenlandske verft, har GIEK opparbeidet bred kunnskap om forholdene ved disse og stiller derfor krav til arbeidsforholdene og HMS ved utenlandske verft i relevante transaksjoner.

I tillegg til et nært samarbeid med kjøperen av skipene/ skrogene, eller det norske utrustningsverftet, gjennomfører GIEK selvstendige vurderinger av verftene i tråd med føringer fra NFD. Vurderingene blir gjennomført av tredjeparts-konsulenter og/eller av GIEKs eksperter. I enkelte saker stiller GIEK krav til forbedring av forholdene ved verftene, samt identifisering og oppfølging av forbedringstiltak. Det legges stor vekt på god dialog med kundene, verftene og andre involverte parter, og at det jobbes for forbedring over tid.

Anti-korrupsjon

Anti-korrupsjon er en del av vurderingen i GIEKs garanti-søknader. GIEK følger gjeldende lover, regler og OECD Council

Recommendation on Bribery and Officially Supported Export Credits. Risikoen for brudd på relevante korrupsjonsregelverk blir vurdert i kredittkomiteen og, når aktuelt, i styremøter.

Eksportør og låntaker må, før utbetaling av lånet, avgi erklæringer om at den kommersielle kontrakten og alle sentrale forhold knyttet til denne er frie for korrupsjon. Det samme kravet gjelder i finansieringen av eksportkontrakten. Andre parter, samt eksportør og låntakers øvrige forretningsvirksomhet, vil også kunne bli vurdert og/eller kontrollert for å redusere risikoen for at det har forekommet korrupsjon i transaksjoner som GIEK tar del i. Alle saker følges opp i henhold til anti-korrupsjonsrutinen gjennom hele garanti-perioden på flere år.

Vesentlige aspekter

GIEKs portefølje er stort sett relatert til eksport innen shipping, olje og gass, fiskeri og akvakultur, samt fornybar energi. Disse sektorene gir en pekepinn på hvilke bærekraftsaspekter som er vesentlige for GIEKs virksomhet.

GIEK har særlig hatt økt oppmerksomhet på menneske- og arbeidstakerrettigheter og havet.

Menneske- og arbeidstakerrettigheter

GIEK støtter og søker ivaretagelse av internasjonale og anerkjente menneskerettigheter i tråd med FNs veiledende prinsipper for næringsliv og menneskerettigheter. I 2019 har vi blant annet fulgt opp 10 skipsverft. GIEK holdt foredrag på Nor-Shipping og deltatt på «Mind the Gap Tour» organisert av RAFTO stiftelsen i Tromsø, Bergen og Oslo, samt et Rafto-organisert seminar for menneskerettigheter i akvakultursektoren, samt FN Sambandets folkemøte i Tromsø.

Hav

GIEKs garantiportefølje er i stor grad knyttet til eksport fra de norske havnæringene. GIEK tar derfor del i FNs Global Compact og de 9 prinsippene for bærekraftige hav. De 9 prinsippene omfatter havtilstanden og næringsvirksomhet knyttet til havrommet, styringsmekanismer og kommunikasjon, samt åpenhet og deling av forskningsrelevant data vedrørende dette. I denne forbindelse har GIEK vært involvert i utviklingen av de 9 prinsippene for bærekraftig hav, samt pågående utarbeidelse av veiledningsnotater for flere maritim-relaterte sektorer.

I tillegg har GIEK deltatt i referansegruppen til Havbruksprosjektet drevet av Nordisk Institutt for Sjørett.

4. Styring og kontroll i virksomheten

Sikkerhet og beredskap

Beredskapstenkning og samfunnsikkerhet er integrert i GIEKs organisasjon gjennom opplæring, trening og internkommunikasjon. GIEK har etablert en struktur på beredskapsområdet som legger til rette for god kontroll, oppfølging og rapportering. Det er tydelig hvilken funksjon i organisasjonen som har ansvar for sikkerhet og beredskap. Beredskapsplanen i GIEK inneholder en beskrivelse av roller og ansvar, og hvordan man skal håndtere forskjellige beredskapssituasjoner (tiltakskort). Planen oppdateres årlig. Det blir gjennomført kriseøvelser årlig, sist høsten 2019.

Informasjonssikkerhet i GIEK er integrert i virksomhetsstyringen som en del av strategiarbeidet, risikovurdering, interne rutiner, internrevisjon, løpende informasjon på intranett og opplæring. Styringssystemet for informasjonssikkerhet er basert på ISO 27001, og føringer i nasjonal strategi og handlingsplan for informasjonssikkerhet og DIFIs referanse katalog.

GIEKs system, rutiner og risikovurderinger av kjerneprosessene gjennomgås årlig av internrevisor og Riksrevisjonen. Nasjonal sikkerhetsmyndighet gjennomførte høsten 2018 en penetrasjonstest av GIEK og anbefalingene fra testen vil bli brukt til å eventuelt forbedre tekniske løsninger og sikkerhetskulturen i GIEK i årene fremover.

Digitalisering og effektivisering

Den digitale modenheten i GIEK har økt i 2019. Nye systemer er tatt i bruk samtidig som eksisterende prosesser og rutiner stadig gjennomgås for å finne nye metoder å jobbe mer effektivt på.

Digitalisering for å forbedre vårt tilbud til eksportørene er prioritert. GIEKs CRM (Customer relationship management system) skal implementeres i 2020 og skal bidra til å utløse flere eksportkontrakter. GIEK jobber med å bygge et digitalt grensesnitt – API (Application Programming Interface) – som kan knytte GIEK sterkere til bankene, og forenkle søknadsprosessen og kommunikasjonen med GIEKs brukere. Prosjektet gjør vi i samarbeid med Eksportkreditt Norge. Samarbeid er et nøkkelord for digitaliseringen nå og fremover, både på systemer, prosesser og produktutvikling.

Det har vært oppmerksomhet om intern datakvalitet i 2019, noe som har krevd tid og ressurser. I lys av viktigheten av data og datakvalitet vurderer vi å restrukturere datavarehuset vårt og det har blitt innført smidig metodikk for å øke kvaliteten på leveransene. Det er et mål å øke kunnskapen om lagring og bruk av data i 2020.

Vår første automatiske søknadstjeneste for bestilling av rembursgaranti, med automatisk saksbehandling og arkivering, ble nær ferdigstilt i 2019. Flere tjenester er planlagt automatisert fremover.

2019 har vært et år hvor vi har investert mye ressurser i å løfte den digitale plattformen vår for å kunne tilby en mer effektiv og transparent saksbehandling. GIEK er forberedt på å møte nye behov og krav fremover, og vil jobbe mye med forbedrede prosesser og metodikk til våre nye systemer.

Arbeidslivskriminalitet

GIEK har, som offentlig oppdragsgiver og innkjøper av varer og tjenester et ansvar for å motvirke arbeidslivskriminalitet. GIEKs konkurransedokumenter har krav som skal forebygge arbeidslivskriminalitet.

For å sikre at våre leverandører følger lover og regler er det kontraktsfestet at leverandøren ikke skal ha dårligere lønns- og arbeidsvilkår enn det som følger av gjeldende allmenngjøringsforskrifter der slike gjelder, alternativt landsomfattende tariffavtaler. Det er videre kontraktsfestet at GIEK kan kontrollere arbeidsforhold og betingelser.

Personal og arbeidsmiljø

Ansettelsesforhold og sykefravær

Ved utgangen av 2019 hadde GIEK 94 ansatte. Antall årsverk i 2019 var 89,4 (89,0 i 2018).

Kjønnsfordelingen er 50 prosent kvinner og 50 prosent menn. I slutten av 2019 hadde GIEK 15 ansatte med innvanderbakgrunn. Lønnsfastsettelsen er kjønnsnøytral.

Gjennomsnittsalder er 48,6 år og gjennomsnitt antall år ansatt i GIEK er 8,5 år.

Vi har hatt en økning i totalt sykefravær (kvinner og menn) fra 4,2 prosent i 2018 til 5,1 prosent i 2019. Økningen skyldes ikke sykdom som kan relateres til arbeidet i GIEK.

Syv ansatte (7,8 prosent) sluttet i GIEK i løpet av 2019. To av disse gikk av med pensjon.

GIEK er en lærebedrift, og har to lærlinger på fulltid og én på deltid som har oppgaver innen IT-drift.

Leder- og medarbeiderutvikling

GIEK viderefører satsingen på lederutvikling og opprettholder Lederforumet for å sikre god informasjonsflyt og harmonisering av ledelsespraksis i virksomheten. I dette forumet møtes ledere med personalansvar jevnlig for opplæring, refleksjon og erfaringsdeling samt for å sikre at ledelsesprosesser er forstått og blir gjennomført etter intensjonen.

GIEK har hatt prioritert kompetanseutvikling knyttet til kredittvurderinger. Det er vektlagt at erfaring fra saksbehandling i kredittsaker gjenbrukes i fremtidige saker.

Det ble i 2019 gjennomført to ledersamlinger der temaene blant annet var prestasjons- og kompetanseledelse, digital ledelse samt gjennomføring og kvalitet i medarbeider-samtalen. Dette henger sammen med det nye digitale lederverktøyet for medarbeiderutvikling. Disse temaene er òg relatert til GIEKs strategiplan.

GIEK har en helhetlig tilnærming til kompetansestyring, og har en kompetansemodell som er integrert i den overordnede strategien. I 2019 ble det tatt i bruk et digitalt verktøy for medarbeiderutvikling, basert på mål- og utviklingssamtaler mellom leder og ansatt, der de individuelle målene til hver enkelt er knyttet til GIEKs strategi og målsettinger. I tillegg tas det opp forhold knyttet til kompetanse, på utvalgte områder som GIEK anser som vesentlige i arbeidet. Dette gir en god oversikt for ledere knyttet til hver enkelt medarbeiders utvikling og målstyring. I tillegg er det et nyttig verktøy på organisasjonsnivå, da en kan kartlegge tiltak og måloppnåelse knyttet til GIEKs strategiske plan.

Tabell 21. Ansettelsesforhold og sykefravær per 31.12.2019

		Ansatte*		Deltid		Midlertidig ansettelse		Foreldrepermisjon		Totalt sykefravær	
		Total	M %	K %	M %	K %	M %	K %	M %	K %	
GIEK	2019	94	3,2	1,1	2,1	3,2	0	0	3,8	6,3	
	2018	94	3,2	1,1	4,3	3,2	0	2,1	4,6	3,8	

* Alle ansatte (per 31.12) er medregnet: faste, vikarer, engasjementer, deltidsstillinger og ekstrahjelp.

4. Styring og kontroll i virksomheten

HMS og arbeidsmiljø

GIEK har verneombud, arbeidsmiljøutvalg, tillitsvalgte og HR-sjef som kanaler for å ivareta helse, miljø og sikkerhet (HMS). Vi har etablert en HMS-håndbok og gode varslingsrutiner som også inkluderer en ekstern varslingskanal.

Høsten 2019 ble det gjennomført en medarbeiderundersøkelse. Undersøkelsen kartla blant annet arbeidsmiljø, samarbeid, utviklingsmuligheter og ledelse. Tilsvarende undersøkelse ble gjennomført i 2017. Resultatene fra 2019 viste en positiv utvikling, og spesielt innenfor områdene autonomi/selvstendig arbeid, kollegastøtte og internt samarbeid.

Det ble i 2019 ikke rapportert om jobberelaterte skader eller arbeidsulykker.

Lønn, likestilling og mangfold

Tabell 22. Personalstatistikk per 31.12.2019

		Kjønnsbalanse			Månedslønn	
		M %	K %	Totalt antall	Menn	Kvinner
Totalt i GIEK	2019	50	50	94	75 590	73 473
	2018	51	49	94	73 541	71 799
Administrerende direktør	2019	0	100	1		
	2018	0	100	1		
Avdelingsdirektører	2019	40	60	5	105 917	108 884
	2018	40	60	5	103 333	106 134
Seksjonssjefer, Fagdirektører	2019	64	36	11	90 747	90 210
	2018	70	30	10	88 861	88 922
Kontorsjefer	2019	100	0	1		
	2018	100	0	1		
Seniorrådgivere	2019	53	47	68	73 605	72 446
	2018	51	49	70	71 433	69 919
Rådgivere	2019	0	100	3		47 340
	2018	0	100	3		45 749
Førstesekretærer	2019	50	50	2		
	2018	50	50	2		
Lærling	2019	33	67	3		26 817
	2018	50	50	2		

Alle ansatte (per 31.12) er medregnet: Faste (inkl. ansatte i permisjon), vikarer, engasjementer, lærlinger, deltidsstillinger og ekstrahjelp.

Inkluderingsdugnad

Regjeringens inkluderingsdugnad har som mål at minst fem prosent av de nyansatte skal være personer med nedsatt funksjonsevne eller «hull i CV», etter nærmere definisjon gitt av DIFI.

GIEK har i alle utlysninger en oppfordring til målgruppen om å søke stilling i GIEK, i tillegg er dette ytterligere beskrevet på GIEKs karrieresider på nettsiden. Her vektlegges blant annet arbeidsmiljø, tilrettelegging og inkluderende arbeidsliv. Det gis i søknadsprosessen mulighet for å selv definere seg som en søker med nedsatt funksjonsevne.

Ved gjennomgang av søknaden ses det spesielt etter eventuelle hull i CV, samt nedsatt funksjonsevne. GIEK benyttet seg i 2019 av en ekstern rekrutteringstjeneste. Denne tjenesten var også godt informert om inkluderingsdugnaden, og har dette med i vurderingen av hver enkelt søknad.

Medarbeidere med ansvar for rekrutteringer i GIEK deltok i 2019 på flere kompetansehevende tiltak i regi av DIFI knyttet til inkluderingsdugnaden. HR-seksjonen har god kompetanse og erfaring med NAVs tilskuddsordninger knyttet til inkluderende arbeidsliv.

Det ble ansatt syv nye medarbeidere i 2019, og det var totalt 173 søkere til disse syv stillingene. Ingen av søkerne var i målgruppen for inkluderingsdugnaden. GIEK opplever at det er utfordrende å tiltrekke seg kandidater i målgruppen for inkluderingsdugnaden. Samtidig er det en usikkerhet knyttet til om det kan være kandidater som ikke har tilkjennegitt en nedsatt funksjonsevne. GIEK forholder seg til kvalifikasjonsprinsippet ved rekrutteringer, men det kan være aktuelt med justeringer knyttet til teksten i utlysninger om inkluderingsdugnaden for ytterligere å forsterke fokuset GIEK har på inkluderende arbeidsliv.

GIEK har som målsetting å tilrettelegge arbeidsplassen slik at ansatte som har behov for en tilpasset arbeidssituasjon så langt som mulig kan arbeide i våre lokaler.

Vurdering av fremtidsutsikter

De internasjonale markedene endrer seg og preges av politisk usikkerhet. Nettopp derfor er GIEKs forutsigbare og internasjonalt konkurransedyktig eksportfinansieringstilbud viktig for næringslivet.

Garantier for lån til oljeservicerederier og oljeselskap utgjør fortsatt hoveddelen av utestående garanti-ansvar og markedsutviklingen i denne sektoren har stor betydning for GIEK fremover. Med økt interesse for garantier innenfor andre sektorer som fornybar energi, sjømatnæringene, cruise, ferger og kraft, så forventer GIEK at porteføljen vil bli mer diversifisert over tid.

Regjeringen har i 2019 gjennomført en områdegjennomgang av hele det næringsrettede virkemiddelapparatet, der også GIEK inngår. I 2020 vil vi følge opp eventuelle føringer og endringer som følger av dette arbeidet.

Markedsutsikter

I et lengre tidsperspektiv har vestlige økonomier vært gjennom flere sjokk, som Kinas kolossale eksportvekst, radikalt nye forretningsmodeller muliggjort av teknologisk utvikling, og finanskriser. Det er frykt for at USA retter sine handelspolitiske våpen mot Europa. Utbredelse av løsninger med kunstig intelligens antas å skape nye omveltninger i økonomier og arbeidslivet. Klimautfordringene kommer på toppen av dette.

Norsk næringsliv har vokst i skyggen av høye oljepriser og høye investeringer i oljesektoren, særlig oljeserviceskip og -utstyr til offshore olje og gass, noe som i stor grad har skjermet Norge fra de ytre sjokkene. Oljeprisfallet i 2014 ansporet politisk oppmerksomhet på omstilling for å redusere oljeavhengigheten over tid. En vedvarende svak krone skulle i utgangspunktet stimulere til utenlandsinvesteringer og eksport, men handelsstatistikken viser et stadig voksende oljekorrigert underskudd.

Havbruk

GIEK har markedsført garantiproduktene mot sjømatnæringen og leverandørindustrien. I 2019 var det sterk økning i nye garantier og utestående ansvar.

Gjennom utestående garantier knyttet til oppdrett av laks er GIEK til en viss grad eksponert mot lakseprisen. Den har de siste 3–4 årene vært høy (NOK 50–70/kg) og gitt norske oppdrettselskaper en meget god avkastning. Det forventes fortsatt gode priser fremover, samtidig som det kan være global variasjon i prisen avhengig av fiskens størrelse, opprinnelsesland og kjøperland.

Lakselus er et utfordrende og fordyrende element for lakseoppdrettere med åpne merder i sjøen. Kostnaden per kilo fisk har økt betydelig de siste 10 årene, noe drevet av førprisen, men mest drevet av økt behandling av sykdommer og lus. Bransjen jobber blant annet med å få redusert tiden fisken er i sjøen ved å investere i økt smoltkapasitet på land. Dette er store investeringer som i økt grad lånefinansieres, og fortsatt kostnadsøkning kan gi press på marginene fremover.

Fornybar energi

Markedet for fornybar energi er i vekst og blir, med fallende enhetskostnadene for vind og solkraft stadig mer konkurransedyktig mot konvensjonelle kraftkilder. GIEK forventer at nye norske leveranser knyttet til dette segmentet vil føre til etterspørsel etter garantier og at dette vil utgjøre en større andel av utestående garantiansvar enn i dag.

GIEK mottar regelmessige henvendelser om garantier under kraftgarantiordningen og det ventes flere kraftgarantier fremover.

Olje og gass

Markedsbalansen for olje har vært skjør. De siste årene har OPEC, Russland og andre aktører redusert produksjonen for å holde oljeprisen oppe. Brudd i forhandlingene mellom OPEC og Russland i starten av 2020 har ført til oljeprisrig og fallende oljepris. Dette har forsterket oljeprisfallet som kom som en reaksjon på usikkerheten knyttet til koronaviruset, og antagelsene om effekten dette vil ha på verdensøkonomien og etterspørselen etter olje.

En vedvarende lav oljepris kan føre til økt risiko for at oljeselskapenes investeringsprosjekter blir skjøvet ytterligere ut i tid. Dette kan igjen redusere etterspørselen etter serviceskip og -utstyr til offshore olje og gass. Det tar tid å rebalansere tilbud og etterspørsel av fartøy. Denne prosessen er fremdeles ikke i mål, men det var tegn til bedring i enkelte segmenter.

Oppmerksomheten om bærekraft innen energisektoren er med på å vri investeringer bort fra olje og gass og svekker markedsverdiene for selskap innen ikke-fornybar energi. Videre øker det usikkerheten rundt fremtidig etterspørselsvekst innenfor sektoren, og bidrar dermed til å kunne svekke forhåpningene om økte dagrater for de ulike oljeservicefartøyene og bedre mulighet til ordinær gjeldsbetjening knyttet til GIEKs løpende garantier eller fordringer.

Oljeservice

De siste årene har vært preget av finansielle restruktureringer av selskap innen oljeservice. Dette arbeidet vil fortsette fremover i tid. Verdien av fartøyene antas å ha nådd bunnen, og har vært noe økt investeringsaktivitet av spesielt nyere enheter, særlig for moderne skip som har ligget i opplag. Et viktig forhold i vurderingen av markedsverdier for skip er behovet for investeringer i forbindelse nødvendige oppgraderinger og dokumentasjon knyttet til klassing. For å oppnå en markedsbalanse på sikt ser GIEK det som viktig at overkapasiteten i markedet for oljeserviceskip reduseres gjennom skraping av eldre tonnasje.

I restruktureringsforhandlingene skal GIEK være en løsningsorientert part og unngå usaklig forskjellsbehandling. GIEK vil jobbe for å minimere statens tap og samtidig sikre langsiktige, bærekraftige løsninger for industrien - som å bevare systemverdier.

Skip og skipsutstyr

GIEKs utestående ansvar innenfor skip og skipsutstyr er i stor grad knyttet til oljeservice, men fra 2017 til og med 2019 har andelen garantier til andre segmenter som ferger, fiskeri og annen sjømat samt cruise økt.

Norske verft har opparbeidet seg en sterk internasjonal posisjon i nye markedssegmenter innen passasjerferger og ekspedisjons- og luksuscruise, men byggingen av nye prototyper har presset lønnsomheten.

Et lavere tilbud av byggelån fra norske banker har ført til færre søknader om byggelånsgaranti til GIEK. Finansieringsbehovet hos de største verftene dekkes nå i større grad med høyere forskuddsbetaling fra kjøpere, enkelte med verftlån fra utenlandske banker.

Markedet for cruiseskip som kan bygges i Norge viser ikke tegn til overkapasitet på tross av betydelig kapasitetsvekst og ordrebok. Basert på tilgjengelige anslag og beregninger, forventes det en fortsatt balansert til sterk markedsutvikling frem til 2022. Dette underbygges av demografi, inntektsutvikling, samt et generelt skifte i de reisendes preferanser mot unike opplevelser og såkalte 'adventure'-destinasjoner. I tillegg er det begrenset verftkapasitet for ytterligere vekst utover det som allerede er under bygging frem til 2023/2024. En ytterligere faktor som reduserer risikoen for overkapasitet er en betydelig andel eldre skip i flåten som potensielt vil forlate markedet.

Skipsgarantiordningen er relevant for det norske fergemarkedet, men fergeselskapene har nylig kontrahert nye, miljøvennlige skip etter store anbudsrunder. Derfor forventer vi ikke vesentlig vekst av nye fergekontrakter fremover.

Planer og prioriteringer

GIEK skal leve opp til vår visjon i strategiplan for 2017–2020: «Fra hele Norge til hele verden». For å gjøre dette, oppfylle formålet, målsetninger og prioriteringer fra Nærings- og fiskeridepartementet, skal GIEK øke næringslivets kunnskap om våre ulike, relevante garantiløsninger.

GIEK har gitt innspill til områdegjennomgangen av det næringsrettede virkemiddelapparatet og vil følge opp de tiltak og endringer som kommer for å gi et best mulig tilbud for våre brukere.

GIEK skal være godt oppdatert om andre lands offentlige eksportfinansieringstilbud, vurdere behovet for nye produkter, videreutvikle eksisterende produkter, forenkle søknadsprosedyrer og markedsføre garantiene til nye og eksisterende kunder og deres banker.

Som eksportutløser og kreditor har GIEK behov for en organisasjon som er kunderettet og har den nødvendige kompetansen til enhver tid.

Årsregnskap

Styrets kommentar:

GIEK har positive resultater for alle de fem aktive garantiordningene i 2019. For deler av det utestående garantiansvaret under alminnelig garantiordning er situasjonen vanskelig som følge av fortsatt er ubalansen mellom tilbud og etterspørsel av oljeservice-fartøy, og dermed svak gjeldsbetjeningsevne hos offshorerederiene.

Driften var stabil og GIEK har levert god kvalitet til eksportører, kjøpere, banker og andre finansinstitusjoner som har etterspurt en større bredde av garantiløsninger til flere næringer. Styret mener at GIEK oppfylte alle krav i tildelingsbrevet fra departementet.

Vurdering

Årsregnskapene er avlagt i henhold til bestemmelser om økonomistyring i staten, rundskriv fra Finansdepartementet og krav fra Nærings- og fiskeridepartementet. Regnskapene gir etter styrets og administrerende direktørs vurdering et dekkende bilde av GIEKs økonomiske situasjon og resultater av virksomheten i 2019.

Administrasjonsregnskapet viser et resultat innenfor disponibel bevilgning og de administrative utgifter og transaksjoner som belastes garantiordningene. *Regnskapene for garantiordningene* (fondsregnskapet) viser resultatet av årets aktivitet for de enkelte ordningene og oppfølgingen av utestående garantier og fordringer.

Regnskap for garantiordningene (fondsregnskap)

Ved utgangen av 2019 var det et samlet utestående garanti-ansvar og tilbud om garantier (bundet under rammen) på 111 milliarder kroner fordelt på fem aktive garantiordninger og to garantiordninger under avvikling. Det er større bredde i etterspørselen etter garantier med hensyn til bransjer enn tidligere.

Oljeservice og -utstyr står fortsatt for 60 prosent av det samlede utestående garantiansvaret i GIEK. Styret er tilfreds med at andelen utestående garantiansvar til andre næringer er voksende.

Effektene av koronaviruset har tiltatt og fallet i oljeprisen har svekket norske kroner mot amerikanske dollar og euro. Økende volatilitet i aksjemarkedene kan gjøre det vanskelig å hente ny kapital og gjøre det vanskeligere å

finne løsninger på restruktureringene for oljeservice-rederiene. Styret har vurdert at markedsreaksjonene på koronaviruset er innenfor variasjonen og usikkerheten som ble lagt til grunn for vurderingene i tapsgjennomgangen. GIEKs utestående ansvar bestod av 468 løpende garantier ved årsslutt.

Alminnelig garantiordning

I løpet av 2019 ble det:

- ♦ utstedt 158 nye garantier for 20,2 milliarder kroner
- ♦ gitt tilbud om 145 garantier for 19,8 milliarder kroner
- ♦ mottatt 134 nye søknader for 22,8 milliarder kroner

Det var per 31.12.2019 et samlet utestående garanti-ansvar og tilbud om garantier (bundet under rammen) på 102,5 milliarder kroner. Samlet var rammeutnyttelsen på 71 prosent i 2019.

Det var garantiinntekter (garantipremier og gebyrinntekter) på 1,2 milliarder kroner og et overskudd på 42 millioner kroner.

Utbetalt under garantiene og fordringer

GIEKs håndtering av tapsavsetninger på garantiansvar og nedskrivninger på fordringer er omtalt i prinsippnoten (note 1).

I løpet av 2019 ble det utbetalt 3,6 milliarder kroner under garantier (til erstatningsfordringer).

Per 31.12.2019 utgjorde fordringer og fordringer moratorieavtaler for 12,3 milliarder kroner.

Budsjett og regnskap for GIEK

Garantiordningenes rammer for nye og gjeldende tilbud om garanti samt garantiansvar vedtas av Stortinget årlig.

Fondsregnskapet viser inntekter og kostnader i garantiordningene etter prinsippene for statlig regnskapsføring (SRS). Siden SRS ikke har regnskapsprinsipper for utlån og garantivirksomhet, følger GIEK prinsippene i IFRS 9 ved beregningen av individuelle og gruppevise avsetninger fra og med regnskapsåret 2019. Dette fremgår av prinsippnoten i fondsregnskapet.

Inntektene fra garantiordningene dekker administrasjonsutgiftene etter en forhåndsdefinert fordelingsnøkkel.

Bevilgningsreglementets § 7 første ledd gjelder for GIEK som statlig forvaltningsbedrift og driften bruttobudsjetteres. Stortinget fastsetter en ramme for GIEKs administrasjonskostnader som bevilges over budsjettkapittel 2460.

Riksrevisjonen er GIEKs eksterne revisor og revisjonsberetningene er tilgjengelig på giek.no

6. Årsregnskap

GIEK forsøker å redusere tapene ved å benytte ulike virkemidler, men det er likevel sannsynlig at en andel av fordringene vil påføre GIEK tap. Fremtidige forventede tap er resultatført ved nedskrivninger, jf. note 12 og 13.

I finansielle restruktureringer kan GIEK konvertere fordringer, opptjente premier og renter til aksjer for å sikre verdier, kontraktsbase og eventuelt drift der dette anses som økonomisk forsvarlig. For å håndtere GIEKs midlertidige eierskap av slike eiendeler ble det tidligere opprettet et eget holdingselskap, jf. note 14. GIEK har et internt regelverk for operasjonaliseringen av Nærings- og fiskeridepartementets retningslinjer for midlertidig eierskap.

U-landsordningen

I løpet av 2019 ble det:

- ♦ utstedt 1 ny garanti for 141 millioner kroner
- ♦ gitt tilbud om 10 garantier for 1,3 milliarder kroner
- ♦ mottatt 10 nye søknader for 0,8 milliarder kroner

Det var per 31.12.2019 et samlet utestående garanti-ansvar og tilbud om garantier (bundet under rammen) på 1,7 milliarder kroner. Samlet var rammeutnyttelsen på 53 prosent i 2019.

Det var garantiinntekter (garantipremier og gebyrinntekter) på 22 millioner kroner og et overskudd på 1,4 million kroner.

Per 31.12.2019 utgjorde fordringer og moratorier på 43,0 millioner kroner.

Byggelånsgarantiordningen

I løpet av 2019 ble det:

- ♦ utstedt 9 nye garantier for 0,5 milliarder kroner
- ♦ gitt tilbud om 10 garantier for 0,6 milliarder kroner
- ♦ mottatt 9 nye søknader for 0,5 milliarder kroner

Det var per 31.12.2019 et samlet utestående garanti-ansvar og tilbud om garantier (bundet under rammen) på 1,4 milliarder kroner, og rammeutnyttelse var på 20 prosent.

Per 31.12.2019 var det fordringer for 95 millioner kroner på byggelånsgarantiordningen, jf. omtale av fordringer under alminnelig garantiordning og note 12. Det ble utbetalt 37 millioner kroner under garantier på ordningen.

Det var garantiinntekter (garantipremier og gebyrinntekter) på 42 millioner kroner og et underskudd på 89 millioner kroner.

Kraftgarantiordningen

I løpet av 2019 ble det:

- ♦ utstedt 2 nye garantier for 0,5 milliarder kroner
- ♦ gitt tilbud om 2 garantier for 0,5 milliarder kroner
- ♦ mottatt 2 nye søknader for 0,5 milliarder kroner

Per 31.12.2019 var det et utestående garantiansvar for 4,5 milliarder kroner, ingen utestående tilbud om garanti som binder rammen, og rammeutnyttelsen var på 23 prosent.

Det var ingen utestående fordringer på kraftgarantiordningen.

Det var garantiinntekter (garantipremier) på 32 millioner kroner og et overskudd på 26 millioner kroner.

Skipsgarantiordningen

Dette er en treårig prøveordning (2018–2020) med en garanti-ramme på ti milliarder kroner hvor GIEK kan gi garanti for lån til anskaffelse/større ombygginger av skip, når fartøyene helt eller delvis bygges ved verft i Norge og skal brukes i Norge.

I løpet av 2019 ble det:

- ♦ utstedt 8 nye garantier for 1 milliard kroner
- ♦ gitt tilbud om 4 garantier for 0,6 milliarder kroner
- ♦ mottatt 5 søknader for 0,8 milliarder kroner

Det var per 31.12.2019 et samlet utestående garanti-ansvar og tilbud om garantier (bundet under rammen) på 1,3 milliarder kroner. Samlet var rammeutnyttelsen på 13 prosent i 2019.

Det var ingen fordringer knyttet til utbetalinger under garantien på skipsgarantiordningen.

Det var garantiinntekter (garantipremier og gebyrinntekter) på 21 millioner kroner og et overskudd på 19,4 millioner kroner.

**Gammel alminnelig garantiordning
(ordning under avvikling)**

Det var fortsatt et utestående ansvar på to millioner kroner.

Det var fordringer og moratorier på 167 millioner kroner.

Det var garantiinntekter (garantipremier) på 87 tusen kroner og et overskudd på 0,9 millioner kroner.

Gammel særordning (ordning under avvikling)

Det var fordringer og moratorier på 278 millioner kroner.

Det var ingen garantiinntekter og et underskudd på 1,6 millioner kroner.

Regnskap for GIEKs administrasjon

Administrasjonsregnskapet består av utgifter til lønn, husleie, innkjøp med videre. GIEK er selvfinansierende i den forstand at inntektene fra garantiordningene dekker administrasjonsutgiftene etter en forhåndsdefinert fordelingsnøkkel, som beregnes jevnlig.

Driftsbudsjettet for GIEK er en overslagsbevilgning og var for 2019 på 193,5 millioner kroner. Regnskapet viser administrasjonskostnader på 193,9 millioner kroner, som er 0,4 millioner kroner over budsjettet. Resultatet inkluderer ikke 0,5 millioner kroner tildelt fra DIFI som er bokført som inntekt. Dersom denne tildelingen inkluderes blir totalt avvik mot budsjett 2019 et underforbruk på 27 000 kroner.

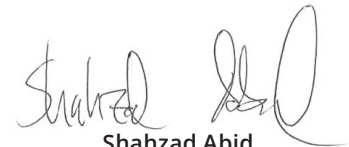
Oslo, 20. mars 2020

Karin Bing Orgland
Styreleder

Torfinn Kildal
Nestleder

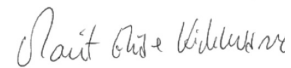
Shahzad Abid
Styremedlem

John G. Bernander
Styremedlem

Margrethe Hauge
Styremedlem

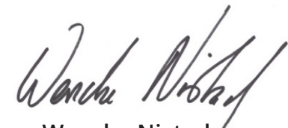
Marit E. Kirkhusmo
Styremedlem

Nina Udnes Tronstad
Styremedlem

Hans Melandsø
Ansattrepresentant

Wenche Nistad
Administrerende direktør

Oppstilling av bevilgningsrapportering og artskontorrapportering med noter

a) Prinsippnote til årsregnskapet

Årsregnskap for statlige virksomheter er utarbeidet og avlagt etter nærmere retningslinjer fastsatt i Bestemmelser om økonomistyring i staten («bestemmelsene»). Årsregnskapet er i henhold til krav i bestemmelsenes punkt 3.4.1, nærmere bestemmelser i Finansdepartementets rundskriv R-115 av november 2015 og eventuelle tilleggskrav fastsatt av overordnet departement.

Oppstillingen av bevilgningsrapporteringen og artskontorrapporteringen er utarbeidet med utgangspunkt i bestemmelsenes punkt 3.4.2 – de grunnleggende prinsippene for årsregnskapet:

- a. Regnskapet følger kalenderåret
- b. Regnskapet inneholder alle rapporterte utgifter og inntekter for regnskapsåret
- c. Utgifter og inntekter er ført i regnskapet med brutto beløp
- d. Regnskapet er utarbeidet i tråd med kontantprinsippet

Oppstillingene av bevilgnings- og artskontorrapportering er utarbeidet etter de samme prinsippene, men gruppert etter ulike kontoplaner. Prinsippene samsvarer med krav i bestemmelsenes punkt 3.5 til hvordan virksomhetene skal rapportere til statsregnskapet. Sumlinjen «Netto rapportert til bevilgningsregnskapet» er lik i begge oppstillingene.

Virksomheten er tilknyttet statens konsernkontoordning i Norges Bank i henhold til krav i bestemmelsenes pkt. 3.7.1. Bruttobudsjetterte virksomheter tilføres ikke likviditet gjennom året men har en trekkrettighet på sin konsernkonto. Ved årets slutt nullstilles saldoen på den enkelte oppgjørskonto ved overgang til nytt år. GIEK er satt opp som en bruttobudsjettert virksomhet i regnskapsmodulen til DFØ.

Bevilgningsrapporteringen

Oppstillingen av bevilgningsrapporteringen omfatter en øvre del med bevilgningsrapporteringen og en nedre del som viser beholdninger virksomheten står oppført med i kapitalregnskapet. Bevilgningsrapporteringen viser regnskapstall som virksomheten har rapportert til statsregnskapet. Det stilles opp etter de kapitler og poster i bevilgningsregnskapet virksomheten har fullmakt til å disponere.

Kolonnen samlet tildeling viser hva virksomheten har fått stilt til disposisjon i tildelingsbrev for hver statskonto (kapittel/post). Oppstillingen viser i tillegg alle finansielle eiendeler og forpliktelser virksomheten står oppført med i statens kapitalregnskap.

Mottatte fullmakter til å belaste en annen virksomhets kapittel/post (belastningsfullmakter) vises ikke i kolonnen for samlet tildeling, men er omtalt i note B til bevilgningsoppstillingen. Utgiftene knyttet til mottatte belastningsfullmakter er bokført og rapportert til statsregnskapet, og vises i kolonnen for regnskap.

Avgitte belastningsfullmakter er inkludert i kolonnen for samlet tildeling, men bokføres og rapporteres ikke til statsregnskapet fra virksomheten selv. Avgitte belastningsfullmakter bokføres og rapporteres av virksomheten som har mottatt belastningsfullmakten og vises derfor ikke i kolonnen for regnskap. De avgitte fullmaktene fremkommer i note B til bevilgningsoppstillingen.

Artskontorrapporteringen

Oppstillingen av artskontorrapporteringen har en øvre del som viser hva som er rapportert til statsregnskapet etter standard kontoplan for statlige virksomheter og en nedre del som viser eiendeler og gjeld som inngår i mellomværende med statskassen. Artskontorrapporteringen viser regnskapstall virksomheten har rapportert til statsregnskapet etter standard kontoplan for statlige virksomheter. Virksomheten har en trekkrettighet på konsernkonto i Norges Bank. Tildelingene er ikke inntektsført og derfor ikke vist som inntekt i oppstillingen.

b) Bevilgningsrapportering

Bevilgningsrapporteringen viser regnskapstall som GIEK har rapportert til statsregnskapet. Det stilles opp etter de kapitler og poster i bevilgningsregnskapet som GIEK har fullmakt til å disponere. Som skissert i prinsippnote har ikke GIEK avgitt fullmakter.

Oppstilling av bevilgningsrapportering – 31.12.2019

Utgiftskapittel	Kapittelnavn	Post	Posttekst	Note	Samlet tildeling	Regnskap 2019	Merutgift (-) og mindretgift
2460	Nærings- og fiskeridepartementet	24.1	Tilskudd til BSV		400 000	0	
2460	Garantiinstituttet for eksportkreditt						
		24.1	Tilskudd fra andre statlige virksomheter		0	1 679 820	
		24.1	Driftsinntekter, refusjon fra fondsregnskap		193 500 000	192 267 704	
		24.2	Driftsutgifter, overslagsbevilgning		193 500 000	193 947 524	
		24.2	Driftsutgifter, BSV		400 000	0	
2460	Sum post 24 Driftsresultat	24	Driftsresultat		0	0	
Sum utgiftsført					0	0	
Inntektskapittel	Kapittelnavn	Post	Posttekst		Samlet tildeling	Regnskap 2019	Merinntekt og mindretinntekt (-)
5502	Finanskatt	70			0	5 021 684	
5700	Arbeidsgiveravgift	72			0	14 164 227	
Sum inntektsført					0	19 185 911	
Netto rapportert til bevilgningsregnskapet						-19 185 911	
Kapitalkontoer							
60064001	Norges Bank KK /innbetalinger					204 714 695	
60064002	Norges Bank KK/utbetalinger					-187 140 108	
724070	Endring i mellomværende med statskassen					1 611 324	
Sum rapportert						0	
Beholdninger rapportert til kapitalregnskapet (31.12)							
0	Mellomværende med statskassen				31.12.2019	31.12.2018	Endring
					-6 170 029	-7 781 353	1 611 324

6. Årsregnskap

Note A – Forklaring av samlet tildeling: utgifter

Kapittel og post	Overført fra i fjor	Årets tildelinger	Samlet tildeling
90072		400 000	400 000
246024		193 500 000	193 500 000

Note B – Brukte fullmakter og beregning av mulig overførbart beløp til neste år

GIEK er selvfinansierende og overførbart beløp til neste år er således ikke aktuelt.

c) Oppstilling av artskontorapportering med noter – 31.12.19

	Note	2019	2018
Driftsinntekter rapportert til bevilgningsregnskapet			
Innbetalinger fra gebyrer	1	0	0
Innbetalinger fra tilskudd og overføringer	1	1 679 820	4 499 000
Salgs- og leieinnbetalinger	1	192 267 704	179 928 269
Andre innbetalinger	1	0	0
Sum innbetalinger fra drift		193 947 524	184 427 269
Driftsutgifter rapportert til bevilgningsregnskapet			
Utbetalinger til lønn	2	121 135 780	116 655 921
Andre utbetalinger til drift	3	70 772 251	64 012 435
Sum utbetalinger til drift		191 908 031	180 668 357
Netto rapporterte driftsutgifter		-2 039 492	-3 758 912
Investerings- og finansinntekter rapportert til bevilgningsregnskapet			
Innbetaling av finansinntekter	4	0	0
Sum investerings- og finansinntekter		0	0
Investerings- og finansutgifter rapportert til bevilgningsregnskapet			
Utbetaling til investeringer	5	2 039 492	3 758 912
Utbetaling til kjøp av aksjer	5,8B	0	0
Utbetaling av finansutgifter	4	0	0
Sum investerings- og finansutgifter		2 039 492	3 758 912
Netto rapporterte investerings- og finansutgifter		2 039 492	3 758 912
Innkretingsvirksomhet og andre overføringer til staten			
Innbetaling av skatter, avgifter, gebyrer m.m.	6	0	0
Sum innkretingsvirksomhet og andre overføringer til staten		0	0
Tilskuddsforvaltning og andre overføringer fra staten			
Utbetalinger av tilskudd og stønader	7	0	0
Sum tilskuddsforvaltning og andre overføringer fra staten		0	0
Inntekter og utgifter rapportert på felleskapitler			
Gruppelivsforsikring konto 1985 (ref. kap. 5309, inntekt)		0	0
Finansskatt konto 1988 (ref.kap 5502, inntekt)		5 021 684	4 870 094
Arbeidsgiveravgift konto 1986 (ref. kap. 5700, inntekt)		14 164 227	13 733 649
Nettoføringsordning for merverdiavgift konto 1987 (ref. kap. 1633, utgift)		0	0
Netto rapporterte utgifter på felleskapitler		-19 185 911	-18 603 743
Netto rapportert til bevilgningsregnskapet		-19 185 911	-18 603 743
Oversikt over mellomværende med statskassen			
Eiendeler og gjeld		2019	2018
Fordringer		2 390	-137 735
Kasse		0	0
Bankkontoer med statlige midler utenfor Norges Bank		0	0
Skyldig skattetrekk		-5 364 484	-5 330 996
Skyldige offentlige avgifter		-900 151	-727 828
Annen gjeld		92 217	-1 584 795
Sum mellomværende med statskassen	8	-6 170 029	-7 781 353

6. Årsregnskap

Note 1 – Innbetalinger

	2019	2018
Innbetalinger fra gebyrer		
Sum innbetalinger fra gebyrer	0	0
Innbetalinger fra tilskudd og overføringer		
Eksportkreditt Norge	895 000	850 000
Norfund	310 000	420 000
DIFI	474 820	2 559 000
Box Topco ¹		270 000
BSV ²		400 000
Sum innbetalinger fra tilskudd og overføringer	1 679 820	4 499 000
Salgs- og leieinnbetalinger		
Opptjent, ikke fakturert inntekt, avgiftsfri	192 267 704	179 928 269
Sum salgs- og leieinnbetalinger	192 267 704	179 928 269
Andre innbetalinger		
Sum andre innbetalinger	0	0
Sum innbetalinger fra drift	193 947 524	184 427 269

¹ Box Topco AS endret navn til Støperigata Holding AS 28.2.2019. Beløpet relaterer seg til leie av personell.

² Tilskudd til BSV for 2019 ble ved en feil ikke innbetalt før i 2020.

Note 2 – Utbetalinger til lønn

	2019	2018
Lønn	88 766 320	86 034 936
Arbeidsgiveravgift	14 164 227	13 733 649
Pensjonsutgifter	9 844 985	9 038 005
Sykepenger og andre refusjoner (-)	-1 811 982	-1 845 696
Andre ytelser	10 172 231	9 695 027
Sum utbetalinger til lønn	121 135 780	116 655 921
Antall årsverk*:	89,4	89,0

* Antall årsverk er definert på en ny måte av Kommunal- og moderniseringsdepartementet. Dette innebærer at vi ser på hele året og trekker fra permisjoner og sykefravær.

Note 3 – Andre utbetalinger til drift

	2019	2018
Husleie	12 484 078	11 561 095
Vedlikehold egne bygg og anlegg	0	0
Vedlikehold og ombygging av leide lokaler	2 803	38 543
Andre utgifter til drift av eiendom og lokaler	829 647	827 559
Reparasjon og vedlikehold av maskiner, utstyr mv	0	0
Mindre utstyrsanskaffelser	532 842	280 690
Leie av maskiner, inventar og lignende	2 616 595	1 466 554
Kjøp av konsulenttenester*	9 239 850	
Kjøp av fremmede tjenester*	20 650 962	26 924 451
Reiser og diett	7 940 558	7 647 550
Øvrige driftsutgifter	16 474 918	15 265 993
Sum andre utbetalinger til drift	70 772 251	64 012 435

* Fra og med 2019 presenteres konsulenttenester og andre fremmede tjenester separat. I sammenligningstallene for 2018 er kjøp av fremmede tjenester presentert samlet på notelinjen kjøp av fremmede tjenester.

Note 4 – Finansinntekter og finansutgifter

	2019	2018
Innbetaling av finansinntekter		
Renteinntekter	0	0
Valutagevinst	0	0
Annen finansinntekt	0	0
Sum innbetaling av finansinntekter	0	0
Utbetaling av finansutgifter		
Renteutgifter	0	0
Valutatap	0	0
Annen finansutgift	0	0
Sum utbetaling av finansutgifter	0	0

Note 5 – Utbetaling til investeringer og kjøp av aksjer

	2019	2018
Utbetaling til investeringer		
Immaterielle eiendeler og lignende	465 425	2 334 323
Tomter, bygninger og annen fast eiendom	0	0
Infrastruktureiendeler	0	0
Maskiner og transportmidler	0	0
Driftsløsøre, inventar, verktøy og lignende	1 574 067	1 424 589
Sum utbetaling til investeringer	2 039 492	3 758 912

Note 6 – Innkrevingsvirksomhet og andre overføringer til staten

	2019	2018
Sum innkrevingsvirksomhet og andre overføringer til staten	0	0

Note 7 – Tilskuddsforvaltning og andre overføringer fra staten

	2019	2018
Sum tilskuddsforvaltning og andre overføringer fra staten	0	0

6. Årsregnskap

Note 8 – Sammenheng mellom avregning med statskassen og mellomværende med statskassen

Del A Forskjellen mellom avregning med statskassen og mellomværende med statskassen

	31.12.2019	31.12.2019	Forskjell
	Spesifisering av bokført avregning med statskassen	Spesifisering av rapportert mellomværende med statskassen	
Finansielle anleggsmidler			
Investeringer i aksjer og andeler	0	0	0
Obligasjoner	0	0	0
Sum finansielle anleggsmidler	0	0	0
Omløpsmidler			
Kundefordringer	0	0	0
Andre fordringer	2 390	2 390	0
Bankinnskudd, kontanter og lignende	0	0	0
Sum omløpsmidler	2 390	2 390	0
Langsiktig gjeld			
Annen langsiktig gjeld	0	0	0
Sum langsiktig gjeld	0	0	0
Kortsiktig gjeld			
Leverandørgjeld	-5 198 049	0	-5 198 049
Skyldig skattetrekk	-5 101 420	-5 364 484	263 064
Skyldige offentlige avgifter	-900 151	-900 151	0
Annen kortsiktig gjeld	1 709 839	92 217	1 617 622
Sum kortsiktig gjeld	-9 489 782	-6 172 419	-3 317 363
Sum	-9 487 392	-6 170 029	-3 317 363

Del B Spesifisering av investeringer i aksjer og selskapsandeler

	Erverves-dato	Antall aksjer	Eierandel	Stemmeandel	Årets resultat i selskapet	Balanseført egenkapital i selskapet	Balanseført verdi i regnskap
Aksjer							
Balanseført verdi 31.12.2019							0

Oppstilling av bevilgningsrapportering med noter

Prinsippnote

Årsrapportering av bevilgningsrapportering er basert på opplysninger i kontoutskrift fra Norges Bank.

Årlig tildelingsbrev redegjør for overføring av overskuddslikviditet.

Departement: Nærings- og fiskeridepartementet
Hovedgruppe: 81 Kontolån fra ordinære fond
Undergruppe: 81.09.05 Fond som forvaltes av Garantistitutet for Eksportkreditt

Spesifisert inngående balanse	Beløp:	Kommentar:
Alminnelig garantiordning	-4 966 317 365,32	
Gammel alminnelig ordning	-32 119 975,33	
Gamle særordninger	-4 073 934,64	
U-landsordningen	-120 299 216,78	
Byggelånsordningen	-137 449 766,43	
Grunnfond U-landsordningen	-450 000 000,00	
Kraftgarantiordningen	-22 200 042,21	
Skipsgarantiordningen	-14 802 320,84	
Sum inngående saldo på oppgjørskonto i Norges Bank	-5 747 262 621,55	

Endringer i perioden	Beløp:	Ført på kapittel og post:	Hjemmel:
Endringer i perioden:			
Alminnelig garantiordning	1 714 604 692,25	Endringer i løpet av 2019	
Gammel alminnelig ordning	-8 617 270,59	Endringer i løpet av 2019	
Gamle særordninger	305 301,51	Endringer i løpet av 2019	
U-landsordningen	-21 503 684,90	Endringer i løpet av 2019	
Byggelånsgarantiordningen	-5 313 030,56	Endringer i løpet av 2019	
Kraftgarantiordningen	-23 711 011,19	Endringer i løpet av 2019	
Skipsgarantiordningen	-15 113 131,10	Endringer i løpet av 2019	
Sum endringer i perioden	1 640 651 865,42		
Hvorav endringer ført i bevilgningsregnskapet:			
Gammel alminnelig ordning	12 600 000,00	Kap. 5460, post 71	
Gamle særordninger	2 000 000,00	Kap. 5460, post 72	

Spesifisert utgående balanse i perioden undergruppe	
Alminnelig garantiordning	-3 251 712 673,07
Gammel alminnelig ordning	-40 737 245,92
Gamle særordninger	-3 768 633,13
U-landsordningen	-141 802 901,68
Byggelånsgarantiordningen	-142 762 796,99
Kraftgarantiordningen	-45 911 053,40
Skipsgarantiordningen	-29 915 451,94
Sum utgående saldo oppgjørskonto i Norges Bank	-3 656 610 756,13

Undergruppe: 81.09.09 Grunnfond ULA	
U-landsordning Grunnfond	-450 000 000,00
Sum utgående balanse i perioden	-450 000 000,00
Sum utgående saldo oppgjørskonto i Norges Bank	-4 106 610 756,13

Beholdninger rapportert til kapitalregnskapet (31.12)	2019	2018	Endring
Ordinære fond (eiendeler)			
Beholdninger på kontoer i Norges Bank (negativt tall er innskudd)	-4 106 610 756,13	-5 747 262 621,55	1 640 651 865,42

Beholdninger på valutakontoer i Nordea i NOK	31.12.2019	31.12.2018	Endring	Hvorav renter 2019
EUR (AGO)	-117 499 403	-523 415 241	405 915 838	800 654
USD (AGO)	-3 042	-414 386	411 345	-5 532

Balance

Beløp i 1 000	Note	Alminnelig garantiorrdning		U-landsordningen		Byggelånsgaranti-ordningen		Kraftgaranti-ordningen		Skipsgaranti-ordningen		Gammel alminnelig ordning		Gamle særordninger	
		31.12.19	01.01.19	31.12.19	01.01.19	31.12.19	01.01.19	31.12.19	01.01.19	31.12.19	01.01.19	31.12.19	01.01.19	31.12.19	01.01.19
FINANSIELLE ANLEGGSMIDLER															
Aksjer	14	46 023	46 602	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
SUM FINANSIELLE ANLEGGSMIDLER		46 023	46 602	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
FORDRINGER															
Fordringer ifm utbetaling under garantien	12	12 204 460	7 837 527	13 567	13 567	95 000	62 000	0	0	0	0	86 273	84 954	198 314	198 314
Individuelle nedskrivninger på fordringer	12	-4 652 670	-2 075 759	-11 753	-11 753	-94 527	-62 000	0	0	0	0	-43 136	-50 543	-195 544	-195 544
Gruppevisse nedskrivninger på fordringer	12	-2 260	-231 094	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Fordringer moratorieavtaler	13,17	94 261	110 184	29 414	32 784	0	0	0	0	0	0	80 296	93 640	79 732	81 991
Nedskrivning på moratoriefordringer	13	-16 496	-18 184	-6 280	-6 899	0	0	0	0	0	0	-15 962	-17 673	-76 518	-76 857
Andre fordringer	15	283 238	205 738	1 631	3 988	5 656	8 182	28	-1 424	3 527	2 046	20	4 996	0	0
SUM FORDRINGER		7 910 533	5 828 412	26 578	31 686	6 129	8 182	28	-1 424	3 527	2 046	107 491	115 374	5 984	7 904
BANKINNSKUDD															
Bankinnskudd i norske kroner		3 251 713	4 966 317	591 803	570 299	142 763	137 450	45 911	22 200	29 915	14 802	40 737	32 120	3 769	4 074
Bankinnskudd i utenlandsk valuta		117 502	523 830	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
SUM BANKINNSKUDD		3 369 215	5 490 147	591 803	570 299	142 763	137 450	45 911	22 200	29 915	14 802	40 737	32 120	3 769	4 074
SUM EIENDELER		11 325 771	11 365 161	618 381	601 985	148 892	145 632	45 939	20 776	33 443	16 848	148 228	147 494	9 752	11 978
FONDSKAPITAL															
Opparbeidet kapital															
Innskutt grunnfond U-landsordningen	20	0	0	450 000	450 000	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Opptjent fondskapital		5 447 553	5 405 338	120 137	118 724	130 182	41 674	27 728	1 415	20 698	1 344	-681 600	-682 474	5 672	7 299
SUM FONDSKAPITAL		5 447 553	5 405 338	570 137	568 724	130 182	41 674	27 728	1 415	20 698	1 344	-681 600	-682 474	5 672	7 299
AVSETNINGER															
Individuelle avsetninger på garantiansvar	10	4 225 398	4 061 862	0	0	17 167	103 750	0	0	0	0	0	0	0	0
Gruppevisse avsetninger på garantiansvar	10	635 142	1 093 302	37 102	14 889	1 479	208	7 359	9 362	1 928	2 122	27	81	0	0
SUM AVSETNINGER		4 860 540	5 155 164	37 102	14 889	18 645	103 958	7 359	9 362	1 928	2 122	27	81	0	0
GJELD															
Gjeldsplan, rest til avregning		0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	829 685	829 685	4 080	4 080
Gjeld til NFD	18,20	0	0	0	0	0	0	10 000	10 000	10 000	10 000	0	0	0	0
Mottatt, ikke oppjente inntekter	4	1 007 500	795 447	11 127	18 372	0	0	0	0	812	3 382	116	203	0	0
Annen gjeld	19	10 178	9 212	14	0	64	0	852	0	4	0	1	0	0	600
SUM GJELD		1 017 678	804 659	11 141	18 372	64	0	10 852	10 000	10 816	13 382	829 801	829 887	4 080	4 680
SUM GJELD OG FONDSKAPITAL		11 325 771	11 365 161	618 381	601 985	148 892	145 632	45 939	20 776	33 443	16 848	148 228	147 494	9 752	11 978

Sammenlignbare tall er datert 01.01.19 grunnet innarbeiding av implementeringseffekt, se note 2 endring av regnskapsprinsipper.

6. Årsregnskap

Kontantstrømoppstilling

Kontantstrømmer fra driftsaktiviteter – 2019 Beløp i 1 000	AGO	ULA	BYG	KRA	SKI	GAM	SÆR
Innbetalinger							
Innbetalinger av garantipremie	1 286 821	13 491	42 211	32 169	11 004	113	0
Innbetaling av gebyrinntekter	108 542	1 453	6 804	0	4 493	0	0
Innbetalinger av fordringer	15 401	0	0	0	0	0	0
Innbetalinger av renter og utbytte	230 153	1 250	3 369	474	209	290	36
Andre innbetalinger	12 494	7 185	-3 720	-1 398	1 602	21 253	2 299
Sum innbetalinger	1 653 411	23 379	48 664	31 246	17 308	21 656	2 335
Utbetalinger							
Utbetalinger til administrasjonskostnader	173 023	1 677	5 351	8 124	2 195	102	41
Utbetalinger til refsikringskostnader	20 546	0	0	0	0	0	0
Utbetalinger til garantiomkostninger	27 430	199	0	202	0	0	0
Utbetaling til erstatningsfordringer	3 643 879	0	37 250	0	0	337	0
Utbetalinger til erstatningsfordringer mottatt i form av aksjer	0	0	0	0	0	0	0
Andre utbetalinger	-89 605	0	750	-791	-0	0	600
Sum utbetalinger	3 775 273	1 876	43 351	7 535	2 195	439	641
Netto kontantstrøm fra driftsaktiviteter	-2 121 862	21 504	5 313	23 711	15 113	21 217	1 695
Kontantstrømmer fra investeringsaktiviteter	0	0	0	0	0	0	0
Netto kontantstrøm fra investeringsaktiviteter	0	0	0	0	0	0	0
Kontantstrømmer fra finansieringsaktiviteter	0	0	0	0	0	0	0
Netto kontantstrøm fra finansieringsaktiviteter	0	0	0	0	0	0	0
Kontantstrømmer knyttet til overføringer	0	0	0	0	0	0	0
Utbetalinger av tilskudd og overføringer til andre	0	0	0	0	0	-12 600	-2 000
Netto kontantstrøm knyttet til overføringer	0	0	0	0	0	-12 600	-2 000
Effekt av valutakursendringer på kontanter og kontantekvivalenter	930	0	0	0	0	0	0
Netto endring i kontanter og kontantekvivalenter	-2 120 932	21 504	5 313	23 711	15 113	8 617	-305
Beholdning av kontanter og kontantekvivalenter ved periodens begynnelse	5 490 147	570 299	137 450	22 200	14 802	32 120	4 074
Beholdning av kontanter og kontantekvivalenter ved periodens slutt	3 369 215	591 803	142 763	45 911	29 915	40 737	3 769
Avstemming							
Disponering av periodens resultat (til fondskapital)	42 215	1 413	88 508	26 313	19 355	874	-1 626
Endring i leverandørgjeld	-308	0	0	0	0	0	0
Effekt av valutakursendringer	-64 931	-564	0	-298	0	-1 372	-19
Poster klassifisert som kontantstrømmer knyttet til overføringer	0	0	0	0	0	12 600	2 000
Endring i andre tidsavgrensingsposter	-2 098 839	20 654	-83 195	-2 304	-4 242	9 115	1 340
Netto kontantstrøm fra driftsaktiviteter	-2 121 862	21 504	5 313	23 711	15 113	21 217	1 695

Kontantstrømoppstilling

Kontantstrømmer fra driftsaktiviteter – 2018 Beløp i 1 000	AGO	ULA	BYG	KRA	SKI	GAM	SÆR
Innbetalinger							
Innbetalinger av garantipremie	1 195 873	11 588	45 233	26 208	0	-133	0
Innbetaling av gebyrinntekter	129 454	0	12 324	0	6 287	0	0
Innbetalinger av fordringer	544 687	0	12 000	0	0	0	0
Innbetalinger av renter og utbytte	262 575	554	743	93	46	157	18
Andre innbetalinger	51 273	1 921	4 687	1 406	-1 032	9 292	2 058
Sum innbetalinger	2 183 861	14 063	74 987	27 707	5 301	9 316	2 076
Utbetalinger							
Utbetalinger til administrasjonskostnader	163 896	1 610	7 121	6 842	462	96	39
Utbetalinger til refsikringskostnader	49 102	0	0	0	0	0	0
Utbetalinger til garantiomkostninger	31 824	0	0	58	36	0	0
Utbetaling til erstatningsfordringer	2 771 584	-0	77 500	0	0	14 705	0
Utbetalinger til erstatningsfordringer mottatt i form av aksjer	0	0	0	0	0	0	0
Andre utbetalinger	35 758	0	0	0	0	0	0
Sum utbetalinger	3 052 164	1 610	84 621	6 900	498	14 801	39
Netto kontantstrøm fra driftsaktiviteter	-868 302	12 452	-9 634	20 807	4 802	-5 485	2 038
Kontantstrømmer fra investeringsaktiviteter							
Netto kontantstrøm fra investeringsaktiviteter	0	0	0	0	0	0	0
Kontantstrømmer fra finansieringsaktiviteter							
Netto kontantstrøm fra finansieringsaktiviteter	0	0	0	0	0	0	0
Kontantstrømmer knyttet til overføringer							
Utbetalinger av tilskudd og overføringer til andre	-38	0	0	0	10 000	-10 900	-8 000
Netto kontantstrøm knyttet til overføringer	-38	0	0	0	10 000	-10 900	-8 000
Effekt av valutakursendringer på kontanter og kontantekvivalenter							
Netto endring i kontanter og kontantekvivalenter	-875 548	12 452	-9 634	20 807	14 802	-16 385	-5 962
Beholdning av kontanter og kontantekvivalenter ved periodens begynnelse	6 365 695	557 847	147 084	1 393	0	48 505	10 036
Beholdning av kontanter og kontantekvivalenter ved periodens slutt	5 490 147	570 299	137 450	22 200	14 802	32 120	4 074
Avstemming							
Disponering av periodens resultat (til fondskapital)	1 005 624	35 614	-17 921	13 672	3 466	-3 037	-7 460
Endring i leverandørgjeld	0	0	0	0	0	0	0
Effekt av valutakursendringer	-24 792	-516	0	351	0	-4 073	-241
Poster klassifisert som kontantstrømmer knyttet til overføringer	38	0	0	0	-10 000	10 900	8 000
Endring i andre tidsavgrensningsposter	-1 849 172	-22 646	8 287	6 785	11 336	-9 275	1 739
Netto kontantstrøm fra driftsaktiviteter	-868 302	12 452	-9 634	20 807	4 802	-5 485	2 038

Noter til regnskapet

1) Regnskapsprinsipper

GIEK er en forvaltningsbedrift under NFD med formål å fremme norsk eksport og investeringer i utlandet. Dette skal oppnås gjennom å utstede garantier på vegne av den norske stat. Forvaltningsbedriften GIEK avlegger eget regnskap (administrasjonsregnskapet) som omfatter alle administrasjonskostnader og personalkostnader, se kapittel VI. Årsregnskap del 1. Administrasjonsregnskapet inngår i statsbudsjettet og statsregnskapet.

De enkelte garantiordningene har separate regnskap, heretter kalt fondsregnskapet. Fondsregnskapet er ikke en del av statsregnskapet. Fondsregnskapet vedtas av styret i garantiordningene. Dette årsregnskapet omhandler fondsregnskapet.

Årsregnskapet er satt opp i samsvar med de statlige regnskapsstandardene (SRS). Da SRS ikke har egne regnskapsprinsipper for utlån og garantivirksomhet, følger man prinsippene i IFRS 9 ved beregning av individuelle og gruppevis avsetninger fra og med regnskapsåret 2019. Fullmakt til å følge IFRS 9 er gitt av Direktoratet for Økonomistyring (DFØ). Se note 2 for beskrivelse av prinsippending. Det er utarbeidet egne retningslinjer for avsetning for tap på garantier og erstatningsfordringer. Garantipremier som anses som lite sannsynlig å motta, blir først inntektsført ved innbetaling. De tas derfor ikke med ved beregning av nedskrivninger av fordringene.

Regnskapsoppstillingen har tatt utgangspunkt i SRS 1 «Oppstillingsplaner for resultatregnskap og balanse» og er etter dispensasjon fra Direktoratet for Økonomistyring (DFØ) tilpasset garantiordningenes virksomhet. Det er ingen andre avvik fra SRS.

Årsregnskapet for fondsordningene består av resultatregnskap, balanse, kontantstrømoppstilling og noter til regnskapet.

Alle tall er oppgitt i hele tusen kroner (TNOK) med mindre annet fremkommer av noteopplysningene.

I flere noter er det hensiktsmessig å benytte forkortelser for garantiordninger. Følgende forkortelser benyttes for de syv garantiordninger som GIEK administrerer:

Alminnelig garantiordning	AGO
U-landsordningen	ULA
Byggelånsgarantiordningen	BYG
Kraftgarantiordningen	KRA
Skipsgarantiordningen	SKI
Gammel alminnelig ordning	GAM
Gamle særordninger	SÆR

Nedenfor er det redegjort for den regnskapsmessige behandlingen av de enkelte postene.

Inntekter

Garantipremie

Garantiordningene genererer inntekter primært gjennom premier på løpende garantier. Det er to hovedtyper av garantipremie; pro anno og forskuddsbetaling («up-front»). For begge premietypene starter som hovedregel inntektsføring av premien når det underliggende lånet utbetales. Pro anno-premien forfaller etterskuddsvis med renter og avdrag i det underliggende lånet. Pro anno-inntekter som gjelder flere regnskapsperioder, periodiseres i henhold til resterende garantiansvar, slik at det blir forholdsmessig mest inntekt når garantien er ny og med høyest ansvar. Up front-premien periodiseres lineært over garantiens løpetid. Garantipremier som ikke ansees som sannsynlig å motta, blir først inntektsført ved innbetaling, i henhold til forsiktighetsprinsippet i SRS.

Gebyrinntekter

Gebyrinntekter, som overstiger direkte interne administrative kostnader, inntektsføres når de er opptjent. Del av gebyrinntekter som dekker administrative kostnader inntektsføres direkte.

Øvrige inntekter

Gjenvinning og inntekter fra moratorieavtaler inntektsføres ved innbetaling. Da dette er usikre inntekter, er resultatføring ved innbetaling i tråd med forsiktighetsprinsippet i SRS.

Renteinntekter og rentekostnader knyttet til bankinnskudd og låneopptak (bruk av trekkfullmakt) resultatføres når de er opptjent eller påløpt. Renteinntekter på fordringer beregnes med utgangspunkt i effektiv rente-metode i henhold til IFRS 9 med følgende tilpasninger: Fordringene vurderes ikke individuelt, men deles i grupper; fordringer i USD og NOK. For fordringer i øvrige valutaer benyttes en rentesats som for fordringer i NOK. I rentesatsen er det ikke lagt inn individuell risikomargin, men det brukes samme prosentsats på alle fordringer. Fundingmargin er satt til én sats per valutagruppe.

Andre inntekter inntektsføres når de er opptjent.

Driftskostnader

Garantiordningene har ingen ansatte og alle administrasjonskostnader, herunder personalkostnader, føres i administrasjonsregnskapet til forvaltningsbedriften GIEK. Administrasjonskostnaden fra administrasjonsregnskapet viderebelastes den enkelte garantiordning etter en forhåndsdefinert fordelingsnøkkel. Fordelingsnøkkel oppdateres jevnlig.

Reforsikringskostnader periodiseres over tiden reforsikringen dekker.

Andre driftskostnader kostnadsføres når de påløper.

Avsetninger på garantiansvar

Utlånsforskriften er vedtatt opphevet med virkning fra 1. januar 2020. GIEK har gått over til å benytte prinsippene i IFRS 9 ved beregning av individuelle og gruppevise avsetninger fra og med regnskapsåret 2019.

GIEK deler inn avsetninger på garantiansvar i to kategorier: individuelle og gruppevise avsetninger. Individuelle avsetninger reflekterer et beste estimat på hva garantiordningene vil kunne tape på enkeltengasjement. Gruppevise avsetninger reflekterer kjente markedsmessige eller andre forhold som vil kunne påføre garantiordningene tap, men som ennå ikke er identifisert på enkeltengasjement. Avsetningene reflekterer et beste estimat og er vurdert ut fra forventning om fremtidig markedsutvikling i kategoriene «Offshore»

(service fartøy) og «Annet» (dvs. alt annet enn Offshore). Fondsregnskapet legger til grunn prinsippene i IFRS 9 for beregning av individuelle og gruppevise avsetninger og har utarbeidet egne retningslinjer for avsetning for tap på garantier og fordringer. GIEK har vurdert at kredittrisikoen knyttet til garantiene og fordringene utstedt av GIEK har identiske karakteristika som utlån.

Kriteriet for beregning av tap på individuelle garantier er at det foreligger objektive bevis for at en garanti har verdifall. Slike bevis inkluderer observerbare data som GIEK har kjennskap til som for eksempel vesentlige finansielle problemer hos debitor, betalingsmislighold eller innvilget utsettelse av betaling.

Avsetninger på grupper av garantier foretas dersom det foreligger objektive bevis for verdifall i grupper av garantier med like risikokarakteristika. Ved vurdering av avsetning på grupper av garantier, inndeles garantier i grupper med tilnærmet like risikoegenskaper med hensyn til debitorenes evne til å oppfylle sine forpliktelser overfor finansinstitusjonene som GIEK har garantert overfor.

Modellen for gruppevise avsetninger tar utgangspunkt i en vurdering av porteføljen og skal ta høyde for tap som har eller kan ha oppstått, men ikke er avdekket på tidspunktet for regnskapsavleggelsen. Kalkylen baserer seg på eksponering på balansetidspunktet og forventet utvikling i fremtidig eksponering, sannsynlighet for mislighold, og forventet verdi av eventuell sikkerhet ved realisasjon. Det legges til grunn et vektet gjennomsnitt av tre scenarier.

Sannsynligheten for mislighold er kalkulert ut fra en misligholdsmatrise, levert av Standard & Poors. Matrisen benyttes da GIEKs portefølje har begrenset omfang, og det gir ikke gode nok estimater å basere misligholdsmatrisen basert på historikk fra egen portefølje. Endringer i misligholdsmatrisen endrer den gruppevise avsetningen. I regnskapsåret 2018 benyttet GIEK S&Ps matrise fra 2018. I 2019 ble oppdatert matrise (fra 2019) implementert i gruppemodellen, noe som har påvirket tapsavsetningen på lik linje med oppdatering av andre grunnlagsdata, og forutsetninger er presentert sammen med øvrige estimatavvik over resultatet for 2019.

6. Årsregnskap

Ved utregningen av tapsavsetninger tas det også hensyn til den forventede verdien av realsikkerheter. Denne beregnes ut fra oppdatert informasjon om realsikkerhetens verdi, fratrukket en justeringsfaktor justert for tidshorisont for å ta høyde for at avhending kan skje i en utfordrende situasjon, samt at det tas høyde for at fartøy/realsikkerheter kan befinne seg i jurisdiksjoner der det kan være utfordrende å realisere pantet. Modellen benytter også oppdatert informasjon om diskonteringsrente og løpetid for det enkelte engasjement.

Modellen for gruppeavsetninger vurderes å være i tråd med IFRS 9-regelverket og tar høyde for tap som kan oppstå i hele garantiens løpetid for avsetninger i steg 2. Grunnlagsdata og forutsetninger oppdateres to ganger i året, estimatet oppdateres med endringer i grunndata og forventninger til markedsutviklingen.

Erstatningsutbetalinger under garantier og nedskrivninger på fordringer

Ved utbetaling under garantier trer garantiordningene inn i garantimottakerens fordring på debitor. Fordringen balanseføres ved utbetaling under garantien.

Netto fordringer i balansen representerer de gjenvinnbare verdiene som GIEK har vurdert disse fordringene til. Det gjøres nedskrivning for den del av fordringen, som på regnskapsavslutningstidspunktet ikke antas lar seg gjenvinne. Nedskrivningene vurderes på lik linje som avsetningene på løpende garantier.

Fordring moratorieavtaler

Moratorieavtaler er avtaler om nedbetaling av gjeld på bakgrunn av internasjonalt kreditorsamarbeid i Parisklubben. Fordringene har oppstått som følge av utbetalinger under garantien grunnet politisk risiko. Netto verdiendring på hovedstol resultatføres i sin helhet idet avtalen inngås, med unntak av fremtidige forfall som resultatføres når garantiordningene overtar fordringen ved utbetalingstidspunkt. For øvrig påvirkes resultatregnskapet av endringer i løpende avtaler, som påløpt avtalerente, innbetaling av morarente, konsolidering av avtaler, gjeldsettergivelse, kursgevinst/-tap og flytende rente.

Gjeldsettergivelse

Det blir gjort nedskrivning for den del av moratoriefordringene som antas ikke lar seg gjenvinne på regnskapsavslutningstidspunktet. Det er forutsatt at kompensasjon mottas for gjeldsslette som besluttet av Den norske stat utover gjeldssletten som blir avtalt i Parisklubben (internasjonale gjeldsavtaler). Verdien av fordringer som inngår i gjeldsplanen (se nedenfor), er fastlagt gjennom denne planen. Det er forutsatt at det mottas kompensasjon for gjeldsslette som besluttet av staten utover gjeldsplanen, med mindre staten ved Utenriksdepartementet har gitt klare føringer om at kompensasjon ikke vil bli gitt.

Gjeldsplan

Enkelte moratoriefordringer samt gjeld tilhørende visse land som ikke har vært behandlet i Parisklubben er omfattet av gjeldsplanen. Den norske gjeldsplanen ble vedtatt av Stortinget i desember 1997 sammen med statsbudsjettet for 1998 og gjelder fordringer under gamle ordninger. Den ble oppdatert i 2004. Gjeldsplanen medfører at garantiordningenes fordringer mot land som planen omfatter, kan ettergis uten nye statlige bevilgninger ved avregning mot et rammebeløp. Gjeldsplanens rammebeløp ble fastsatt på grunnlag av fordringenes verdi på tidspunktet planen ble vedtatt, og oppført som gjeld til staten. Denne gjelden, kalt restbeløpet til avregning, reduseres etter hvert som fordringene ettergis (og avregnes). Gjeldsplanen (rest til avregning) er bokført til innvilget beløp fratrukket godkjente avregninger. Denne gjeldsplanen er en overslagsbevilgning og representerer ikke en regnskapsmessig forpliktelse.

Valuta

Fordringer, bankinnskudd og avsetninger i utenlandsk valuta er omregnet til NOK til balansedagens kurs. Tapsavsetning blir foretatt hvert halvår, og periodens tapskostnad i valuta blir omregnet til halvårets snittkurs. Garantipremier og gebyrinntekter i valuta blir omregnet til månedens snittkurs. Valutaeffekter presenteres som netto verdiendring og gevinst/tap valuta.

Valutasikring

For å balansere valutarisiko for AGO er det opprettet bankkonti i USD og EUR. Garantiorningens direkte eksponering er en funksjon av verdivurderte fordringer, bankinnskudd og avsetningene som gjøres for garantiansvar. Formålet med de ulike valutakonti er å redusere valutarisiko gjennom å balansere fordringer og bankinnskudd mot tapsavsetninger.

Balanseringen gjøres hvert halvår med åpning for å gjøre kjøp/salg ved større endringer i porteføljen uavhengig av halvårsavslutning. Som følge av lavfrekvent handel i valuta vil garantiordningen være eksponert for valutasingninger til enhver tid. Dagens praksis er imidlertid med på å redusere risikoen betydelig.

Når det gjelder de øvrige garantiordninger, er det ikke etablert tilsvarende mekanismer for valutasikring.

Reforsikring

GIEK reforsikrer garantiansvar for GIEK Kredittforsikring AS (GK) til markedsmessige betingelser som reforhandles årlig. Garantiordningene får overført en andel av forsikringspremien, og betaler samtidig en avgift («ceding commission») til GK som kompensasjon for det arbeidet som utføres av GK på vegne av GIEK. Avsetning på garantiansvar og verdilvurdering av eventuelle fordringer baseres på informasjon fra GK i tillegg til GIEKs egne vurderinger.

I enkelte transaksjoner har GIEK en reforsikringsavtale med andre eksportgarantiinstitutter. På grunn av mindre størrelse, tas det hensyn til dette kun ved beregning av individuelle tapsavsetninger.

Utbytte

Garantiordningene inntektsfører mottatt utbytte på mottakstidspunktet som driftsinntekt.

Skatt

Garantiordningene er unntatt skatteplikt. Det bokføres derfor verken skattekostnad eller utsatte skatteforpliktelser for garantiordningene.

Aksjer

Aksjer bokføres til kostpris. Dersom verdien faller under kostpris, nedskrives verdien til virkelig verdi dersom verdifallet ikke er forbigående.

Alle aksjeervervelser er knyttet til misligholdte engasjement og vil være i midlertidig eie. Av den grunn er ikke disse selskapene konsolidert inn i garantiordningenes regnskaper.

Fondskapital

Regnskapsposten viser garantiordningenes opparbeidede fondskapital. Årets overskudd (underskudd) føres mot (dekkes av) denne posten. Effekten av prinsippendringer, samt korrigeringer av tidligere års vesentlige feil føres mot opparbeidet fondskapital.

Statens konsernkontoordning

Statlige virksomheter omfattes av statens konsernkontoordning. Konsernkontoordningen innebærer at alle innbetalinger og utbetalinger daglig gjøres opp mot virksomhetens oppgjørskontoer i Norges Bank.

Selvassurandørprinsippet

Staten opererer som selvassurandør. Det er følgelig ikke inkludert poster i balanse eller resultatregnskap som søker å reflektere alternative netto forsikringskostnader eller forpliktelser.

2) Endring av regnskapsprinsipper

Ved beregning av avsetninger på utlån og garantivirksomhet har garantiordningene lagt prinsippene i utlånsforskriften (forskrift av 21.12.2004 nr 1740) til grunn. Utlånsforskriften oppheves fra og med 1. januar 2020, og GIEK har valgt å tidligimplementere IFRS 9, som erstatter utlånsforskriften. Endring av regnskapsprinsipp innebærer en mer forventningsbasert tapsføring.

Som følge av at IFRS 9 legges til grunn ved tapsvurdering, følger renteberegningen effektiv rentemetode i IFRS 9 slik det er beskrevet i andre avsnitt om avsetninger på garanti-ansvar i note 1. Rentefordringer bokføres og vurderes for nedskrivning på samme måte som erstatningsfordringene.

Implementeringseffekten på 362 millioner kroner er ført mot fondskapitalen per 1. januar 2019, slik det fremgår i note 16.

I samsvar med SRS 3 punkt 6 er sammenlignbare tall ikke utarbeidet for 2018. Implementeringseffekt er innarbeidet i inngående balanse, og balanseoppstillingen viser derfor tall per 1.1.2019 og 31.12.2019

3) Inntekter fra garantier

Inntekter fra garantier består av garantipremier og gebyrinntekter. Prissettingen reguleres blant annet av OECD sitt regelverk om minimumspremier. Dette regelverket er satt for å sikre at medlemslandene ikke skaper konkurransevridende effekter eller fordeler for sitt eget lands eksportindustri.

Prissettingen på garantien avhenger også av andre forhold som risiko i prosjektet, bankdeltakelse og betingelser for øvrig i garantigivning, samt GIEKs muligheter til å etablere sikkerhet i form av pant eller andre typer sikkerheter. I tillegg kan det beregnes saksbehandlingsgebyr, beredskapsprovisjon eller andre typer gebyr. Gebyrene reflekterer ofte forretningsmodellen til banker og/eller finansinstitusjoner som GIEK samarbeider med i forbindelse med garantigivningen. Gebyrinntekter periodiseres over garantiens løpetid.

Garantipremier 2019	AGO	ULA	BYG	KRA	SKI	GAM	SÆR
Pro anno premier	923 433	13 334	30 535	32 223	14 087	-	-
Reforsikringspremie	11 411	-	-	-	-	-	-
Forskuddsbetalte periodiserte premier	106 142	8 041	-	-	-	87	-
Sum garantipremier	1 040 986	21 375	30 535	32 223	14 087	87	-

Garantipremier 2018	AGO	ULA	BYG	KRA	SKI	GAM	SÆR
Pro anno premier	1 086 206	11 528	48 715	26 182	1 014	0	0
Reforsikringspremie	8 133	0	0	0	0	0	0
Forskuddsbetalte periodiserte premier	88 649	8 041	0	0	0	576	0
Sum garantipremier	1 182 987	19 568	48 715	26 182	1 014	576	0

Gebyrinntekter 2019	AGO	ULA	BYG	KRA	SKI	GAM	SÆR
Saksbehandlingsgebyr	40 328	28			43	-	-
Beredskapsprovisjon	70 362	-	11 667	-	3 751	-	-
Diverse gebyrinntekter	27 970	630	200	-	3 269	-	-
Sum gebyrinntekter	138 660	657	11 867	-	7 064	-	-

Gebyrinntekter 2018	AGO	ULA	BYG	KRA	SKI	GAM	SÆR
Saksbehandlingsgebyr	54 650	0	0	0	0	0	0
Beredskapsprovisjon	46 946	0	12 324	0	0	0	0
Diverse gebyrinntekter	75 997	0	0	0	2 905	0	0
Sum gebyrinntekter	177 594	0	12 324	0	2 905	0	0

4) Mottatt, ikke opptjente inntekter

Mottatt, ikke opptjente inntekter består per 31.12.2019 av:

	AGO	ULA	BYG	KRA	SKI	GAM	SÆR
Engangspremie til periodisering	732 808	10 332	0	0	0	116	0
Arrangement fee til periodisering	179 344	795	0	0	812	0	0
Saksbehandlergebyr til periodisering	83 728	0	0	0	0	0	0
Forskudd premier	11 619	0	0	0	0	0	0
Sum mottatt, ikke opptjente inntekter	1 007 500	11 127	0	0	812	116	0

Sammenlignbare tall per 31.12.2018:

	AGO	ULA	BYG	KRA	SKI	GAM	SÆR
Engangspremie til periodisering	479 018	18 372	0	0	0	203	0
Arrangement fee til periodisering	176 977	0	0	0	3 382	0	0
Saksbehandlergebyr til periodisering	116 214	0	0	0	0	0	0
Forskudd premier	23 239	0	0	0	0	0	0
Sum mottatt, ikke opptjente inntekter	795 447	18 372	0	0	3 382	203	0

5) Valutaeksponering

GIEK har garantiansvar i ulike valutaer. Følgende tabell gir oversikt over den totale valutaeksponeringen i norske kroner fordelt på garantiordningene:

Garantiansvar inkludert reforsikring

Beløp i 1 000	AGO	ULA	BYG	KRA	SKI	GAM	SÆR
USD	46 673 750	390 039	0	0	0	2 467	0
NOK	16 096 537	0	1 300 405	0	1 303 469	0	0
EUR	16 637 903	181 625	0	4 500 299	0	0	0
GBP	747 248	0	0	0	0	0	0
Øvrig	672 631	0	0	0	0	0	0
Totalt	80 828 070	571 665	1 300 405	4 500 299	1 303 469	2 467	0

Forhold særskilt for alminnelig garantiordning

For å balansere garantiordningens valutarisiko er det opprettet bankkonti i USD og EUR. Garantiordningens direkte valutaeksponering er en funksjon av verdivurderte fordringer, bankinnskudd og avsetninger som gjøres for garantiansvar. Formålet med de ulike valutakonti er å redusere valutarisiko gjennom å balansere fordringer og bankinnskudd mot tapsavsetninger. Balanseringen har vært gjort hvert halvår med åpning for å gjøre kjøp/salg ved større endringer i porteføljen uavhengig av halvårsavslutning.

Følgende eksponering forelå per 31.12.2019:

Tall i TUSD og TEUR	USD	EUR
Verdivurderte fordringer	683 417	9 957
Bankinnskudd	0	11 892
Nedskrivning på garantiansvar	-331 078	-16 928
Sum eksponering	352 339	4 921

Øvrige garantiordninger

Når det gjelder de øvrige garantiordninger, er det ikke etablert tilsvarende mekanismer for valutasikring.

Oversikt over valutaeffekter for alle ordninger:

	AGO	ULA	BYG	KRA	SKI	GAM	SÆR
Realisert kurstap/-gevinst	-16 695	0	0	0	0	0	0
Urealisert kurstap/-gevinst på fordringer	93 590	436	0	0	0	1 372	19
Urealisert kurstap/-gevinst på bankinnskudd	930	0	0	0	0	0	0
Urealisert kurstap/-gevinst nedskrivning garantiansvar	-12 895	128	0	298	0	0	0
Netto verdivurdering valuta	64 931	564	0	298	0	1 372	19

6) Bankinnskudd og renter

Hver garantiordning har minst én bankkonto i Norges Bank. Det er satt opp en arbeidskonto for hver ordning i DNB, samt frittstående valutakonti i DNB for alminnelig garantiordning. I tillegg har GIEK en ikke-rentebærende konto i Norges Bank som består av grunnfondet til ULA. Per 31.12.2019 har GIEK følgende bankinnskudd per ordning omregnet i TNOK til balansedagens kurs:

Beløp i 1 000	AGO	ULA	BYG	KRA	SKI	GAM	SÆR
Rentebærende i Norges Bank	3 251 713	141 803	142 763	45 911	29 915	40 737	3 769
Ikke-rentebærende i Norges Bank	0	450 000	0	0	0		
USD innskudd i Nordea	3						
EUR innskudd i Nordea	117 499						
Bankinnskudd 31.12.2019	3 369 215	591 803	142 763	45 911	29 915	40 737	3 769

Kontiene i Norges Bank inngår i Statens konsernkontoordning.

I tillegg har byggelånsordningen en trekkfullmakt på 600 millioner kroner og skipsgarantiordningen en trekkfullmakt på 150 millioner kroner hos NFD. Disse ble ikke benyttet i 2019.

Netto renteinntekter fordeler seg som følger:

	AGO	ULA	BYG	KRA	SKI	GAM	SÆR
Renteinntekter bankinnskudd	34 261	1 250	1 242	474	209	290	36
Renter fra fordringer	325 375	0	2 493	0	0	0	0
Netto renteinntekter	359 636	1 250	3 735	474	209	290	36

Rentesatser fastsettes på halvårlig basis.

Bankinnskudd i forbindelse med innskutt grunnfond for U-landsordningen står på en ikke-rentebærende konto i Norges Bank.

Renteinntekter på fordringer beregnes med utgangspunkt i effektiv rente-metode med tilpasninger beskrevet i prinsippnote, note 1.

7) Administrasjonskostnader

Garantiordningene har ingen ansatte. Alle tjenester leveres fra GIEKs administrasjon og belastes som administrasjonskostnader. GIEKs administrasjonskostnader, og andre oppgaver som GIEK utfører, belastes de ulike garantiordninger

etter en fordelingsnøkkel som fastsettes årlig. Fordelingsnøkkelen skal gjenspeile underliggende kostnader og arbeidsbelastning.

Sammendrag av GIEKs administrasjonskostnader i 2019 med sammenlignbare tall for 2018:

	2019	2018
Lønn og honorar	88 766	86 035
Arbeidsgiveravgift og finansskatt	19 186	18 604
Pensjonsinnskudd	9 845	9 038
Personalkostnader mm	3 339	2 979
IT-drift og -avtaler	15 363	14 606
Reiser	7 941	7 648
Sakkyndig hjelp	19 738	17 825
Bygningers drift og inventar	14 456	14 133
Diverse driftsutgifter (Kurs, møte, kontor etc.)	13 635	9 061
Sum administrasjonsutgifter	192 268	179 928
Administrasjonskostnader øvrige aktører*	1 680	4 499
Sum administrasjonskostnader belastet adm.regnskapet	193 948	184 427
Belastet Alminnelig garantiordning	174 494	163 896
Belastet U-landsordningen	1 691	1 610
Belastet Byggelånsordningen	5 415	7 121
Belastet Kraftgarantiordningen	8 185	6 842
Belastet Skipsgarantiordningen	2 199	462
Belastet Gml. Alminnelig Ordning	103	96
Belastet Gamle Særordninger	41	39
Tilbakebetalt vedr. tidligere år	138	
Adm.kost fordelt på garantiordning	192 266	180 066
For høy akontobetaling/tilbakebetalt vedr. tidligere år	2	-138
Sum administrasjonsutgifter	192 268	179 928
Belastet øvrige aktører ¹	1 680	4 499
Sum belastet adm.regnskapet	193 948	184 427

¹ GIEKs administrasjon forestår drift av Beredkapsordning for Statens Varekrigsforsikring (BSV), Anbudsgarantiordningen for Norfund samt yter tjenester på forretningsmessige vilkår for Eksportkreditt Norge AS. I 2019 ble GIEK tildelt 0,475 millioner kroner fra DIFI til digitalisering. Tilskudd til BSV for 2019 ble ved en feil ikke innbetalt før i 2020.

Riksrevisjonen er GIEKs revisor. GIEK belastes ingen honorar for revisjonen.

8) Reforsikringskostnader

I 2018 ble resultatet belastet med 57 millioner kroner, hvorav 33 millioner kroner gjelder årene 2015 til 2017.

9) Andre driftskostnader

Andre driftskostnader består av følgende:

Andre driftskostnader 2019	AGO	ULA	BYG	KRA	SKI	GAM	SÆR
GK Ceding Commission (kostnader ifm reforsikring)	4 615	0	0	0	0	0	0
Bankgebyr og øredifferanser	3	0	0	0	0	0	0
Totalt	4 618	0	0	0	0	0	0

Sammenlignbare tall for 2018:

Andre driftskostnader 2018	AGO	ULA	BYG	KRA	SKI	GAM	SÆR
GK Ceding Commission (kostnader ifm reforsikring)	2 868	0	0	0	0	0	0
Totalt	2 868	0	0	0	0	0	0

10) Avsetning på garantiansvar

31.12.2019	AGO	ULA	BYG	KRA	SKI	GAM	SÆR
Ansvar	80 828 070	571 665	1 300 405	4 500 299	1 303 469	2 467	0
Avsetning	4 860 540	37 102	18 645	7 359	1 928	27	0
%	6,0 %	6,5 %	1,4 %	0,2 %	0,1 %	1,1 %	-
Individuelle avsetninger (steg 3)							
Individuelle avsetninger (steg 3)	4 225 398	0	17 167	0	0	0	0
Gruppevise avsetninger							
Gruppevise avsetninger	635 142	37 102	1 479	7 359	1 928	27	0
- Steg 1	332 856	36 808	69	7 359	1 928	0	
- Steg 2	302 286	294	1 409	0	0	27	
Sum avsetning	4 860 540	37 102	18 645	7 359	1 928	27	0

6. Årsregnskap

1.1.2019	AGO	ULA	BYG	KRA	SKI	GAM	SÆR
Ansvar	79 348 651	540 063	3 694 667	3 976 654	470 975	4 053	0
Avsetning	5 155 164	14 889	103 958	9 362	2 122	81	0
%	6,5 %	2,8 %	2,8 %	0,2 %	0,5 %	2,0 %	0,0 %
Individuelle avsetninger	4 061 861	0	103 750	0	0	0	0
Gruppevise avsetninger	1 093 302	14 889	208	9 362	2 122	81	0
- Steg 1	327 901	9 538	208	9 362	2 122	0	0
- Steg 2	765 402	5 351	0	0	0	81	0
Sum avsetning	5 155 163	14 889	103 958	9 362	2 122	81	0

Avsetning på garantiansvar består av valutakursendringer og endringer i avsetning over resultatregnskapet. Utviklingen i disse postene fremkommer i følgende tabeller:

Individuelle avsetninger

	AGO	ULA	BYG	KRA	SKI	GAM	SÆR
Avsetning på garantiansvar 1.1.2019	4 061 862	0	103 750	0	0	0	0
Årets endring i avsetning på garantiansvar	159 139	0	-86 583	0	0	0	0
Urealisert valutakurstap på avsetning	4 398						
Avsetning på garantiansvar 31.12.2019	4 225 398	0	17 167	0	0	0	0

Gruppevise avsetninger:

	AGO	ULA	BYG	KRA	SKI	GAM	SÆR
Avsetninger på garantiansvar 1.1.2019	1 093 302	14 889	208	9 362	2 122	81	0
Årets endring i avsetning på garantiansvar	-466 658	22 341	1 271	-1 705	-194	-55	0
Urealisert valutakurstap på avsetning	8 497	-128	0	-298	0	0	
Avsetning på garantiansvar 31.12.2019	635 142	37 102	1 479	7 359	1 928	27	0

Endringer i avsetning skyldes både at garantiansvaret endres og at risikoen for tap er revurdert for land og/eller enkelt-saker. Etter innføring av IFRS 9 for regnskapsåret 2019 inkluderes avsetninger for tilbud.

Individuelle avsetninger i garantiporteføljen har for AGO økt i 2019. Økningen er en følge av at flere forhold i enkeltsaker har forverret seg gjennom året, i tillegg har flere store saker blitt vurdert under steg 3. GIEK har en stor andel av porteføljen innenfor bransjer der usikkerheten er stor for fremtidig inntjening og tilbakebetalingsevne.

Gruppevise avsetninger har gått ned i løpet av 2019, noe som skyldes at flere store tapsutsatte engasjement er gått over til steg 3. Misligholdsansynlighetene i misligholds-matrisen levert fra S&P for 2019 har gått ned sammenlignet med dataene benyttet i 2018. Ved utregningen av taps-avsetninger tas det også hensyn til hvilken jurisdiksjon pantet befinner seg i ved at verdien av realsikkerhetene nedjusteres dersom den geografiske plasseringen tilsier det. Prinsippene for beregning av avsetninger og nedskrivninger er også omtalt i note 1.

Fastsetting av nevnte faktorer for beregning av taps-avsetninger er alltid forbundet med skjønn, og de foretatte beregninger er GIEKs beste estimat.

11) Garantiporteføljens sammensetning

Tabellene viser fordeling av utestående garantiansvar per bransje og per produkt.

Totalt utestående ansvar – 31.12.2019:

Tall i 1 000	AGO	ULA	BYG	KRA	SKI	GAM	SÆR
Olje og gass	52 939 374	0	0	0	0	0	0
Skipsfart	14 433 821	0	1 208 000	0	842 752	0	0
Energi	3 352 479	226 381	0	0	0	2 467	0
Industri	2 030 276	345 284	0	4 500 299	0	0	0
Finansielle tjenester	1 214 876	0	0	0	0	0	0
Fiskeri	2 018 494	0	92 405	0	460 717	0	0
Vann, avløp og renovasjon	644 775	0	0	0	0	0	0
Luftfart	348 738	0	0	0	0	0	0
Annet	3 845 236	0	0	0	0	0	0
Totalt	80 828 070	571 665	1 300 405	4 500 299	1 303 469	2 467	0

Totalt utestående ansvar – 01.01.2019:

Tall i 1 000	AGO	ULA	BYG	KRA	SKI	GAM	SÆR
Olje og gass	57 019 324	0	906 167	0	0	0	0
Skipsfart	10 943 814	0	2 788 500	0	470 975	0	0
Energi	4 179 510	540 063	0	0	0	4 053	0
Industri	1 425 647	0	0	3 976 654	0	0	0
Finansielle tjenester	845 068	0	0	0	0	0	0
Fiskeri	756 742	0	0	0	0	0	0
Vann, avløp og renovasjon	692 406	0	0	0	0	0	0
Luftfart	423 061	0	0	0	0	0	0
Annet	3 063 080	0	0	0	0	0	0
Totalt	79 348 650	540 063	3 694 667	3 976 654	470 975	4 053	0

6. Årsregnskap

Totalt utestående garantiansvar – 31.12.2019:

Fordeling per produkt	AGO	ULA	BYG	KRA	SKI	GAM	SÆR
Långivergaranti	73 337 470	571 665	0	0	1 303 469	2 467	0
Kontragaranti	2 993 194	0	0	0	0	0	0
Leverandørkreditt	19 708	0	0	0	0	0	0
Rekursgaranti	1 214 876	0	0	0	0	0	0
Investeringsgaranti	321 243	0	0	0	0	0	0
Internasjonaliseringsgaranti	2 316 314	0	0	0	0	0	0
Kraftgaranti	0	0	0	4 500 299	0	0	0
Byggelånsgaranti	0	0	1 300 405	0	0	0	0
Refsikring GK	584 000	0	0	0	0	0	0
Øvrig	41 265	0	0	0	0	0	0
Totalt	80 828 070	571 665	1 300 405	4 500 299	1 303 469	2 467	0
Sikret ved pant	64 %	100 %	100 %	0 %	100 %	0 %	0 %

Av de garantier som ikke er sikret med pant, har 17 prosent av garantimottakerne en investment grade rating eller har statsrisiko.

Totalt utestående garantiansvar – 01.01.2019:

Fordeling per produkt	AGO	ULA	BYG	KRA	SKI	GAM	SÆR
Långivergaranti	73 637 592	540 063	0	0	470 975	4 053	0
Bondgaranti	2 316 435	0	0	0	0	0	0
Leverandørkreditt	0	0	0	0	0	0	0
Rekursgaranti	845 068	0	0	0	0	0	0
Investeringsgaranti	341 209	0	0	0	0	0	0
Internasjonaliseringsgaranti	1 635 565	0	0	0	0	0	0
Kraftgaranti	0	0	0	3 976 654	0	0	0
Byggelånsgaranti	0	0	3 694 667	0	0	0	0
Refsikring GK	435 881	0	0	0	0	0	0
Øvrig	136 900	0	0	0	0	0	0
Totalt	79 348 650	540 063	3 694 667	3 976 654	470 975	4 053	0
Sikret ved pant	72 %	100 %	100 %	0 %	100 %	0 %	0 %

Av de garantier som ikke er sikret med pant, har 24 prosent av garantimottakerne en investment grade rating eller har statsrisiko.

12) Fordringer relatert til utbetalinger under garantien og tilhørende nedskrivning

Ved utbetaling under garantien trer GIEK inn i garanti-mottakers fordring på debitor. Fordringen balanseføres ved utbetaling. Det treffes tiltak for å inndrive fordringene. Gjenvinning i forbindelse med reforsikring ligger også i denne regnskapsposten. Fra og med 2019 er fordringer på kapitaliserte renter ført brutto. Dette er deler av grunnen til stor

økning både på fordringer og nedskrivninger.

Netto fordringer i balansen representerer de gjenvinnbare verdier som GIEK har vurdert disse fordringer til. På samme måte som garantiporteføljen risikovurderes, gjøres det i samme operasjon en vurdering av fordringene i balansen. Denne vurderingen blir gjort hvert halvår.

Fordringer i forbindelse med utbetaling under garantien fordeler seg slik:

	AGO	ULA	BYG	KRA	SKI	GAM	SÆR
Verdi av fordringer ifm utbetaling under garantien 1.1.2019	5 530 674	1 814	0	0	0	34 411	2 770
Netto tilgang/innfrielse av fordringer	3 574 675		38 000			337	
Årets endring i nedskrivning på fordringer	-1 648 119	0	-37 527	0	0	7 828	0
Valutagevinst	92 300	0	0	0	0	561	0
Verdi av fordringer 31.12.2019	7 549 530	1 814	473	0	0	43 136	2 770
Nedskrivningsgrad	38,1%	86,6 %	99,5 %	0,0 %	0,0 %	50,0 %	98,6 %
Fordringer ifm utbetaling under garantien	12 204 460	13 567	95 000	0	0	86 273	198 314
Individuelle nedskrivninger på fordringer	-4 652 670	-11 753	-94 527	0	0	-43 136	-195 544
Gruppevise nedskrivninger på fordringer	-2 260	0	0	0	0	0	0
- Steg 1	0						
- Steg 2	-2 260						
Verdi av fordringer 31.12.2019	7 549 530	1 814	473	0	0	43 136	2 770

Følgende tabell gir oversikt over endring i nedskrivning på fordringer, utbetaling under garantien i 2019, samt innbetalinger på nedskrevne ordinære fordringer (gjenvinning).

	AGO	ULA	BYG	KRA	SKI	GAM	SÆR
Konstaterte tap	53 266	0	5 000	0	0	0	0
GK endring i nedskrivning på ordinære fordringer	-6 941	0	0	0	0	0	0
Endring i individuelle nedskrivning på ordinære fordringer	1 834 244	0	32 527	0	0	-7 828	0
Endring i gruppevise nedskrivning på ordinære fordringer	-232 450	0	0	0	0	0	0
Tap og endring i nedskrivning på fordringer	1 648 119	0	37 527	0	0	-7 828	0
Endring i fordringsverdi og kostnadsføring av nye fordringer	0	0	0	0	0	0	0
Omkostninger ifm erstatning	27 430	199	0	202	0	0	0
GK inntektsføring av tidligere konstaterte tap	-111	0	0	0	0	0	0
Inntektsføring av tidligere konstaterte tap	-1 750	0	0	0	0	0	0
Øvrige endringer i fordringer og relaterte kostnader	25 569	199	0	202	0	0	0
Netto endring erstatningsfordring	1 673 688	199	37 527	202	0	-7 828	0
Netto endring individuelle erstatningsfordringer	1 906 138	199	37 527	202	0	-7 828	0
Netto endring gruppevise erstatningsfordringer	-232 450	0	0	0	0	0	0
Øvrige endringer i fordringer og relaterte kostnader	1 673 688	199	37 527	202	0	-7 828	0

Utbetalinger under garantier utgjorde for AGO 3.644 millioner kroner, for BYG 37 millioner kroner og for GAM 0,3 millioner kroner.

6. Årsregnskap

13) Fordring moratorieavtaler

Moratorieavtaler er gjeldsnedbetalingsavtaler med fem land på bakgrunn av internasjonalt kreditorsamarbeid i Parisklubben. Fordringene har oppstått som følge av utbetaling under garantien grunnet politisk risiko. Nye avtalers hovedstol settes som fordring og fordringene verdivurderes. For øvrig påvirkes fordringenes verdi av endringer i løpende avtaler, som påløpt avtalerente,

innbetaling av morarente, konsolidering av avtaler, gjeldsettergivelse, realisert kursgevinst/-tap og flytende rente. Gjeldsplanen har fastsatt forventningene om gjeldslette og dermed fordringenes verdi, samt kompensasjon i form av redusert gjeld til Den norske stat, for de moratorieavtalene som faller inn under planen. Vi viser til note 17 vedrørende omtale av Gjeldsplanen.

Moratorieavtaler er oppført som fordringer i balansen, og fordeler seg på garantiordningene på følgende måte:

	AGO	ULA	GAM	SÆR
Verdi av fordringer i moratorieavtaler 1.1.2019	92 000	25 885	75 967	5 135
Netto tilgang/innfrielse av fordringer i moratorieavtaler	-17 436	-3 905	-14 282	-2 291
Valutagevinst	1 290	436	811	19
Årets endring i nedskrivning på fordringer i moratorieavtaler	1 910	719	1 839	351
Endring i gjeldsplan	0	0	0	0
Verdi av fordringer i moratorieavtaler 31.12.2019	77 765	23 134	64 335	3 214
Fordringer moratorieavtaler	94 261	29 414	80 296	79 732
Nedskrivning på moratoriefordringer	-16 496	-6 280	-15 962	-76 518
Verdi av fordringer i moratorieavtaler 31.12.2019	77 765	23 134	64 335	3 214

14) Aksjer

Selskap	Ervervsdato	Eierandel	Stemmeandel	Årets resultat i selskapet	Balanseført egenkapital i selskapet	Balanseført verdi (i kapitalregnskapet)	Balanseført verdi (i virksomhetsregnskapet)
Støperigata Holding AS	22.12.2015	100 %	100 %	-580	46 023	46 023	46 023
Totalt				-580	46 023	46 023	46 023

Støperigata Holding AS het inntil 28.2.2019 Box Topco AS.

Det er ikke utbetalt utbytte fra selskapet i 2019.

Regnskapene til AGO og Støperigata Holding AS er ikke konsolidert, da intensjonen bak dette selskapet er å inneha aksjeervert i midlertidig eie.

15) Andre fordringer

Andre fordringer består per 31.12.2019 av:

	AGO	ULA	BYG	KRA	SKI	GAM	SÆR
Opptjent, ikke innbetalt inntekt fra garantier	311 652	1 631	6 588	28	4 097	20	0
Øvrige fordringer og mellomværende	-28 414	0	-932	0	-570	0	0
Sum andre fordringer	283 238	1 631	5 656	28	3 527	20	0

Sammenlignbare tall per 01.01.2019:

	AGO	ULA	BYG	KRA	SKI	GAM	SÆR
Opptjent, ikke innbetalt inntekt fra garantier	208 866	1 788	12 835	-26	1 014	133	0
Øvrige fordringer og mellomværende	-3 128	2 200	-4 653	-1 398	1 032	4 863	0
Sum andre fordringer	205 738	3 988	8 182	-1 424	2 046	4 996	0

16) Fondskapital

Beregning av nedskrivninger av erstatningsfordringer og avsetninger for forpliktelser i garantiporteføljen følger prinsippene i IFRS 9 fra og med regnskapsåret 2019.

Implementeringseffekten knyttet til overgangen fra utlånsforskriften til IFRS 9 er ført mot fondskapitalen per 1. januar 2019.

	AGO	ULA	BYG	KRA	SKI	GAM	SÆR
Innskutt grunnfond 31.12.18		450 000					
Opparbeidet kapital 31.12.18	5 068 204	104 671	41 882	-11 685	3 466	-682 512	7 299
Sum Fondskapital 31.12.2018	5 068 204	554 671	41 882	-11 685	3 466	-682 512	7 299
Implementeringseffekt IFRS 9	337 134	14 053	-208	13 100	-2 122	38	
Fondskapital 01.01.2019	5 405 338	568 724	41 674	1 415	1 344	-682 474	7 299
Resultat 2019 før overføring til staten	42 215	1 413	88 508	26 313	19 355	13 474	374
Statlige overføringer						-12 600	-2 000
Fondskapital 31.12.2019	5 447 553	570 137	130 182	27 728	20 698	-681 600	5 672

Overføring til staten

Gammel alminnelig ordning og gamle særordninger innbetaler årlig til statskassen det beløp som Stortinget beslutter, 14,6 millioner kroner for 2019. Fra og med år 2010 til og med 2019 er akkumulerte overføringer på 722 millioner kroner.

U-landsordningens midler, utover kortsiktige behov og årlig anslåtte administrasjonskostnader, skal stå i grunnfondet med inntil 450 millioner kroner.

Garantiordningen regulerer sin likviditet med overføring til/fra fondet. Fondet står oppført som innskutt grunnfond på 450 millioner kroner i balansen til U-landsordningen. Grunnfondet er ikke rentebærende.

Akkumulert resultat i de aktive ordninger forblir i GIEK og overføres ikke til/fra staten.

6. Årsregnskap

17) Gjeldsplan

Gjeldsplanen medfører at GIEKs fordringer mot visse land kan ettergis uten nye bevilgninger ved avregning mot et rammebeløp. Den norske gjeldsplanen ble vedtatt av Stortinget i desember 1997 sammen med statsbudsjettet for 1998. Gjeldsplanen ble oppdatert i 2004. Note 13 omtaler fordringer moratorieavtaler.

Gjeldsplanen er utnyttet slik i 2019:

	GAM	SÆR
Rest ramme for gjeldsplanen 01.01.19	829 685	4 080
Gjeldsslette		
Rest ramme for gjeldsplanen 31.12.19	829 685	4 080

Gjeldsplanen er en ramme fastsatt av Utenriksdepartementet (UD) hvor GIEK får kompensert gjeldsslette ut fra nærmere vilkår fastsatt og besluttet av UD. Blir gjeldsslette besluttet uten inndekning fra Gjeldsplanen, vil dette påvirke resultatregnskapene til garantiordninger under avvikling negativt. Som følge av dette er Gjeldsplanens resterende ramme nå større enn resterende fordringer under Gjeldsplanen.

18) Gjeld til NFD

GIEK er tilført 10 millioner kroner for etablering av kraftgarantiordningen. I tillegg har NFD gitt et tilskudd på 10 millioner kroner til skipsgarantiordningen. Disse står oppført som gjeld til NFD.

19) Annen gjeld

Annen gjeld består per 31.12.2019 av:

	AGO	ULA	BYG	KRA	SKI	GAM	SÆR
Skyldig administrasjonskostnader	1 470	14	64	61	4	61	0
Skyldig reforsikring	8 400	0	0	0	0	0	0
Øvrige reskontroposter	308	0	0	791	0	0	0
Sum annen gjeld	10 178	14	64	852	4	61	0

Sammenlignbare tall per 01.01.2019:

	AGO	ULA	BYG	KRA	SKI	GAM	SÆR
Skyldig reforsikring	9 067	0	0	0	0	0	0
Øvrige reskontroposter	146	0	0	0	0	0	600
Sum annen gjeld	9 212	0	0	0	0	0	600

20) Nærstående parter

Som nærstående parter har vi definert GIEK Kredittforsikring AS, Eksportkreditt Norge AS, Nærings- og fiskeridepartementet og Støperigata Holding AS. Transaksjoner mellom GIEK og nærstående parter, med unntak av NFD, er basert på forretningsmessige vilkår.

Forhold av vesentlig betydning er beskrevet under.

Eksportkreditt Norge AS

Eksportkreditt Norge AS er et selskap heleid av NFD og forvalter eksportfinansieringen på vegne av den norske stat. Garantiordningene garanterer for 49,2 milliarder kroner (47,1 milliarder kroner) av utlånsporteføljen til Eksportkreditt Norge. GIEK mottar for dette premie- og gebyrinntekter på markedsmessige betingelser fra låntakerne, som i 2019 utgjorde 735 millioner kroner (832 millioner kroner) i premieinntekter og 150 millioner kroner (87 millioner kroner) i gebyrinntekter. I tillegg betaler Eksportkreditt Norge 0,90 millioner kroner (0,85 millioner kroner) for ulike tjenester innen bærekraft.

Nærings- og fiskeridepartementet

Garantiordningene er underlagt Nærings- og fiskeridepartementet (NFD). Følgende transaksjonstyper finner sted mellom GIEK og NFD:

1. For U-landsordningen er det opprettet et grunnfond på 450 millioner kroner. Garantirammen for U-landsordningen er 7 ganger grunnfondet (3.150 millioner kroner). Forvaltningen av grunnfondet ble overført fra NFD til GIEK i 2008, med 300 millioner kroner. I tillegg ble grunnfondet tilført 150 millioner kroner i 2009.
2. Overføring av bankinnskudd. For Gammel alminnelig ordning og Gamle særordninger gjøres årlig overføringer til NFD tilsvarende størrelsen på bankinnskudd ved inngangen til året fratrukket 5 millioner kroner. I 2019 utgjorde dette 14,6 millioner kroner.
3. Kraftgarantiordningen har en gjeld på 10 millioner til NFD.
4. Skipsgarantiordningen har fått et tilskudd på 10 millioner kroner fra NFD. Tilskuddet betales tilbake når det ansees hensiktsmessig ut fra likviditeten i ordningen.

Rammene for GIEKs garantiordninger vedtas i Stortinget i forbindelse med behandlingen av statsbudsjettet.

21) Likviditetsrisiko

GIEK stiller garantier på vegne av den norske stat. GIEK har ikke likviditetsrisiko da det er etablert prosedyrer for å trekke på statens likviditet. Dersom tilgjengelig likviditet i den enkelte garantiordning ikke er tilstrekkelig, vil NFD bli informert og trekkfullmakt benyttet slik at GIEK kan stå for den norske stats forpliktelser.

Tabellen viser slutføringsdato for underliggende lån som GIEK garanterer for:

	< 1 mnd	1-3 mnd	3 mnd-1 år	1-5 år	> 5 år
AGO	117 910	316 000	2 499 000	23 197 657	54 697 503
GAM				2 467	
BYG	50 000	989 000	261 405		
KRA					4 500 299
SKI					1 303 469
ULA			11 690	73 397	486 578
Totalt	167 910	1 305 000	2 772 095	23 273 520	60 987 848

22) Hendelser etter balansedagen

Det er per dato for regnskapsavleggelsen ikke fremkommet informasjon om vesentlige forhold med regnskapsmessig konsekvens for 2019.

Effektene av koronaviruset har tiltatt og fallet i oljeprisen har svekket norske kroner mot amerikanske dollar og euro. Økende volatilitet i aksjemarkedene kan gjøre det vanskelig å hente ny kapital og gjøre det vanskeligere å finne løsninger på restruktureringene for oljeservice-rederiene. Styret har vurdert at markedsreaksjonene på koronaviruset er innenfor variasjonen og usikkerheten som ble lagt til grunn for vurderingene i tapsgjennomgangen.

Garantiinstituttet for
eksportkreditt

Postadresse:

Postboks 1763 Vika,
N-0122 Oslo

Besøksadresse:

Støperigata 1
0250 Oslo

Tlf.: +47 22 87 62 00
postmottak@giek.no

www.giek.no

GIEK er det norske Garantiinstituttet for eksportkreditt

GIEK er en forvaltningsbedrift underlagt Nærings- og fiskeridepartementet (NFD).

GIEK stiller langsiktige garantier som stimulerer norsk næringsliv til økt internasjonal handel og eksport. Vi garanterer på vegne av staten for lån, investeringer eller produktleveranser på kommersielle vilkår. Garantiene gis til norske bedrifter, deres internasjonale kjøpere og banker.

GARANTIINSTITUTTET FOR
EKSPORTKREDITT/THE NORWEGIAN EXPORT
CREDIT GUARANTEE AGENCY
Org. nr.: 974760908

Riksrevisjonens beretning

Garantiinstituttet for eksportkreditt - administrasjonsregnskapet

Uttalelse om revisjonen av årsregnskapet

Konklusjon

Riksrevisjonen har revidert Garantiinstituttet for eksportkreditts årsregnskap for 2019. Årsregnskapet består av ledelseskomentarer og oppstilling av bevilgnings- og artskontorrapportering, inklusiv noter til årsregnskapet for regnskapsåret avsluttet per 31. desember 2019.

Bevilgnings- og artskontorrapporteringen viser at -19 185 911 kroner er rapportert netto til bevilgningsregnskapet.

Etter Riksrevisjonens mening gir Garantiinstituttet for eksportkreditts administrasjonsregnskap et dekkende bilde av virksomhetens disponible bevilgninger, inntekter og utgifter for 2019 og kapitalposter pr 31. desember 2019, i samsvar med regelverket for økonomistyring i staten.

Grunnlag for konklusjonen

Vi har gjennomført revisjonen i samsvar med *lov om Riksrevisjonen, instruks om Riksrevisjonens virksomhet* og internasjonale standarder for offentlig finansiell revisjon (ISSAI 1000–2999). Våre oppgaver og plikter i henhold til disse standardene er beskrevet under «Revisors oppgaver og plikter ved revisjonen av årsregnskapet». Vi er uavhengige av virksomheten slik det kreves i lov og instruks om Riksrevisjonen og de etiske kravene i ISSAI 30 fra International Organization of Supreme Audit Institutions (INTOSAI's etikkregler), og vi har overholdt de øvrige etiske forpliktelsene våre i samsvar med disse kravene og INTOSAI's etikkregler. Etter vår oppfatning er revisjonsbevisene vi har innhentet tilstrekkelige og hensiktsmessige som grunnlag for vår konklusjon.

Øvrig informasjon i årsrapporten

Ledelsen er ansvarlig for årsrapporten, som består av årsregnskapet (del VI) og øvrig informasjon (del I–V). Riksrevisjonens uttalelse omfatter revisjon av årsregnskapet og virksomhetens etterlevelse av administrative regelverk for økonomistyring, ikke øvrig informasjon i årsrapporten (del I–V). Vi attesterer ikke den øvrige informasjonen.

I forbindelse med revisjonen av årsregnskapet er det vår oppgave å lese den øvrige informasjonen i årsrapporten. Formålet er å vurdere om det foreligger vesentlig inkonsistens mellom den øvrige informasjonen, årsregnskapet og kunnskapen vi har opparbeidet oss under revisjonen. Vi vurderer også om den øvrige informasjonen ser ut til å inneholde vesentlig feilinformasjon. Dersom vi konkluderer med at den øvrige informasjonen inneholder vesentlig feilinformasjon, er vi pålagt å rapportere dette i revisjonsberetningen.

Det er ingenting å rapportere i så måte.

Ledelsens, styrets og det overordnede departementets ansvar for årsregnskapet

Ledelsen og styret er ansvarlige for å utarbeide et årsregnskap som gir et dekkende bilde i samsvar med regelverket for økonomistyring i staten. Ledelsen og styret er også ansvarlige for å etablere den interne kontrollen som de mener er nødvendig for å kunne utarbeide et årsregnskap som ikke inneholder vesentlig feilinformasjon, verken som følge av misligheter eller utilsiktede feil.

Det overordnede departementet og styret har det overordnede ansvaret for at virksomheten rapporterer relevant og pålitelig resultat- og regnskapsinformasjon og har forsvarlig internkontroll.

Riksrevisjonens oppgaver og plikter ved revisjonen av årsregnskapet

Målet med revisjonen er å oppnå betryggende sikkerhet for at årsregnskapet som helhet ikke inneholder vesentlig feilinformasjon, verken som følge av misligheter eller utilsiktede feil, og å avgi en revisjonsberetning som gir uttrykk for Riksrevisjonens konklusjon. Betryggende sikkerhet er et høyt sikkerhetsnivå, men det er ingen garanti for at en revisjon som er utført i samsvar med *lov om Riksrevisjonen, instruks om Riksrevisjonens virksomhet* og internasjonale standarder for offentlig finansiell revisjon, alltid vil avdekke vesentlig feilinformasjon som eksisterer. Feilinformasjon kan oppstå som følge av misligheter eller utilsiktede feil. Feilinformasjon blir ansett som vesentlig dersom den, enkeltvis eller samlet, med rimelighet kan forventes å påvirke de beslutningene brukere treffer på grunnlag av årsregnskapet.

Vi utøver profesjonelt skjønn og utviser profesjonell skepsis gjennom hele revisjonen, i samsvar med *lov om Riksrevisjonen, instruks om Riksrevisjonens virksomhet* og internasjonale standarder for offentlig finansiell revisjon.

Vi identifiserer og anslår risikoene for vesentlig feilinformasjon i årsregnskapet, enten den skyldes misligheter eller utilsiktede feil. Videre utformer og gjennomfører vi revisjonshandlinger for å håndtere slike risikoer og innhenter tilstrekkelig og hensiktsmessig revisjonsbevis som grunnlag for vår konklusjon. Risikoen for at vesentlig feilinformasjon ikke blir avdekket, er høyere for feilinformasjon som skyldes misligheter, enn for feilinformasjon som skyldes utilsiktede feil. Grunnen til det er at misligheter kan innebære samarbeid, forfalskning, bevisste utelatelser, feilpresentasjoner eller overstyring av intern kontroll.

Vi gjør også følgende:

- opparbeider oss en forståelse av den interne kontrollen som er relevant for revisjonen, for å utforme revisjonshandlinger som er hensiktsmessige ut fra omstendighetene, men ikke for å gi uttrykk for en mening om hvor effektiv virksomhetens interne kontroll er
- evaluerer om regnskapsprinsippene som er brukt, er hensiktsmessige, og om tilhørende opplysninger som er utarbeidet av ledelsen, er rimelige
- evaluerer den totale presentasjonen, strukturen og innholdet i årsregnskapet, inkludert tilleggsopplysningene
- evaluerer om årsregnskapet representerer de underliggende transaksjonene og hendelsene på en måte som gir et dekkende bilde i samsvar med regelverket for økonomistyring i staten

Vi kommuniserer med ledelsen og styret, blant annet om det planlagte omfanget av revisjonen og når revisjonsarbeidet skal utføres. Vi vil også ta opp forhold av betydning som er avdekket i løpet av revisjonen, for eksempel svakheter av betydning i den interne kontrollen, og informerer det overordnede departementet om dette.

Når det gjelder forholdene som vi tar opp med ledelsen og styret, og informerer det overordnede departementet om, tar vi standpunkt til hvilke som er av størst betydning ved revisjonen av årsregnskapet, og avgjør om disse skal regnes som sentrale forhold ved revisjonen. De beskrives i så fall i et eget avsnitt i revisjonsberetningen, med mindre lov eller forskrift hindrer offentliggjøring. Forholdene omtales ikke i beretningen hvis Riksrevisjonen beslutter at det er rimelig å forvente at de negative konsekvensene av en slik offentliggjøring vil være større enn offentlighetens interesse av at saken blir omtalt. Dette vil bare være aktuelt i ytterst sjeldne tilfeller.

Dersom vi gjennom revisjonen av årsregnskapet får indikasjoner på vesentlige brudd på administrative regelverk med betydning for økonomistyring i staten, gjennomfører vi utvalgte revisjonshandlinger for å kunne uttale oss om hvorvidt det er vesentlige brudd på slike regelverk.

Uttalelse om øvrige forhold Konklusjon knyttet til administrative regelverk for økonomistyring

Vi uttaler oss om hvorvidt vi er kjent med forhold som tilsier at virksomheten har disponert bevilgningene på en måte som i vesentlig grad strider mot administrative regelverk med betydning for økonomistyring i staten. Uttalelsen gis med moderat sikkerhet og bygger på ISSAI 4000-serien for etterlevelsesrevisjon. Moderat sikkerhet for uttalelsen oppnår vi gjennom revisjon av årsregnskapet som beskrevet ovenfor, og kontrollhandlinger vi finner nødvendige.

Basert på revisjonen av årsregnskapet og kontrollhandlinger vi har funnet nødvendige i henhold til ISSAI 4000-serien, er vi ikke kjent med forhold som tilsier at virksomheten har disponert bevilgningene i strid med administrative regelverk med betydning for økonomistyring i staten.

Oslo; 19.03.2020

Etter fullmakt

Tor Digranes
ekspedisjonssjef

Kari Kay
avdelingsdirektør

Brevet er ekspedert digitalt og har derfor ingen håndskreven signatur

GARANTIINSTITUTTET FOR
EKSPORTKREDITT/THE NORWEGIAN EXPORT
CREDIT GUARANTEE AGENCY
Org. nr.: 974760908

Riksrevisjonens beretning

Garantiinstituttet for eksportkredit - Fondsregnskapene

Uttalelse om revisjonen av Garantiordningenes årsregnskap

Konklusjon

Riksrevisjonen har revidert Garantiinstituttet for eksportkredit - garantiordningenes årsregnskaper for 2019. Årsregnskapet består av ledelseskommentarer, oppstilling av bevilgningsrapportering og virksomhetsregnskap, inklusive kontantstrømpoppstilling og noter til årsregnskapet for regnskapsåret avsluttet per 31. desember 2019 for følgende fond:

- Alminnelig garantiordning (AGO), oppstillingen av fondsregnskapet viser at resultatet av periodens aktiviteter er 42 215 301 kroner, og summen av andre overføringer til staten er 0 kroner
- U-landsordningen (ULA), oppstillingen av fondsregnskapet viser at resultatet av periodens aktiviteter er 1 413 373 kroner, og summen av andre overføringer til staten er 0 kroner
- Skipsgarantiordningen (SKI), oppstillingen av fondsregnskapet viser at resultatet av periodens aktiviteter er 19 354 849 kroner, og summen av andre overføringer til staten er 0 kroner
- Byggelånsgarantiordningen (BYG), oppstillingen av fondsregnskapet viser at resultatet av periodens aktiviteter er 88 508 024 kroner, og summen av andre overføringer til staten er 0 kroner
- Kraftgarantiordningen (KRA), oppstillingen av fondsregnskapet viser at resultatet av periodens aktiviteter er 26 313 323 kroner, og summen av andre overføringer til staten er 0 kroner
- Gammel alminnelig ordning (GAM), oppstillingen av fondsregnskapet viser at resultatet av periodens aktiviteter er 874 349 kroner, og summen av andre overføringer til staten er 12 600 000 kroner
- Gamle særordninger (SÆR), oppstillingen av fondsregnskapet viser at resultatet av periodens aktiviteter er - 1 626 366 kroner, og summen av andre overføringer til staten 2 000 000 kroner

Etter Riksrevisjonens mening gir garantiordningenes årsregnskap et dekkende bilde av fondenes inntekter og utgifter for 2019 og av eiendeler, gjeld og fondskapital per 31. desember 2019, i samsvar med regelverket for økonomistyring i staten. Vi mener videre at virksomhetsregnskapet gir et dekkende bilde av virksomhetens resultat for 2019 og av eiendeler, gjeld og fondskapital per 31. desember 2019, i samsvar med statlige regnskapsstandarder (SRS) og unntak etter fullmakt av Direktoratet for forvaltning og

økonomistyring (DFØ). Unntakene gjelder regnskapsføring av garanti- og utlånsvirksomhet etter IFRS 9¹, Finansielle instrumenter, og tilpasninger til kravene i SRS 1 vedkommende regnskapsoppstilling. Unntakene er beskrevet i prinsippnoten til årsregnskapet. Garantipremier som anses som lite sannsynlig å motta, blir først inntektsført ved innbetaling. De tas derfor ikke med ved beregning av nedskrivninger av fordringene.

Grunnlag for konklusjonen

Vi har gjennomført revisjonen i samsvar med *lov om Riksrevisjonen, instruks om Riksrevisjonens virksomhet* og internasjonale standarder for offentlig finansiell revisjon (ISSAI 1000–2999). Våre oppgaver og plikter i henhold til disse standardene er beskrevet under «Revisors oppgaver og plikter ved revisjonen av årsregnskapet». Vi er uavhengige av virksomheten slik det kreves i lov og instruks om Riksrevisjonen og de etiske kravene i ISSAI 30 fra International Organization of Supreme Audit Institutions (INTOSAI's etikkregler), og vi har overholdt de øvrige etiske forpliktelsene våre i samsvar med disse kravene og INTOSAI's etikkregler. Etter vår oppfatning er revisjonsbevisene vi har innhentet tilstrekkelige og hensiktsmessige som grunnlag for vår konklusjon.

Presisering

Fondsregnskapene følger prinsippene i IFRS 9 for garanti- og utlånsvirksomheten. Dette er en prinsippendring fra 2018. Tidligere ble forskrift av 21. desember 2004 nr. 1740 (utlånsforskriften) benyttet. Prinsippendringen har betydning for avsetninger og nedskrivninger på garantier og fordringer - samt renteinntekter. Prinsippendringen er omtalt i note 2, endring av regnskapsprinsipper. Se også note 16, fondskapital.

Prinsippendringen medførte implementeringseffekt som er ført mot fondskapitalen 1. januar 2019. Sammenligningstall er ikke utarbeidet. Dette er omtalt i note 2, endring av regnskapsprinsipper, og note 16, fondskapital. Endringer i regnskapsføring av garantier og utlån ved overgang til IFRS 9 medførte en økning i fondskapitalen for AGO per 1. januar 2019 på 337 133 846 kroner. Se tabell.

Implementeringseffekten for de ulike ordningene utgjør pr 01.01.2019 (tusen kroner)

AGO	ULA	BYG	KRA	SKI	GAM	SÆR
337 134	14 053	-208	13 100	-2 122	38	0

Hendelser etter balansedagen er vurdert av styret i Garantiinstituttet for eksportkreditt. Det fremgår i note 22 at det ikke er informasjon om vesentlige forhold med regnskapsmessig konsekvens for 2019. Effektene av koronaviruset har tiltatt og fallet i oljeprisen har svekket norske kroner mot amerikanske dollar og euro. Økende volatilitet i aksjemarkedene kan gjøre det vanskelig å hente ny kapital og gjøre det vanskeligere å finne løsninger på restruktureringene for oljeservice-rederiene. Styret har vurdert at markedsreaksjonene på koronaviruset er innenfor variasjonen og usikkerheten som ble lagt til grunn for vurderingene i tapsgjennomgangen.

Presiseringene har ingen betydning for vår konklusjon om årsregnskapene (fondsregnskapene).

Sentrale forhold ved revisjonen

Sentrale forhold ved revisjonen er de forholdene vi mener er av størst betydning ved revisjonen av årsregnskapet for 2019. Disse forholdene har vi håndtert gjennom revisjonen og da vi dannet oss vår mening om årsregnskapet som helhet. Vi konkluderer ikke særskilt når det gjelder disse forholdene.

Tapsavsetninger på garantiansvar og nedskrivninger av fordringer

Garantier for de ulike ordningene utgjør pr 31.12.2019 (tusen kroner)

AGO	ULA	BYG	KRA	SKI	GAM	SÆR
80 828 070	571 665	1 300 405	4 500 299	1 303 469	2 647	0

¹IFRS 9 - Regnskapsstandard som etablerer prinsipper for finansiell rapportering av finansiell eiendeler og finansielle forpliktelser

Fordringer for de ulike ordningene - etter nedskrivning - utgjør pr 31.12.2019 (tusen kroner)

AGO	ULA	BYG	KRA	SKI	GAM	SÆR
7 549 530	1 814	473	0	0	43 136	2 770

Avsetninger på garantiansvar og nedskrivninger på fordringer beregnes individuelt for vesentlige garantier og fordringer når objektive bevis for verdifall er identifisert, eller samlet for grupper av garantier og fordringer som ikke måles individuelt, og der de objektive bevisene for verdifall identifiseres på porteføljebasis. Det å identifisere verdifall og beregne tap på garantiansvar og fordringer er i seg selv prosesser som involverer skjønn med hensyn til ulike forutsetninger og faktorer, herunder motpartens finansielle stilling, forventede fremtidige kontantstrømmer, priser som er observerbare i markedet og forventede netto salgspriser på sikkerhetsstillelser. Bruken av ulike modelleringsteknikker og forutsetninger kan gi vesentlig forskjellige estimater for avsetninger på garantiansvar og nedskrivninger på fordringer. Tapsavsetningene og nedskrivningene er gjenstand for usikkerhet som følge av effekter av koronaviruset, som fallende oljepris og svekket norsk krone mot amerikanske dollar og euro. Økende volatilitet i aksjemarkedene kan gjøre det vanskeligere å hente ny kapital og dermed finne løsninger på restruktureringer. For olje- og offshoresektoren er effektene av koronaviruset av stor betydning. Avsetninger på garantiansvar og nedskrivninger på fordringer mot denne sektoren er vesentlig. I kombinasjon med fondsregnskapenes høye eksponering mot olje- og offshoresektoren og betydelig estimatusikkerhet, har vi derfor vurdert avsetninger på garantiansvar og nedskrivninger på fordringer til å være et sentralt forhold ved revisjonen.

For vesentlige individuelle tapsvurderinger på garantier og fordringer omfattet våre handlinger en vurdering av identifiserte tapshendelser og testing av forutsetningene benyttet i modellene og den estimerte verdien av underliggende sikkerhetsstillelser. Vi testet også at modellene var matematisk nøyaktige. For gruppevise avsetninger vurderte vi de viktigste forutsetningene for modellene, og der det var relevant, sammenliknet vi data og forutsetninger med eksterne referansepunkter. Vi testet også at modellen(e) var matematisk nøyaktig. Se prinsippnote, note 2, 10, 11 og 12 for mer informasjon.

Øvrig informasjon i årsrapporten

Ledelsen er ansvarlig for årsrapporten, som består av årsregnskapet (del VI) og øvrig informasjon (del I–V). Riksrevisjonens uttalelse omfatter revisjon av årsregnskapet og virksomhetens etterlevelse av administrative regelverk for økonomistyring, ikke øvrig informasjon i årsrapporten (del I–V). Vi attesterer ikke den øvrige informasjonen.

I forbindelse med revisjonen av årsregnskapet er det vår oppgave å lese den øvrige informasjonen i årsrapporten. Formålet er å vurdere om det foreligger vesentlig inkonsistens mellom den øvrige informasjonen, årsregnskapet og kunnskapen vi har opparbeidet oss under revisjonen. Vi vurderer også om den øvrige informasjonen ser ut til å inneholde vesentlig feilinformasjon. Dersom vi konkluderer med at den øvrige informasjonen inneholder vesentlig feilinformasjon, er vi pålagt å rapportere dette i revisjonsberetningen.

Det er ingenting å rapportere i så måte.

Ledelsens, styrets og det overordnede departementets ansvar for årsregnskapet

Ledelsen og styret er ansvarlige for å utarbeide et årsregnskap som gir et dekkende bilde i samsvar med regelverket for økonomistyring i staten og de statlige regnskapsstandardene (SRS). Ledelsen og styret er også ansvarlig for å etablere den interne kontrollen som de mener er nødvendig for å kunne utarbeide et årsregnskap som ikke inneholder vesentlig feilinformasjon, verken som følge av misligheter eller utilsiktede feil.

Det overordnede departementet og styret har det overordnede ansvaret for at virksomheten rapporterer relevant og pålitelig resultat- og regnskapsinformasjon og har forsvarlig internkontroll.

Riksrevisjonens oppgaver og plikter ved revisjonen av årsregnskapet

Målet med revisjonen er å oppnå betryggende sikkerhet for at årsregnskapet som helhet ikke inneholder vesentlig feilinformasjon, verken som følge av misligheter eller utilsiktede feil, og å avgi en revisjonsberetning som gir uttrykk for Riksrevisjonens konklusjon. Betryggende sikkerhet er et høyt sikkerhetsnivå, men det er ingen garanti for at en revisjon som er utført i samsvar med *lov om Riksrevisjonen, instruks om Riksrevisjonens virksomhet* og internasjonale standarder for offentlig finansiell revisjon, alltid vil avdekke

vesentlig feilinformasjon som eksisterer. Feilinformasjon kan oppstå som følge av misligheter eller utilsiktede feil. Feilinformasjon blir ansett som vesentlig dersom den, enkeltvis eller samlet, med rimelighet kan forventes å påvirke de beslutningene brukere treffer på grunnlag av årsregnskapet.

Vi utøver profesjonelt skjønn og utviser profesjonell skepsis gjennom hele revisjonen, i samsvar med *lov om Riksrevisjonen, instruks om Riksrevisjonens virksomhet* og internasjonale standarder for offentlig finansiell revisjon.

Vi identifiserer og anslår risikoene for vesentlig feilinformasjon i årsregnskapet, enten den skyldes misligheter eller utilsiktede feil. Videre utformer og gjennomfører vi revisjonshandlinger for å håndtere slike risikoer og innhenter tilstrekkelig og hensiktsmessig revisjonsbevis som grunnlag for vår konklusjon. Risikoen for at vesentlig feilinformasjon ikke blir avdekket, er høyere for feilinformasjon som skyldes misligheter, enn for feilinformasjon som skyldes utilsiktede feil. Grunnen til det er at misligheter kan innebære samarbeid, forfalskning, bevisste utelatelser, feilpresentasjoner eller overstyring av intern kontroll.

Vi gjør også følgende:

- opparbeider oss en forståelse av den interne kontrollen som er relevant for revisjonen, for å utforme revisjonshandlinger som er hensiktsmessige ut fra omstendighetene, men ikke for å gi uttrykk for en mening om hvor effektiv virksomhetens interne kontroll er
- evaluerer om regnskapsprinsippene som er brukt, er hensiktsmessige, og om regnskapsestimater og tilhørende opplysninger som er utarbeidet av ledelsen, er rimelige
- evaluerer den totale presentasjonen, strukturen og innholdet i årsregnskapet, inkludert tilleggsopplysningene
- evaluerer om årsregnskapet representerer de underliggende transaksjonene og hendelsene på en måte som gir et dekkende bilde i samsvar med regelverket for økonomistyring i staten og de statlige regnskapsstandardene (SRS)

Vi kommuniserer med ledelsen og styret, blant annet om det planlagte omfanget av revisjonen og når revisjonsarbeidet skal utføres. Vi vil ta opp forhold av betydning som er avdekket i løpet av revisjonen, for eksempel svakheter av betydning i den interne kontrollen, og informerer også det overordnede departementet om dette.

Når det gjelder forholdene som vi tar opp med ledelsen og styret, og informerer det overordnede departementet om, tar vi standpunkt til hvilke som er av størst betydning ved revisjonen av årsregnskapet, og avgjør om disse skal regnes som sentrale forhold ved revisjonen. De beskrives i så fall i et eget avsnitt i revisjonsberetningen, med mindre lov eller forskrift hindrer offentliggjøring. Forholdene omtales ikke i beretningen hvis Riksrevisjonen beslutter at det er rimelig å forvente at de negative konsekvensene av en slik offentliggjøring vil være større enn offentlighetens interesse av at saken blir omtalt. Dette vil bare være aktuelt i ytterst sjeldne tilfeller.

Dersom vi gjennom revisjonen av årsregnskapet får indikasjoner på vesentlige brudd på administrative regelverk med betydning for økonomistyring i staten, gjennomfører vi utvalgte revisjonshandlinger for å kunne uttale oss om hvorvidt det er vesentlige brudd på slike regelverk.

Uttalelse om øvrige forhold

Konklusjon knyttet til administrative regelverk for økonomistyring

Vi uttaler oss om hvorvidt vi er kjent med forhold som tilsier at virksomheten har disponert bevilgningene på en måte som i vesentlig grad strider mot administrative regelverk med betydning for økonomistyring i staten. Uttalelsen gis med moderat sikkerhet og bygger på ISSAI 4000-serien for etterlevelsesrevisjon. Moderat sikkerhet for uttalelsen oppnår vi gjennom revisjon av årsregnskapet som beskrevet ovenfor, og kontrollhandlinger vi finner nødvendige.

Basert på revisjonen av årsregnskapet og kontrollhandlinger vi har funnet nødvendige i henhold til ISSAI 4000-serien, er vi ikke kjent med forhold som tilsier at virksomheten har disponert bevilgningene i strid med administrative regelverk med betydning for økonomistyring i staten.

Oslo; 19.03.2020

Etter fullmakt

Tor Digranes
ekspedisjonssjef

Kari Kay
avdelingsdirektør

Brevet er ekspedert digitalt og har derfor ingen håndskreven signatur